

Έμφυλη βία
και κοινωνική
αναπαραγωγή
στον καιρό της
πανδημίας
σελ. 12-13

Β' Παγκόσμιος
Πόλεμος: Ένας
ιμπεριαλιστικός,
ολοκληρωτικός,
φονικός πόλεμος
σελ. 14-15

Πανεκπαιδευτικό μέτωπο ενάντια
στο νομοσχέδιο Κεραμέως
σελ. 10, 11

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

Να μην πληρώσουμε εμείς την κρίση

Σκίτσο του Πέτρου Ζερβού

Με την «έξοδο» από την καραντίνα η κυβέρνηση Μητσοτάκη δείχνει συγκεκριμένα την κατεύθυνση πάνω στην οποία θα προσπαθήσει να διαμορφώσει τη νέα κατάσταση.

Οι εργαζόμενοι θα διαπιστώσουν ότι η έξοδος από την καραντίνα είναι το σύνθημα για να συγκεκριμενοποιηθεί το περιεχόμενο των Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου που προτοιμάστηκαν στον καιρό του

lockdown ως, τάχα, προσωρινά μέτρα. Οι Βρούτσης και Σταϊκούρας ανακοίνωσαν υπουργικές αποφάσεις που «απελευθερώνουν» πλήρως το εργοδοτικό δικαίωμα για απολύσεις, που μετατρέπουν τις ΣΣΕ σε κουρελόχαρτα, που μειώνουν δραστικά το μισθό και ειδικότερα το μισθό των πιο χαμηλόμισθων τμημάτων της τάξης μας.

Το αστείο είναι ότι κατά το κυβερνητικό ρεπορτάζ, οι Βρούτσης και Σταϊκούρας θεωρούνται από τον Μητσοτάκη όχι

επαρκώς ενθουσιώδεις οπαδοί των αντιμεταρρυθμίσεων και κατά συνέπεια ως υποψήφιοι να αντικατασταθούν στον επερχόμενο ανασχηματισμό. Γι' αυτό, ίσως, σπεύδουν να συμμορφωθούν παίρνοντας πάνω τους της βάρβαρη κυβερνητική παρέμβαση στις εργασιακές σχέσεις.

Τα εργασιακά είναι απολύτως κρίσιμα, αλλά όχι τα μόνα πεδία της κυβερνητικής παρέμβασης.

(συνέχεια στη σελ.2)

Της σύνταξης...

(συνέχεια από σελ. 1)

ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥ Χατζηδάκη για το περιβάλλον είναι μια μεγάλη πρόκληση. Ακριβώς όπως η κατάργηση των πιο βασικών εργατικών δικαιωμάτων θεωρείται από την κυβέρνηση ως ενίσχυση της απασχόλησης, έτσι και η κατάργηση των πιο ελάχιστων προστατευτικών για το περιβάλλον προϋποθέσεων επιχειρηματικής δράσης προβάλλεται σήμερα σαν ενίσχυση των προοπτικών ανάπτυξης. Μια αντίληψη που, φυσιολογικά, είναι απολύτως ταυτισμένη με την απληστία της ιδιωτικοποίησης δημοσίων αγαθών και δημόσιων χώρων που απογειώνει το νομοσχέδιο Χατζηδάκη.

Η ΕΜΦΑΣΗ ΣΕ ΑΝΑΛΟΓΕΣ «μεταρρυθμίσεις» πάει χέρι-χέρι με τη συσκότιση άλλων βασικών υποχρεώσεων της κυβέρνησης: Η ενίσχυση του ΕΣΥ βυθίζεται στη στασιμότητα, η οχύρωση κοινωνικών χώρων ιδιαίτερα ευάλωτων στην επιδημία δεν έχει κάνει βήμα (camps προσφύγων, φυλακές, στρατόπεδα...), η Κεραμέως στέλνει τα παιδιά στα σχολεία χωρίς να έχει καλύψει καμιά από τις αναγκαίες προϋποθέσεις κ.ο.κ.

ΑΥΤΗ Η ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ της κυβέρνησης δεν είναι απλώς «ταξικά μεροληπτική», είναι αποκάλυπτα αντιδραστική. Γι' αυτό στη ΝΔ έχουν συνείδηση ότι θα χρειαστούν τα μέτρα και τους μηχανισμούς καταστολής. Τα «επεισόδια» στην Αγία Παρασκευή και στην Κυψέλη δεν θα πρέπει να αντιμετωπιστούν ως μεμονωμένα ούτε ως «λάθη» κάποιων θερμοκέφαλων της Δεξιάς. Είναι προετοιμασία, είναι πρόβα, για μια τακτική πιο γενικευμένης χρήσης των μηχανισμών καταστολής που εκτιμούν ότι πιθανότατα θα χρειαστούν.

ΕΙΝΑΙ ΣΑΦΕΣ ΟΤΙ η κυβέρνηση θα πάρει κι άλλα μέτρα. Μια νέα διεθνής βαθιά επιδείνωση της καπιταλιστικής οικονομίας είναι ήδη σε εξέλιξη. Δέκα μόλις χρόνια μετά την κρίση του 2008-10, χρόνια που τα ζήσαμε σε βάρβαρη μνημονιακή λιτότητα. Αυτή τη φορά δεν θα υπάρχει έδαφος για παραπειστικές δικαιολογίες: ούτε «μαζί τα φάγαμε», ούτε κάποιο «σπάταλο κράτος» λειτουργούσε παράγοντας ελλείμματα. Αυτή τη φορά η αντιπαράθεση θα είναι χωρίς φτιασίδα, γυμνή και ωμή: Ποιος θα πληρώσει το μάρμαρο της νέας κρίσης; Αυτοί ή εμείς;

ΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΕΝ θα είναι εύκολες για καμιά από τις πλευρές. Ο κόσμος μας βγαίνει από μια πολυετή προσπάθεια, που περιλάμβανε σκληρούς μαζικούς αγώνες αλλά και εκλογική/πολιτική αντιπαράθεση, που όμως οδηγήθηκε στην ήττα, μέσα από τη συνηκολόγηση του ΣΥΡΙΖΑ το 2015 και τη νεοφιλελεύθερη-νεομνημονιακή πολιτική των κυβερνήσεων Τσίπρα που ακολούθησαν. Οι «από πάνω» έχουν την πρωτοβουλία και το κράτος στα χέρια τους, αλλά γνωρίζουν ότι θα οφείλουν να φτάσουν το μαχαίρι στο κόκκαλο του κόσμου, όπως επίσης γνωρίζουν ότι η εργατική και λαϊκή πλειοψηφία έχει αποκτήσει μια εκπαίδευση και μια πείρα στα χρόνια που προηγήθηκαν. Ο Μητσοτάκης φτάνοντας μπροστά στην ανάγκη για ένα νέο, δικό του, «Καστελόριζο», μπροστά στην ανάγκη για την εξαγγελία ενός νέου, ακόμα σκληρότερου, μνημονίου, δεν θα πρέπει να ξεχνά τη μοίρα του Γιώργου Παπανδρέου και του κόμματός του.

ΓΙΑ ΑΝΑΛΟΓΟΥΣ ΜΕΓΕΘΟΥΣ καθήκοντα θα πρέπει να προετοιμαζόμαστε στην περίοδο που έρχεται, τόσο μέσα στο κίνημα όσο και στην πολιτική Αριστερά.

Πόλεμος στη νεολαία και τους ελεύθερους χώρους, κατασκευή «βολικών ενόχων», στοχοποίηση όσων αγωνίζονται

Τα ΜΑΤ στις πλατείες και η μιντιακή επίθεση

Του Πάνου Πέτρου

Σε βασικό θέμα της επικαιρότητας στις μέρες της χαλάρωσης των μέτρων έχει εξελιχθεί η λεγόμενη «μάχη των πλατειών». Βέβαια τα ΜΜΕ που έχουν λανσάρει το σχετικό όρο, τείνουν να εξισώσουν τις «αντιμαχόμενες πλευρές». Τους διαφεύγει ότι από τη μία είναι νέοι άνθρωποι που κάθονται στην πλατεία για να πούν μια μπύρα με την παρέα τους μετά από 2 μήνες εγκλεισμού και από την άλλη διμοιρίες ΜΑΤ ή μηχανοκίνητα «τάγματα» τύπου ΔΙΑΣ που τους εφορμούν με χημικά, γκλομπ, ξύλο. Δεν πρόκειται ακριβώς για «μάχη», αλλά για μονομερή πόλεμο, της κυβέρνησης και των κατασταλτικών μηχανισμών του κράτους απέναντι (όχι μόνο) στη νεολαία.

Τα όσα είδαμε σε αυτές τις πρώτες μέρες χαλάρωσης των μέτρων σίγουρα έχουν δόσεις ιδεολογικά φορτισμένων «επιχειρήσεων αρετής». Πώς αλλιώς να εξηγήσει κανείς την «αυστηρή σύσταση» κατά της κυκλοφορίας... μετά τα μεσάνυχτα (νυχτόβιος και ξενύχτης ο κορονοϊός;) που θα ήταν απλά φαιδρή αν δεν γνωρίζαμε πώς «μεταφράζουν» τα καλόπαιδα σωμάτων όπως η ΔΙΑΣ μια κρατική ανακοίνωση που τους δίνει μια επιπλέον αφορμή να τσαμπουκαλεύονται σε πιτσιρικάδες τις νύχτες.

Αλλά προφανώς η κυβέρνηση δεν υλοποιεί γενικευμένο σχέδιο «εκκένωσης των πλατειών» ή/και βίαιης «αποτροπής συνωστισμού» (τα δύο μέτρα και σταθμά έχουν αναδειχθεί κι αποδειχθεί επαρκώς εν' αυτού). Όπως σε πολλά μέτωπα, έτσι

και στο θέμα «των πλατειών», η επίκληση στην πανδημία αφορά την αξιοποίησή της για λύσεις σε άλλους «ανοιχτούς λογαριασμούς». Ένα κοινό σημείο της πλατείας στην Αγία Παρασκευή και της πλατείας Αγίου Γεωργίου στην Κυψέλη, είναι ότι είχαν μπει από καιρό (προ κοροναϊού) στο στόχαστρο μαγαζατόρων, για «κατάληψη» του ελεύθερου χώρου ο οποίος είχε απομείνει για όσους κι όσες δεν μπορούσαν οικονομικά ή δεν ήθελαν να πληρώσουν την μπύρα και το ποτό τους στις τιμές που προσφέρουν οι μαγαζάτορες. Με μεγαλύτερη ένταση στην Αγία Παρασκευή, όπου οι γνώστες κάνουν λόγο για παλιά «βεντέτα» του δημάρχου (που έδειξε υπερβάλλοντα ζήλο στη... συμμετοχή στην επιδρομή των ΜΑΤ) με την εν λόγω πλατεία. Ως κοινό μυστικό στην Κυψέλη, όπου τοπικές συλλογικότητες ήδη είχαν ανοίξει το θέμα σχεδίων «αστικού εξευγενισμού» της λαϊκής συνοικίας. Άλλωστε η «επέκταση του χώρου για τραπεζοκαθίσματα» αποτελεί τη νέα «μεγάλη ιδέα» της κυβέρνησης για τη δεύτερη φάση και τη «νέα κανονικότητα». Χρειάστηκαν άλλωστε ελάχιστες μέρες στα τηλεοπτικά πάνελ για να βρει το αφηρημένο «δεν είπαμε να μην βγαίνουν στις πλατείες, να μην συνωστίζονται είπαμε» την αναμενόμενη... συγκεκριμενοποίηση: «Καλύτερα να ανοίξουν τα μαγαζιά να κάθονται οι νέοι στα τραπεζία όπου τηρούνται οι αποστάσεις»...

Ωστόσο, η κυβερνητική και μιντιακή προπαγάνδα που συνοδεύει τις αστυνομικές επιχειρήσεις, έχει ευρύτερες στοχεύσεις από την εξυπηρέτηση του στόχου της ανάπτυξης τραπεζοκαθισμάτων, μιας και η «πολεμική» στρέφεται και ενάντια στην «ανευθυνότητα».

(συνέχεια στη σελ 5)

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΝΟΜΟ:
Αντώνης ΝταβανέλοςΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΕΚΔΟΣΗ:
«ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ»
Αστική Μη Κερδοσκοπική ΕταιρείαΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Κλαζομενών 1-3, Τ.Κ. 10440, ΑΘΗΝΑ
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: IRIS AEBE
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ: Τηλ.: 210-3306286
e-mail: sidaxi@dea.org.gr
Fax: 210-3303566

ΓΙΝΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗΣ

- Εξάμην 30 ευρώ
- Ετήσια 60 ευρώ
- Εξωτερικού 70 ευρώ
- Μπορείτε να καταθέσετε τη συνδρομή σας στο λογαριασμό 064/754747-11 της Εθνικής Τράπεζας.
- Υπεύθυνος Γρηγόρης Δεμέστιχας, τηλ 6976564624

Χαμένος χρόνος, οικονομική κρίση, κινητοποιήσεις εργαζομένων-νεολαίας

Η κυβέρνηση μπροστά στα δύσκολα

Του Αντώνη Νταβανέλου

Η απόφαση για εσπευσμένη έξοδο από το lockdown δείχνει ότι προτεραιότητα και καθοδηγητική αρχή της κυβέρνησης Μητσοτάκη είναι η «ενεργοποίηση των αγορών».

Όπως στις αρχές Μάρτη η κυβέρνηση, έντρομη, κατέφυγε γρήγορα στην καραντίνα –γνωρίζοντας ότι ο κοροναϊός μπορεί να πνίξει στον αέρα την ηγεμονία της κυρίαρχης τάξης– έτσι και τώρα ο Μητσοτάκης καταφεύγει στη, χωρίς εγγυήσεις για την υγεία του πληθυσμού, κατάργηση της καραντίνας, ακούγοντας τον ΣΕΒ να απαιτεί «ανάληψη λελογισμένων κινδύνων» με στόχο την ταχύτερη δυνατή «επανεκκίνηση της οικονομίας».

Με την καραντίνα, το κλίμα, τις ιδιομορφίες του ελληνικού κοινωνικού σχηματισμού και τη γενική αυτοπειθαρχία του πληθυσμού στα δύσκολα μέτρα του lockdown, κερδήθηκαν πάνω από 2 μήνες με χαμηλή διάδοση του ιού και λιγότερα θύματα απ' ό,τι σε άλλες χώρες της Ευρώπης. Όμως όλοι γνωρίζουν ότι δεν πρόκειται για κάτι παραπάνω από κέρδισμα χρόνου, αφού η απειλή της πανδημίας είναι πάντα παρούσα.

Ακριβώς γι' αυτό η «επιτυχία» που σπεύδει να αυτοπρωτοτυπώσει ο Μητσοτάκης είναι αβέβαιη κι εύθραστη.

Πολύ περισσότερο όταν είναι φανερό ότι η κυβέρνηση δεν έκανε τίποτα το ουσιαστικό για να αξιοποιήσει το κέρδισμα χρόνου κατά την πρώτη φάση της δοκιμασίας Covid19. Στο απολύτως κρίσιμο πεδίο του ΕΣΥ, η ΝΔ έχει να επιδείξει, μετά από 2μνηση μήνες, την πρόκληση λίγων εκατοντάδων επικουρικών γιατρών και νοσηλευτών-τριών με προσωρινές συμβάσεις, όπως και τις εσωτερικές μεταθέσεις από την πρωτοβάθμια περίθαλψη στα νοσοκομεία αναφοράς. Για να έχουμε μέτρο σύγκρισης θα πρέπει να σκεφτούμε ότι σε χώρες που πραγματικά «ζορίστηκαν» από τον Covid19, οι κυβερνήσεις υποχρεώθηκαν να κάνουν πολύ πιο βαθείς «τομές»: Πχ στην Ισπανία το δημόσιο δημιούργησε μέσα σε 2 εβδομάδες πάνω από 5.000 νέες «κλίνες» ΜΕΘ μόνο στη Μαδρίτη, ενώ στη Γαλλία υπήρξαν ουσιαστικά μέτρα επίταξης του ιδιωτικού τομέα υγείας.

Στον κρίσιμο τομέα της μαζικής δημόσιας εκπαίδευσης δεν έγινε απολύτως τίποτα μετά το κλείσιμο των σχολείων. Η πριγκιπέσσα Κεραμώς εξήγγειλε την επιστροφή των μαθητών στα θρανία χωρίς να έχει εξασφαλίσει ούτε ένα κτίριο παραπάνω, χωρίς προσλήψεις πρόσθετου εκπαιδευτικού προσωπικού, χωρίς μηχανισμό διαχείρισης πιθανής «κρίσης» σε ένα μαζικό σχολικό συγκρότημα, χωρίς βασικά υλικά και μέσα προστασίας, χωρίς δηλαδή να μπορεί να μας πει τι έκανε μέσα σε αυτούς τους κρίσιμους 2μνηση μήνες για να οργανώσει τη λειτουργία της εκπαίδευσης στις νέες κι επικίνδυνες συνθήκες.

Υπόγειες αλλαγές

Πέρα από τις «αεράτες» αναλύσεις που επιμένουν ότι σε καιρούς έκτακτων αναγκών ενισχύονται οι υπάρχουσες-διαθέσιμες πολιτικές ηγεσίες, θα ήταν προτιμότερο να συγκεντρώσει κανείς την προσοχή του σε αλλαγές που συντελούνται κάτω από

Σκίτσο του Πέτρου Ζερβού για την Εφ. Συν.

την επιφάνεια των ιδεών, των απόψεων και των θεσμών που διασφαλίζουν τις «συναινέσεις» και τις «ενότητες» που επιτρέπουν στις υπάρχουσες ηγεσίες να ηγούνται. Γιατί οι αλλαγές είναι σημαντικές και αφορούν «πυλώνες» της νεοφιλελεύθερης αστικής ηγεμονίας.

Είναι προφανές ότι το κύρος των δημόσιων νοσοκομείων και των εργαζομένων σε αυτά έχει αυξηθεί κατακόρυφα. Όμως όχι μόνο. Αντίστροφα, έχει καταβαραθρωθεί το κύρος του χλιστραγουδισμένου ιδιωτικού τομέα περίθαλψης, για χάρη του οποίου τα τελευταία 30 χρόνια σφάχτηκαν πολλά «παλληκάρια» της πολιτικής και στήθηκαν απίστευτα σκάνδαλα.

Ολόκληροι κλάδοι εργαζομένων που παλιότερα υποτιμήθηκαν και λειοψήθηκαν (όπως τα «παιδιά» στις ταχυμεταφορές και οι «κοπέλες» στα σουπερμάρκετ) σήμερα αναγνωρίζονται ως «ήρωες» χωρίς τους οποίους η κοινωνία θα δυσκολευόταν να κρατήσει τη συνοχή της. Η Εκκλησία, αυτό το απολειφάδι του φεουδαρχικού σκοταδισμού, για πρώτη φορά μετά την εποχή του Χριστόδουλου, βλέπει το κύρος της να μειώνεται και αναγκάζεται να υποχωρήσει, χωρίς καν αναμέτρηση.

Τέτοιοι παράγοντες και διεργασίες «μετρήθηκαν» από τους ειδικούς του κράτους που συμβούλεψαν τον Μητσοτάκη στην πιο προσεκτική αντιμετώπιση των υποδειγματικών εργατικών κινητοποιήσεων στις μέρες της καραντίνας. Γιατί στο πλευρό των αναγκαστικά λίγων απεργών και διαδηλωτών, έστεκε η κοινωνική πλειοψηφία που «εξουσιοδοτούσε» όσους κατέβηκαν στο δρόμο, να μιλήσουν για λογαριασμό των πολλών. Τέτοιοι παράγοντες και διεργασίες εξηγούν την ταχύτατη εμφάνιση των νεολαϊστικών αυθόρμητων διαθέσεων αντίστασης στις πλατίες, και αυτοί είναι οι λόγοι που υπαγορεύουν στους μπράβους του Χρυσοχοϊδη τη «δυναμική» αντιμετώπιση του φαινομένου, αναγκάζοντας την ΕΛΑΣ

σε αζεπέραστες κωλοτούμπες όπως το «παυλειδεύτηκαμε στην Κυψέλη».

Νέο μνημόνιο

Αυτοί οι ιδεολογικοπολιτικοί παράγοντες θα ενισχυθούν ιδιαίτερα από το τσουνάμι αστάθειας που επωάζεται στην οικονομία.

Ο Αλ. Τσίπρας έχει δεσμεύσει την οικονομία της χώρας μέχρι το 2030 σε μια πολιτική αιματηρών «πλεονασμάτων» προκειμένου να χρηματοδοτούνται οι «δόσεις» αποπληρωμής του χρέους. Σήμερα η «συμφωνία εξόδου από τα μνημόνια» μεταξύ της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ και των δανειστών είναι κλινικά νεκρή. Όλες οι σχέσεις που περιγράφονται σε αυτήν θα πρέπει να επαναδιατυπωθούν και αυτό είναι κάθε άλλο παρά εύκολο καθήκον για την ελληνική κυβέρνηση, για τις ευρω-ηγεσίες, για τους τραπεζίτες. Γιατί κατά το ΔΝΤ και τους «οίκους» αξιολόγησης, η ελληνική οικονομία θα καταγράψει διψήφια ποσοστά ελλειμμάτων, γιατί η ευρωζώνη θα αντιμετωπίσει μετά το Brexit νέα και εντονότερα «τραντάγματα» όπως μια πιθανή χρεοκοπία (ή έξοδο...) της Ιταλίας. Γιατί, επίσης, όπως δείχνουν οι γερμανικές αποφάσεις, η περιβόητη «ευρωπαϊκή αλληλεγγύη» αποδεικνύεται παραμύθι για μικρά παιδιά.

Τα ζητήματα αυτά δεν είναι μακροπρόθεσμα. Σύμφωνα με την Hazelblad τα ερωτήματα σχετικά με τη βιωσιμότητα των 4 ελληνικών «συστημικών» τραπεζών θα ανέβουν άμεσα στην επικαιρότητα.

Μπροστά σε αυτό το τσουνάμι, όποιος περιμένει μια αυθόρμητη, μια οικειοθελή στροφή του κεφαλαίου σε αντινεοφιλελεύθερη (ή έστω σε μη-νεοφιλελεύθερη) πολιτική, θα κουραστεί να περιμένει. Η απάντηση της κυρίαρχης τάξης, των κρατικών ελίτ και της κυβέρνησης, που ήδη είναι στα σκαριά της προετοιμασίας, θα είναι το... 5ο μνημόνιο. Τα δημοσιεύματα που προαναγγέλουν την αύξηση της ευελιξίας, τη μείωση των πραγματικών μισθών και τη «στρατηγική» (δηλαδή μεγάλη) μείωση των δαπανών

για τις συντάξεις και την περίθαλψη, περιγράφουν τις καθεστωτικές προθέσεις.

Πολιτικές μάχες

Αυτά, όλα, περιπλέκουν τον πολιτικό σχεδιασμό του Μητσοτάκη. Τα σενάρια για εκλογικό αιφνιδιασμό ποντάρουν στο να αξιοποιήσει τώρα η κυβέρνηση το δημοσκοπικό της προβάδισμα για να εξασφαλίσει μια «ανανεωμένη εντολή» και κυρίως μια παράταση του κυβερνητικού χρόνου, ώστε να μπορέσει πιο άνετα να πάρει τα μέτρα του μνημονίου 5. Οι πιο προσεκτικοί και πιο έμπειροι, όμως, προειδοποιούν για τον κίνδυνο να διαισθανθεί ο κόσμος την κομπίνα και η ΝΔ να βρεθεί πρώτη... αλλά χωρίς αυτοδυναμία. Και τότε, να ανοίγουν οι πόρτες του τρελοκομείου... Η παραμονή στο σημερινό κυβερνητικό και κοινοβουλευτικό σχήμα, συνδυάζεται με την προοπτική ανασηματισμού. Τα καθεστωτικά ΜΜΕ προαναγγέλουν –σε αυτό το σενάριο- ριζική αναβάθμιση των «αποφασισμένων» φίλων των νεοφιλελεύθερων αντιμεταρρυθμίσεων (για να καταλάβετε, ο Βρούσης και ο Σταϊκούρας θεωρούνται «διστακτικοί»...). Όμως αυτός ο δρόμος, παρόλο που αποφεύγει την εκλογική δοκιμασία, δεν διασφαλίζει και πολλή σιγουριά: ο Μητσοτάκης θυμάται το «Καστελόριζο» του αυτοδύναμου ΓΑΠ και χάνει τον ύπνο του.

Το μόνο σίγουρο μέσα σε αυτές τις περιπλοκές εξελίξεις είναι ότι δεν υπάρχει... σιγουριά. Για το κίνημα και την Αριστερά, η έξοδος από το lockdown πρέπει να λειτουργήσει σαν ένα «κεντρί» ενεργοποίησης. Βαδίζουμε ολотаχώς προς σημαντικές δοκιμασίες για τον κόσμο μας και η αντίστασή του θα πρέπει να οργανωθεί. Βαδίζουμε όμως, και προς σημαντικές πολιτικές μάχες (ανεξάρτητα από τις κυβερνητικές αποφάσεις για τις εκλογές) όπου η Αριστερά θα κληθεί να παρουσιάσει πολιτικές απαντήσεις και, ακόμα, την πολιτική δύναμη να παλέψει για να τις επιβάλει.

Η διαδικτυακή εκδήλωση της καμπάνιας «Κανένας Μόνος/Καμία Μόνη»

Οι προκλήσεις μετά το τέλος των απαγορεύσεων

Του Χρήστου Σταυρακάκη

Ηδη από τις 4 Μαΐου, τα μέτρα καθολικής απαγόρευσης της κυκλοφορίας έχουν αρθεί. Οι όροι του ανοίγματος και της «επιστροφής» σε κάποια κανονκότητα δεν περιέχουν την αναγκαία προστασία για εκατοντάδες χιλιάδες εργαζόμενους/ες που επιστρέφουν στην εργασία τους και που καλούνται να αναλάβουν μόνοι και μόνες το κόστος για την προμήθεια προστατευτικών μέσων. Το μόνο πραγματικό κριτήριο είναι η προσπάθεια αποκατάστασης των κερδών των επιχειρήσεων με όποιο κόστος. Σε μία κυνική του δήλωση, ο Β. Σόιμπλε αποκαλύπτει τον πυρήνα της λογικής του νεοφιλελευθερισμού: «Η ανθρώπινη ζωή δεν είναι πάνω από όλα».

Κλείνει ένας πρώτος κύκλος καραντίνας. Παρ' όλα αυτά, η πανδημία είναι εδώ και θα συνεχίζει να απειλεί. Όσο δεν υπάρχει εμβόλιο και ιατρική αντιμετώπιση, ο κίνδυνος νέων κυμάτων έξαρσης της πανδημίας είναι υπαρκτός, εάν όχι αναπόφευκτος.

Σε αυτή τη φάση, η συζήτηση για τις προκλήσεις της επόμενης μέρας -δηλαδή της τωρινής μέρας!- για το κίνημα και την Αριστερά είναι πολύ σοβαρή και η ανάγκη της επιτακτική. Η διαδικτυακή εκδήλωση της καμπάνιας «Covid-19: Κανένας μόνος, καμία μόνη» στις 2 Μάη ήταν μία πολύ σημαντική συμβολή. Ομιλητές/ριες ήταν ο Χρήστος Λάσκος, ο Παναγιώτης Σωτήρης, ο Λεωνίδας Βατικιώτης, η Δέσποινα Λαλάκη, ενώ υπήρχαν παρεμβάσεις από τον Michael Roberts, τον Eric Toussaint και τον Miguel Urban. Το βίντεο της εκδήλωσης υπάρχει στην σελίδα της καμπάνιας στο facebook και στο сайт kanenasmonos.org. Εδώ παρουσιάζουμε τις παρεμβάσεις των διεθνών ομιλητών.

Ο **Michael Roberts** υπογράμμισε ότι η πανδημία Covid-19, είναι μόνο μία ανάμεσα σε μια σειρά επιδημιών (κάποιες έχουν ήδη προηγηθεί, ενώ άλλες θα ακο-

λουθήσουν), ενώ αναφέρθηκε και στην αδυναμία των καπιταλιστών σε όλο τον κόσμο να την αντιμετωπίσουν. Στάθηκε ιδιαίτερα κριτικός απέναντι στις πολιτικές ανοσίας της αγέλης, αναφέροντας χαρακτηριστικά το παράδειγμα της Σουηδίας όπου αυτή η πολιτική έχει ήδη κοστίσει χιλιάδες ζωές. Όπως και οι υπόλοιποι ομιλητές/τριες, επισήμανε ιδιαίτερα τις επιπτώσεις των νεοφιλελεύθερων περικοπών στη δημόσια υγεία ως προς τις δυνατότητες των εθνικών συστημάτων υγείας να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά την πανδημία. Τέλος, σχετικά με το lockdown, σχολίασε ότι είναι μία καταστροφική οικονομική επιλογή για τους ίδιους τους καπιταλιστές και ως τέτοια δεν μπορεί να παρά να έχει παροδικό χαρακτήρα, παρότι έχει καταστεί αναγκαία.

Ο αρκετά γνωστός ανάμεσα στον κόσμο της Αριστεράς και του κινήματος **Eric Toussaint** (συγγραφέας εκτός των άλλων και του βιβλίου «Συνθηκολόγηση Ενηλίκων», που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Red Marks), εξηγεί ότι η οικονομική κρίση προηγήθηκε της υγειονομικής και «απλώς» η πανδημία COVID-19 την επιτάχυνε, δίνοντας ταυτόχρονα και απάντηση σε όσους/ες υποστηρίζουν ότι η πανδημία και μόνο ευθύνεται για ό,τι θα έχουμε να αντιμετωπίσουμε. Προηγείται, γιατί ήδη από τα τέλη του 2019 είχαν κάνει την εμφάνισή τους τα αποτελέσματα της νεοφιλελεύθερης διαχείρισης της κρίσης από το 2008 και μετά, με κύριο μέλημα τη διάσωση των τραπεζών και των «μεγάλων παικτών» της παγκόσμιας οικονομίας. Μάλιστα, συμμερίστηκε την εκτίμηση ότι η επερχόμενη κρίση θα είναι παρόμοιας έκτασης και βάθους με την καπιταλιστική κρίση του 1930.

Βέβαια δεν παραγνωρίζει τη διάσταση της υγειονομικής κρίσης, επιρρίπτοντας τις ευθύνες στο νεοφιλελευθερισμό και τη συστηματική υποβάθμιση της δημόσιας υγείας, αλλά και στην αγνόηση των προειδοποιήσεων της ιατρικής κοινότητας που ζητούσαν προετοιμασία και εγρήγορση για μία τέτοιου τύπου πανδημία, ιδιαίτερα μετά την εμπειρία των ιών SARS και MERS. Ανέδειξε επίσης και το

πρόβλημα της φαρμακοβιομηχανίας που βρίσκεται στα χέρια των καπιταλιστών, που μόνο στόχο έχουν τα μεγαλύτερα κέρδη από τον μεταξύ τους ανταγωνισμό -και όχι τη γρήγορη παραγωγή φθηνών φαρμάκων και εμβολίων για την αντιμετώπιση της πανδημίας. Σημαντική είναι και η ταξική διάσταση των επιπτώσεων της πανδημίας, αφού στις χώρες με τα περισσότερα κρούσματα αυτοί και αυτές που έχουν πληγεί περισσότερο ανήκουν στην εργατική τάξη, σε εθνικές μειονότητες, είναι γυναίκες κ.λπ., αφού αυτοί είναι οι άνθρωποι που βασίζονται κατεξοχήν στα δημόσια συστήματα υγείας και δεν κατέχουν τους πόρους για την καταφυγή στις ιδιωτικές δομές υγείας.

Η κρίση είναι πολυδιάστατη, δεν είναι αποκλειστικά οικονομική ή υγειονομική. Από αυτή τη σκοπιά, ο Eric Toussaint υποστηρίζει ότι μόνο μία αντικαπιταλιστική εναλλακτική μπορεί να είναι βιώσιμη για την κοινωνία, ξεκινώντας από τη διεκδίκηση άμεσων αιτημάτων, όπως η επιβολή φόρου κρίσης στους πλούσιους, κοινωνικοποίηση των τραπεζών και της φαρμακοβιομηχανίας, εισόδημα για όλο τον κόσμο κ.λπ. Γλαφυρό ήταν και το παράδειγμα που έδωσε για το πρόγραμμα στήριξης της κυβέρνησης Μακρόν των 100 δισ. το οποίο θα μπορούσε εξ ολοκλήρου να χρηματοδοτηθεί από την περιουσία του πιο πλούσιου ανθρώπου στη Γαλλία.

Ο **Miguel Urban** -και αυτός- επεσήμανε ότι οι βάρβαρες περικοπές στη δημόσια υγεία κοστίζουν ανθρώπινες ζωές. Ιδιαίτερα στην Ισπανία, τα τελευταία χρόνια έχει συντελεστεί μία σημαντική μεταφορά πόρων και επενδύσεων στην ιδιωτική υγεία, με αποτέλεσμα το δημόσιο σύστημα υγείας να αδυνατεί να αντιμετωπίσει επαρκώς την πανδημία. Όπως και στην Ελλάδα, έτσι και στην Ισπανία, εμφανίζονται και κάποιοι «φιλόανθρωποι καπιταλιστές», οι οποίοι, αφού έχουν απαλλαγεί από φόρους και εισφορές, εμφανίζονται τάχα με κοινωνικές ευαισθησίες, δωρίζοντας ένα ελάχιστο ποσοστό από τα κέρδη τους.

Εξαιρετικό ενδιαφέρον είχε και η το-

ποθέτησή του για το πώς μπορούμε να περάσουμε από τα «αμυντικά» αιτήματα της αλληλεγγύης μέσα στην πανδημία στον αγώνα για την κατοχύρωση καθολικών κοινωνικών δικαιωμάτων. Πώς δηλαδή το αίτημα για μείωση των ενοικίων και για να μην υπάρχει κανένας/καμία χωρίς σπίτι, μπορεί να γίνει αγώνας για την κατοχύρωση του καθολικού δικαιώματος στην κατοικία. Στην Ισπανία υπάρχει το παράδειγμα της συμμαχίας περίπου 300 κοινωνικών οργανώσεων που έχουν συντάξει το «σχέδιο κοινωνικής αναμέτρησης», το οποίο κινείται σε αυτή την κατεύθυνση. Αυτή η κατεύθυνση θίγει θεμελιώδεις επιλογές του συστήματος όπως το παραγωγικό μοντέλο, τα ζητήματα δημοκρατίας και λαϊκής κυριαρχίας, τη διανομή -και αναδιανομή- του πλούτου, τη νεοφιλελεύθερη ΕΕ που μέσα στην πανδημία έδωσε το καθόλου αλληλέγγυο πρόσωπό της, βάζοντας τις ανάγκες των λαϊκών στρωμάτων και των αποκλεισμένων πάνω από τα κέρδη.

Ποιος θα πληρώσει;

Το κεντρικό πολιτικό και κοινωνικό ερώτημα που μας τίθεται είναι «ποιος θα πληρώσει» την κρίση, τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς. Ποιες κοινωνικές δυνάμεις θα κληθούν να χρεωθούν το κόστος της πανδημίας και της οικονομικής κρίσης. Η απάντησή μας θα πρέπει να είναι ότι δεν θα πληρώσουμε ξανά εμείς. Τα κινήματα και οι καμπάνιες αλληλεγγύης -όπως και η καμπάνια «κανένας μόνος/καμία μόνη» έχουν ένα πολύ σοβαρό ρόλο να παίξουν στο να συγκεντρωθεί η κοινωνική δύναμη που «δεν θα πληρώσει». Όλες εκείνες οι δράσεις και οι κινητοποιήσεις που φέρνουν στο προσκήνιο τις ανάγκες των εργαζομένων, των φτωχών και των αποκλεισμένων είναι πολύτιμες. Όσο πολύτιμη είναι και η προσπάθεια αποκάλυψης της κυβερνητικής πολιτικής και των εγκληματικών ελλείψεών της.

Χρειάζεται να μπορέσουμε να συνενώσουμε και να μεταφέρουμε τις διαφορετικές κινήσεις αλληλεγγύης, τον ενωτικό πολιτικό χαρακτήρα, την αιχμηρή αντιπολίτευση από τις σελίδες του διαδικτύου στο δρόμο, στην «πραγματική ζωή». Αυτή η πολύτιμη προσπάθεια που έχει γίνει το τελευταίο διάστημα πρέπει να μπορέσει να συνεχίσει και να μετασχηματιστεί αναλόγως στο νέο κύκλο που έχει ήδη ανοίξει. Μπορεί να απέχουμε από μία συγκροτημένη αντικαπιταλιστική εναλλακτική που να φαίνεται και να είναι πειστική, να μπορεί να κινητοποιήσει δυνάμεις -άλλωστε κάτι τέτοιο δεν είναι αντικείμενο μίας καμπάνιας. Όμως έχουμε ανοιχτή μπροστά μας τη δυνατότητα συγκέντρωσης όλων εκείνων των αιτημάτων και των αναγκών μας που μπορούν σήμερα να αρχίσουν να σκιαγραφούν μία αντικαπιταλιστική πολιτική, συνεχίζοντας τη δράση και την κινητοποίηση.

Κυκλοφορεί από τις εκδόσεις RedMarks

το βιβλίο-απάντηση του Ερίκ Τουσέν, συντονιστή της «Επιτροπής Αθήθειας Δημοσίου Χρέους», στους ισχυρισμούς Τσίπρα και τις αυταπάτες Βαρουφάκη

Κεντρική διάθεση: Εκδόσεις RedMarks, Ιουλιανού 67

Τα ΜΑΤ στις πλατείες και η μιντιακή επίθεση

(συνέχεια από σελ 2)

Καθώς η κυβέρνηση Μητσοτάκη οργανώνει το «άνοιγμα της οικονομίας», χωρίς να έχει πάρει κανένα μέτρο στήριξης του ΕΣΥ στον πολύτιμο χρόνο που της έδωσε η καραντίνα, χωρίς μέτρα προστασίας κι ασφάλειας, ψάχνει για «ένοχο» στην περίπτωση που η πανδημία ανακάμψει δριμύτερη. Αυτός δεν θα αναζητηθεί ούτε στους χώρους δουλειάς, ούτε στα ανοιχτά σχολεία, ούτε στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς, αλλά στους «ανεύθυνους» που «μόλις τους αφήσαμε λάσκα τα κατέστρεψαν όλα». Μοιάζει με προαναγγε-

λία της σχιζοφρένειας που περιέγραφε συντρόφισσα από την Ιταλία: όπου «ως εργάτης πηγαίνεις κανονικά για δουλειά 6 μέρες, αλλά ως πολίτης απαγορεύεται να βγεις στο πάρκο την 7η».

Το πράγμα γίνεται ακόμα πιο σκοτεινό από την προσπάθεια της κυβέρνησης (δια επίσημης τοποθέτησης του κυβ. εκπροσώπου, πέρα από τα «παπαγαλάκια» των ΜΜΕ) να συνδέσει -με τρόπο που θα ήταν γελοίος αν δεν ήταν επικίνδυνος- την αναρχία και την εξωκοινοβουλευτική Αριστερά με τις «πλατείες». Ένα σκόπιμο «ανακάτεμα» των διαδηλώσεων ενάντια στην καταστολή με τις ίδιες τις «μπυροποσίες» που κατεστάλησαν, η κατάχρη-

ση του (παραδοσιακά κινηματικού) όρου «συγκεντρώσεις» για παρέες που αράζουν σε παγκάκια, χυδαία ψέματα (από την ανακοίνωση-μνημείο της ΕΛΑΣ για την... «παγίδα» που της έστησαν και που οδήγησε την εύπιστη και αγαθιάρα Υπηρεσία να δέρνει και να συλλαμβάνει κατοίκους της Κυψέλης άθελά της, ως το τσουβάλιασμα της μπυροποσίας στην πλ. Αγ. Γεωργίου με φεμινιστική πορεία στο κέντρο της Αθήνας ώρες πριν ή την καταγγελία δημοτικής συμβούλου του «Φυσσάει Κόντρα στην Αγία Παρασκευή» ότι... «φέρνει στην πλατεία τις παρέες της») μετατρέπουν σε πολιτική εκστρατεία κατά των αγωνιζόμενων δυνάμεων του κινήματος τον πόλεμο που εξαπέλυσε ο Χρυσοχοϊδης κατά των πιτσιρικάδων. «Επαναστατική γυμναστική» και «πράγματα που δεν είναι αυθόρμητα» είδε ο Πέτσας, ενώ «ιστοσελίδες κι έντυπα του αναρχικού χώρου» ή «η ΑΝΤΑΡΣΥΑ» παρουσιάζονται να καλούν σε... μπύρες σε πλατείες!

Είναι κι αυτό κομμάτι μιας προληπτικής ιδεολογικής επίθεσης στην Αριστερά, «που δεν έδειξε ευθύνη», αν τα πράγματα χειροτερεύσουν. Αλλά είναι πολύ βαθύτερο από αυτό. Με την επίθεση σε πολιτικούς χώρους, δεν ψάχνουν απλά υγειονομικό άλλοθι -θα ήταν λάθος να μείνουμε σε αυτό. Είναι συνολικότερη προσπάθεια να αξιοποιηθεί η πανδημία για να δημιουργηθούν «εχθροί» που βρίσκονται «εκτός» μιας κάποιας «κοινής

εθνικής προσπάθειας»: Είχε ξεκινήσει από το προσφυγικό και η επίκληση στην πανδημία τους δίνει ακόμα μια ευκαιρία να στιγματίσουν τις ριζοσπαστικές φωνές ως «επικίνδυνο κι ανεύθυνο περιθώριο σε αυτές τις στιγμές που απαιτούν ευθύνη κι ενότητα» -πάντα με το βλέμμα στις αναμετρήσεις που έρχονται καθώς εξελίσσεται η οικονομική κρίση.

Στην Αγία Παρασκευή, κινητοποιήσεις και παρεμβάσεις καταγγέλλουν την καταστολή και διεκδικούν το δικαίωμα στους ελεύθερους χώρους. Στους δρόμους της Κυψέλλης, με λίγες ώρες προετοιμασία, περίπου 2.000 άνθρωποι διαδήλωσαν ενάντια στο αίσχος της καταδρομικής εισβολής στην πλατεία Αγίου Γεωργίου, βρίσκοντας στήριξη από τα μπαλκόνια της γειτονιάς. Μετά από αυτό άρχισε η άγαρμψη και γελοία προσπάθεια της ΕΛΑΣ να συμμαζέψει τα ασυμάζεστα (χωρίς να αποποιείται τους συνωμοσιολογικούς υπαινιγμούς περί «παγίδας» βέβαια). Αντλώντας κουράγιο κι αισιοδοξία από αυτά τα πολύτιμα αντανάκλαστικά, και με εμπιστοσύνη σε αυτή τη δυναμική, θα έχουμε να αντιπαρατεθούμε το επόμενο διάστημα ενάντια σε κάθε προσπάθεια «να κάνουν την πανδημία ευκαιρία». Χωρίς να κάνουμε ούτε βήμα πίσω. Παραθέτουμε αποσπάσματα ανακοινώσεων δημοτικών σχημάτων της ριζοσπαστικής Αριστεράς που στήριξαν αυτές τις δράσεις, δείχνοντας τα αντανάκλαστικά που θα χρειαστούμε όλοι κι όλες.

Ανυπότακτη Αθήνα: Κάτω τα χέρια από τους δημόσιους χώρους

ΛΙΓΟ ΠΡΙΝ ΤΙΣ 2.00 τα ξημερώματα Παρασκευής προς Σάββατο 9/5, δυνάμεις καταστολής των ΜΑΤ και ΔΕΛΤΑ που ξεπερνούσαν τους 100, επιτέθηκαν με μεγάλη αγριότητα σε κατοίκους και θαμώνες οι οποίοι καθόντουσαν διάσπαρτοι σε παρέες στην πλατεία Αγ. Γεωργίου στην Κυψέλη. (...) Πρόκειται για την δεύτερη τέτοιου τύπου επίθεση μέσα σε ελάχιστες ημέρες, μετά από εκείνη στην πλατεία Αγίου Ιωάννη στην Αγία Παρασκευή, καθιστώντας σαφές ότι δεν πρόκειται για μεμονωμένα γεγονότα, αλλά για ξεδιπλωμα ενός συντονισμένου σχεδίου από πλευράς κυβέρνησης. Καταγγέλλουμε με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο αυτές τις επιθέσεις, οι οποίες δεν έχουν να κάνουν σε καμία περίπτωση με την προάσπιση της Δημόσιας Υγείας. Η κινητοποίηση μιας τόσο ισχυρής κατασταλτικής δύναμης δεν γίνεται για την προστασία κανενός, η υγεία των πολιτών δεν προστατεύεται με ανοιγμένα κεφάλια και δακρυγόνα στην πιο πυκνοκατοικημένη γειτονιά της Αθήνας.

Η στοχοποίηση των θυμάτων της αστυνομικής βίας από καθεστωτικά media, όπως και στην Αγία Παρασκευή, ως συλλήβδην «αντιεξουσιαστές» -εκτός από την προφανή αστειότητα της μαζικής πιστοποίησης φρονημάτων εν μέσω μαζικών ξυλοδαρμών - αποδεικνύει και την πραγματική στόχευση: με πρόσχημα την δαιμονοποίηση της πολιτικής έκφρασης, ενός τρόπου ζωής ή του πως ο κάθε πολίτης δρα στον δημόσιο ελεύθερο χώρο, δημιουργούν συνθήκες αποδοχής της καταστολής και προσπαθούν να οικο-

δομήσουν αντιδραστικά αντανάκλαστικά της κοινωνίας απέναντι σε κάθε ομάδα που αμφισβητεί -έμμεσα ή άμεσα- την κυβερνητική στρατηγική. Αυτό που ενόχλησε εν προκειμένω δεν ήταν το πλήθος αλλά η επιλογή των πολιτών να πίνουν τις μπύρες τους στην παγκάκια και τα πεζούλια της πλατείας, μια πλατεία που απ'ότι φαίνεται πρέπει κι αυτή να μείνει «καθαρή» για να υποδεχτεί σε λίγο καιρό τουρίστες. (...)

Το μπαράζ αυτό των επιθέσεων χρειάζεται να απαντηθεί μαζικά και σε όλες τους τις πτυχές. Οι πλατείες και οι δημόσιοι χώροι ανήκουν στους πολίτες, οι οποίοι περισσότερο από ποτέ κατανοούμε σήμερα την αξία τους. Είναι χώρος συνάντησης με φίλους, είναι χώρος συγκέντρωσης και συζήτησης, είναι χώρος αναψυχής και από-εμπορευματοποίησης, είναι απείρως πιο ασφαλείς από τα σχολεία όπου «ξαφνικά» η νεολαία επιτρέπεται να πάει.

Η Δημόσια Υγεία προστατεύεται με καθολική ενίσχυση της πρωτοβάθμιας φροντίδας Υγείας και Πρόνοιας, με μαζικά τεστ στον πληθυσμό, με επίταξη των ιδιωτικών κλινικών και άνοιγμα των δομών Υγείας που έκλεισαν στα χρόνια των «επίσημων» μνημονίων, με πρόσληψη μόνιμου προσωπικού στο ΕΣΥ και τους ΟΤΑ, με δωρεάν παροχή μέσων ατομικής προστασίας για τους εργαζόμενους και την κοινωνία. Στις κοινότητες μας χρειαζόμαστε έντονη παρουσία υγειονομικών και όχι ΜΑΤ. (...)

Λεφτά για Υγεία και Πρόνοια, όχι για ΜΑΤ και επιχειρηματίες!

Φυσσάει κόντρα στην Αγία Παρασκευή: Έξω τα ΜΑΤ από τις πλατείες μας ΤΩΡΑ!

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ Β. ΖΟΡΜΠΑΣ, που τις μέρες της πανδημίας προέβαινε σε αντιεπισημονικές δημόσιες δηλώσεις σχετικά με τη μετάδοση του ιού μέσα από τη θεία κοινωνία, που δεν έκανε τίποτε από όσα έπρεπε να κάνει για να ενημερώσει και να προστατεύσει την πόλη του και τους κατοίκους που είχαν σοβαρά προβλήματα, επέλεξε να γίνει επικεφαλής μιας διμοιρίας ΜΑΤ που επιτέθηκε με χημικά σε νέους ανθρώπους για να διατρανώσει δήθεν το ενδιαφέρον του για τη δημόσια υγεία.

Αλήθεια, κύριε Ζορμπά, σας ενδιαφέρει η δημόσια υγεία; Μη κολλήσει το προάστιό μας από κατοίκους άλλων περιοχών, όπως δηλώσατε; Άρα θα βάλετε και σκειούρι στα μαγαζιά της περιοχής να ελέγχουν αν όσοι και όσες μπαίνουν είναι αγιοπαρασκευιώτες αλλιώς θα τους διώχνετε; Θα βάλετε έλεγχο στην εκκλησία της Αγίας Παρασκευής να μην έρχονται από άλλες περιοχές; Ή, μήπως θα μας προμηθεύσετε με γάντια, μάσκες, αντισηπτικά και ό,τι άλλο χρειάζεται για να μετακινούμαστε στις δουλειές μας και να επιστρέφουμε σε ένα... καθαρό από ιό προάστιο; Μήπως θα προσλάβετε ανθρώπους να ενισχυθεί η καθαριότητα στους δρόμους; Μήπως θα προσλάβετε ανθρώπους να καθαρίζουν και να απολυμαίνουν δύο φορές τη μέρα τα σχολεία που θα ανοίξουν σε λίγες μέρες; (...)

Όχι, όπως καταλαβαίνουμε δε θα γίνει

τίποτε από όλα αυτά. (...) Τα ΜΑΤ στην πλατεία ήρθαν χθες να δηλώσουν ότι η πλατεία θα γίνει τραπέζοκαθίσματα και πάρκινγκ, όπως είναι δηλωμένη η πρόθεση της παράταξης του σημερινού δημάρχου. Ξέρουμε πως όταν καίγονταν μαγαζιά για τον πόλεμο της νύχτας δεν φώναζαν τα ΜΑΤ, ούτε έλεγαν να φέρουν μπουλντόζες στην πλατεία. Ξέρουμε ότι η παρούσα διοίκηση έχει δηλώσει την πρόθεσή της για εμπορική αξιοποίηση της πλατείας. Ξέρουμε ότι τα τελευταία χρόνια, όλες σχεδόν οι δυνάμεις συζητούν για την πάνω πλατεία ως «πρόβλημα» ξεχνώντας ότι αποτελεί τον πιο μαζικό δημόσιο χώρο της πόλης με τεράστια προσέλευση νέων Αγιοπαρασκευιωτών και ανθρώπων από άλλες περιοχές που οι δικές τους πλατείες ίσως δεν έχουν ελεύθερο χώρο. Αυτά δεν προέκυψαν ούτε φέτος, ούτε στην πανδημία.

Η απάντηση σε υπαρκτά ή και υπερδιογκωμένα προβλήματα της κοινωνίας και της πόλης, σε καμία περίπτωση δεν είναι η καταστολή και ο αυταρχισμός. (...)

Τις μέρες της πανδημίας φάνηκε πόσο πολύ έχουμε ανάγκη τους δημόσιους χώρους μας. Και επειδή θα συνεχίσουμε να έχουμε αυτή την ανάγκη δηλώνουμε ότι θα είμαστε εκεί να την υπερασπιστούμε. Στις πλατείες και στους δρόμους μας θέλουμε να υπάρχουμε εμείς, ζωή, ελευθερία και όχι ΜΑΤ και δακρυγόνα.

(...)

ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟ μέσα από την ανεξάρτητη δράση της εργατικής τάξης

Οι εργάτες δημιουργούν όλο τον πλούτο μέσα στον καπιταλισμό. Μια νέα κοινωνία απαλλαγμένη από την εκμετάλλευση, ο σοσιαλισμός, μπορεί να δημιουργηθεί μόνο όταν οι εργάτες πάρουν συλλογικά στα χέρια τους τον έλεγχο όλου του κοινωνικού πλούτου και όταν προγραμματίσουν την παραγωγή και τη διανομή σύμφωνα με τις ανθρώπινες ανάγκες.

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ και όχι ρεφορμισμό

Ο καπιταλισμός δεν παίρνει διορθώσεις. Πρέπει να ανατραπεί με την εργατική δράση. Δεν υπάρχει κοινοβουλευτικός δρόμος προς μια τέτοια αλλαγή.

Το κοινοβούλιο, ο στρατός, η αστυνομία, η δικαιοσύνη, όλο το αστικό κράτος λειτουργεί για να προστατεύει τα συμφέροντα της άρχουσας τάξης. Η εργατική τάξη θα χρειαστεί το δικό της κράτος, στηριγμένο στην άμεση δημοκρατία, στα συμβούλια αντιπροσώπων απ' τους χώρους δουλειάς, καθώς και στην εργατική πολιτοφυλακή.

ΔΙΕΘΝΙΣΜΟ και όχι «σοσιαλισμό σε μια χώρα» ή «σοσιαλισμό με εθνικά χρώματα»

Η εμπειρία της Ρωσίας αποδεικνύει ότι ακόμα και μια νικηφόρα εργατική σοσιαλιστική επανάσταση, όπως ο Οχτώβρης του 1917, δεν μπορεί να επιβιώσει σε απομόνωση. Τα καθεστώτα της ΕΣΣΔ, μετά την επικράτηση του σταλινισμού, όπως και τα καθεστώτα της Κίνας και των άλλων ανατολικών χωρών ήταν ή είναι κρατικοί καπιταλισμοί, όπου η εκμετάλλευση και η καταπίεση της εργατικής τάξης δεν διαφέρει από τη Δύση. Γι' αυτό υποστηρίζουμε τις εργατικές εξεγέρσεις ενάντια στη γραφειοκρατική άρχουσα τάξη αυτών των χωρών.

Υποστηρίζουμε, επίσης, όλα τα εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα που αντιστέκονται στην ιμπεριαλιστική καταπίεση. Η δύναμη που θα τσακίσει τελειωτικά τον ιμπεριαλισμό είναι η ενότητα της εργατικής τάξης σε διεθνή κλίμακα, από τη Νέα Υόρκη ως τη Σεούλ και από το Λονδίνο ως το Σάο Πάολο.

Αντιπαλεύουμε κάθε μορφή σοβινισμού, ρατσισμού ή σεξιστικών διακρίσεων που απειλεί να διασπάσει τους εργάτες.

Απέναντι στην αντιτουρκική πολεμοκαπηλία της «δικής μας» άρχουσας τάξης, υποστηρίζουμε το σύνθημα Έλληνες και Τούρκοι εργάτες ενωμένοι.

Είμαστε αντίθετοι στην καταπίεση των μειονοτήτων στη Θράκη και τη Μακεδονία και στα μέτρα αστυνόμευσης των μεταναστών.

ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ της εργατικής πρωτοπορίας

Η εργατική τάξη μπορεί να απελευθερώσει τον εαυτό της και όλους τους καταπιεσμένους μέσα από τη δική της δράση. Για να κερδηθούν όλα τα κομμάτια της τάξης σ' αυτήν την πάλη είναι απαραίτητο να οργανωθούν τα πιο ξεκάθαρα και μαχητικά τμήματα σε ένα επαναστατικό σοσιαλιστικό εργατικό κόμμα. Ένα τέτοιο κόμμα μπορεί να πείθει τους εργάτες για την επαναστατική προοπτική, παρεμβαίνοντας στους μαζικούς αγώνες. Είμαστε αντίθετοι σε κάθε αντίληψη υποκατάστασης της τάξης, απ' όπου και αν προέρχεται.

ΔΕΑ Επικοινωνήστε μαζί μας:

● Α ΑΘΗΝΑΣ: 6973005569 ● ΔΥΤΙΚΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6932045320 ● ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6942602766
● ΒΟΡΕΙΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6972036692 ● ΝΟΤΙΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6945754555 ● ΠΕΙΡΑΙΑΣ: 6942993423 ● ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ: 6939014803 ● ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: 6972878820
● ΚΡΗΤΗ: 6979925065 ● ΚΥΚΛΑΔΕΣ: 6972743637
● ΜΕΣΣΗΝΙΑ: 69832422501 ● ΚΥΠΡΟΣ: 0035-796554166

**ΦΟΡΟΥΜ ΔΙΑΛΟΓΟΥ
ΤΗΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ****Η ασυμβίβαστη
Αριστερά μπροστά και
εντός της πανδημίας**

Του Παναγιώτη Καλαβάνου,
μέλους της Πολιτικής Κίνησης για
ένα Σύγχρονο Κομμουνιστικό Σχέδιο

Η αυγή της νέας δεκαετίας, εμφανίστηκε με μια πρωτοφανών διαστάσεων υγειονομική κρίση. Η πανδημία του covid 19 ανέδειξε τα αδιέξοδα του καπιταλιστικού συστήματος, σε σχέση με την εμφάνιση και τους τρόπους αντιμετώπισής της. Ο βιασμός της φύσης και του περιβάλλοντος, η διάλυση των δημοσίων συστημάτων υγείας κι η ιεράρχηση του κέρδους πάνω και έναντι όλων, έδειξαν πόσο σαθρά είναι τα θεμέλια ενός συστήματος που γεννά ευημερία για λίγους από την οδύνη και την εκμετάλλευση των πολλών.

Στην Ελλάδα η έγκαιρη λήψη των αναγκαίων υγειονομικών περιοριστικών μέτρων, σε συνδυασμό με το κλίμα της, την παραγωγική της συγκρότηση (έλλειψη μεγάλων παραγωγικών μονάδων) και τον χρόνο εκδήλωσης των πρώτων κρουσμάτων της πανδημίας (πριν την έναρξη της τουριστικής σεζόν), οδήγησαν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση της μετάδοσης του ιού έως τώρα. Προφανώς τα θετικά αυτά δείγματα (εντός του βαλκανικού μέσου όρου) οφείλονται στον ηρωισμό και την αυταπάρνηση που επέδειξε το υγειονομικό προσωπικό του τσακισμένου και κατασυκοφαντημένου ΕΣΥ και στη συνέπεια που επέδειξε ο λαός στην τήρηση των αναγκαίων υγειονομικών μέτρων και την οποία πρέπει να συνεχίσει.

Τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς η συνεχιζόμενη υγειονομική κρίση διαμόρφωσε και επιτάχυνε μια νέα, βαθιά οικονομική κρίση. Δέκα χρόνια μετά, επανέρχεται το ερώτημα για το ποιος θα πληρώσει αυτήν την κρίση, με διακύβευμα το αν θα δοθεί η ίδια απάντηση. Την προηγούμενη δεκαετία η βαθιά καπιταλιστική κρίση, αντιμετώπιστηκε με την μετακύλιση της στις πλάτες των εργαζομένων, και των λαϊκών και μικρομεσαίων στρωμάτων. Στη χώρα μας τα αποτελέσματα αυτής της επιλογής όλων ανεξαιρέτως των μνημονιακών κυβερνήσεων, τα βιώσαμε και τα βίωναμε ακόμα, ανεργία, οικονομική ασφυξία εκατομμυρίων ανθρώπων, πτώση μισθών, τσάκισμα εργατικών και δημοκρατικών δικαιωμάτων. Τα κυβερνητικά δείγματα γραφής εντός της πανδημίας, μαρτυρούν αντίστοιχη προσπάθεια και σήμερα. Εκατομμύρια σε καναλάρχες και μέτρα διευκόλυνσης στο μεγάλο κεφάλαιο και επιδόματα πείνας στον λαό και τους εργαζομένους. Η κυβέρνηση πήρε την πίστωση χρόνου που ζήτησε στην αρχή της πανδημίας για την αντιμετώπισή της. Ωστόσο δεν ενίσχυσε το ΕΣΥ με προσλήψεις υγειονομικού προσωπικού, αύξηση της χρηματοδότησής του και επίταξη άνευ αποζημίωσης των μεγάλων ιδιωτικών κλινικών, αλλά έσπευσε να αυξήσει τις δαπάνες και τα κονδύλια για τους κλινικάρχες. Την ίδια

στιγμή που η χώρα βρίσκεται πολύ χαμηλά παγκοσμίως σε διενέργεια τεστ, σειρά εργασιακών χώρων και ειδικά τα σχολεία σχεδιάζεται να επαναλειτουργήσουν χωρίς τα απαιτούμενα μέτρα πρόληψης και ελέγχου διασποράς του ιού.

Διευρυμένα τμήματα της κοινωνίας αντιλαμβάνονται την κατάρρευση σειράς αστικών αφηγημάτων όπως της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και του νεοφιλελευθερισμού. Βλέπουν την ανθρώπινη ζωή και την ομαλή λειτουργία της κοινωνίας και της οικονομίας να μπαίνουν στη ζυγαριά. Βλέπουν τις εκατόμβες νεκρών στην υπερδύναμη των ΗΠΑ. Βλέπουν πόσο χωλαίνει το αόρατο χέρι της αγοράς. Πόσο αναγκαίος είναι ο δημόσιος χαρακτήρας των υπηρεσιών έρευνας, φαρμάκου και υγείας. Πόσα περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας περιλαμβάνει η ευρωενωσιακή οικογένεια με το άδειασμα της Ιταλίας και της Ισπανίας και την αύξηση του χάσματος μεταξύ Βορρά και Νότου.

Οι αστικοί κλυδωνισμοί ωστόσο, από μόνοι τους δεν οδηγούν σε ρήξεις και ρήγματα της αστικής πολιτικής που ετοιμάζει περαιτέρω επίθεση σε εργατικά και δημοκρατικά δικαιώματα. Χρειάζεται ένα αντίπαλο δέος, σε όλα τα επίπεδα ικανό να αναμετρηθεί με τα αμείλικτα ερωτήματα των νέων συνθηκών. Η αριστερά και το εργατολαϊκό κίνημα με τη συσσωρευμένη εμπειρία δέκα και πλέον ετών, πρέπει να μπορούμε σοφότεροι στις νέες μάχες.

Τώρα χρειάζεται αγώνας ενός ταξικά ανασυγκροτημένου εργατικού κινήματος και του ευρύτερα λαϊκού κινήματος απέναντι στην ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων και την ανεργία. Να μην χάσουμε άλλο από τα κεκτημένα εργατικά και λαϊκά δικαιώματα σε μισθό, χρόνο και συνθήκες εργασίας, στέγαση και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Έπειτα η εκπόνηση ενός επιθετικού προγράμματος διεκδίκησης της ουσιαστικής βελτίωσης της θέσης της κοινωνικής πλειοψηφίας σε ρήξη και με κατεύθυνση την αποδόμηση από την ΕΕ και την ευρωζώνη. Για κρατικές επενδύσεις, μείωση του χρόνου εργασίας χωρίς μείωση μισθών, κρατικοποίηση αντί χρηματοδότηση των υπό κατάρρευση μεγάλων επιχειρήσεων. Οι δυνάμεις της ασυμβίβαστης, αντικαπιταλιστικής και κομμουνιστικής αριστεράς, πρέπει πράξουμε όσα δεν κάναμε ή κάναμε αντιφατικά και ανολοκλήρωτα την τελευταία δεκαετία. Συγκέντρωση δυνάμεων σε όλα τα επίπεδα απέναντι στον αντιδραστικό συσχετισμό και την παντοκρατορία του αντιπάλου. Προώθηση πολιτικής κοινής δράσης, με διάλογο και δεσμεύσεις, κόντρα στον πολυκατακερματισμό και τις αυτοαναφορικές αντιλήψεις, που δυστυχώς ευδοκιμούν ακόμα και σε συνθήκες πανδημίας. Συμβολή στην αναζήτηση μιας σύγχρονης κομμουνιστικής προοπτικής, απέναντι στα αδιέξοδα του ολοκληρωτικού καπιταλισμού. Η επόμενη μέρα έφτασε, η επόμενη ευκαιρία ίσως αργήσει.

Ένα ημερολόγιο καταγραφής της πανδημίας σε σκίτσα

Του Σπύρου Αντωνίου

Οι νέες συνθήκες με την πανδημία, φυσιολογικά επηρέασαν και την έκθεση «Cartoonfair» που διοργανώνεται κάθε χρόνο στον εκθεσιακό χώρο του Μετρό Συντάγματος από τη Λέσχη Ελλήνων Τεχνογράφων.

Φέτος, η έκθεση παρουσιάζεται διαδικτυακά* με κεντρικό θέμα τον covid-19 και τις συνέπειές του σε όλες τις εκδοχές της κοινωνικής ζωής. Η έκθεση, η οποία λειτουργεί ως ημερολόγιο, εμπλουτίζεται και ανανεώνεται καθημερινά με νέα χιουμοριστικά σκίτσα από 35 γελοιογράφους.

Η «Εργατική Αριστερά» συνομίλησε με δύο από αυτούς, τον Πέτρο Ζερβό και τον Μιχάλη Κουντούρη, για την έκθεση και την ενδιαφέρουσα συγκυρία που ζούμε.

? **Ημερολόγιο covid 19. Αναγκαστική προσαρμογή στις νέες συνθήκες της πανδημίας, οπότε από το Μετρό Συντάγματος, στον «αέρα» του διαδικτύου. Ποια τα οφέλη και ποια τα αρνητικά αυτής της αναγκαστικής επιλογής;**

Π.Ζ. «Ενώ είχαμε κλείσει ημερομηνία στο Μετρό, λόγω του ιού σκεφτήκαμε να κάνουμε διαδικτυακά μια έκθεση με θέμα προφανώς τον κορονοϊό και έχουμε ανεβάζει ένα blog-ημερολόγιο που ενημερώνεται όσο κρατάει η υπόθεση της πανδημίας και οι παρενέργειές της. Σίγουρα τώρα δεν υπάρχει η αμεσότητα και η επικοινωνία με τον κόσμο, όπως τις προηγούμενες φορές, ειδικά σε ένα κεντρικό και προνομιακό σημείο όπως το Σύνταγμα. Για παράδειγμα την πρώτη χρονιά που η έκθεση είχε θέμα τους πρόσφυγες, υπήρξαν πάρα πολλοί από αυτούς τους ανθρώπους-που τότε δεν ήταν σε στρατόπεδα, τα σύνορα ήταν ανοιχτά, και ο ρατσισμός σε ύφεση-που επισκέφτηκαν την έκθεση. Με πάρα πολύ κόπο όλα αυτά τα χρόνια, όπου ορισμένοι συνάδελφοι έχουν δώσει την ψυχή τους, καθιερώσαμε ένα θεσμό. Και αυτό είχε και αρκετή διεκδίκηση από πίσω, δεν ήταν εύκολο».

Μ.Κ. «Όπως είπε και ο Πέτρος, η αμεσότητα των εκθέσεων του Συντάγματος και οι συγκλονιστικοί αριθμοί επισκεπτών-γύρω στις 250.000 κάποιες χρονιές-είναι μια απώλεια στην 5η φετινή έκθεση. Σε μια ξενάγηση προσφύγων από δομές, ήταν τέτοια η συγκίνηση αυτών των ανθρώπων που είχαν ζήσει τις βάρκες και τα άλλα δραματικά που αποτυπώναμε στα σκίτσα μας, που έβγαζαν έξω στην πλατεία για να πάρουν αέρα. Βούρκωνες. Ήταν πολύ έντονο το βίωμα. Στο βιβλίο επισκεπτών, έγραψαν μια φράση στα αραβικά, που μας έχει σηματοδέσει: «ευχαριστούμε που γίνετε η φωνή μας στον κόσμο». Θεωρώ αυτή την κουβέντα, από τα πιο σημαντικά παράσημα που έχει πάρει η δουλειά μας. Εξίσου συγκλονιστική εμπειρία ήταν και όταν η έκθεση αυτή είχε πάει, σε ψηφιακή μορφή, στο σχολείο δεύτερης ευκαιρίας των φυλακών Κορυδαλλού».

cartoonfair 2020
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ
CALENDAR COVID-19
Λέσχη Ελλήνων Τεχνογράφων GREEK CARTOONISTS ASSOCIATION

? **Ποιο μήνυμα θέλει να εκπέμψει η φετινή έκθεση;**

Π.Ζ. «Δεν υπάρχει κάποιο ξεκάθαρο μήνυμα αυτή τη στιγμή. Ακόμα διαμορφώνεται αυτή η έκθεση για αυτό και το ονομάσαμε χρονικό κορονοϊού. Με τα σκίτσα που μαζεύονται εκφράζονται οι απόψεις μας. Είναι ένα πρωτόγνωρο θέμα και δύσκολα προκύπτει μια κοινή συνισταμένη όπως τις προηγούμενες φορές που η θεματολογία ήταν η Δημοκρατία ή η Ευρώπη. Παρόλα αυτά αναδεικνύουμε πτυχές στο ζήτημα των δικαιωμάτων και των ελευθεριών. Ξαφνικά το κράτος έδινε εντολές τι ώρα μπορούμε να βγούμε από το σπίτι, πόσες φορές, που θα πάμε. Ζητήματα ελέγχου που τα ακουμπάμε τώρα και είναι υπό διαμόρφωση».

Μ.Κ. «Ακόμα είναι νωρίς γιατί έχουμε μια έκθεση σε εξέλιξη και δεν ξέρουμε ακόμα που θα πάει. Στις προηγούμενες εκθέσεις είχαμε από πριν τον κατάλογο των έργων, οπότε από εκεί προέκυπτε και ο βασικός τίτλος».

? **Η πολιτική γελοιογραφία διαχρονικά ασκεί κριτική σε κάθε εξουσία. Έτσι και τώρα, δείχνει να παίζει το ρόλο του αντίλογου, μπροστά στην καταθλιπτική ομοφωνία της μεγάλης πλειοψηφίας των ΜΜΕ. Πόσο εύκολη διαδικασία είναι αυτή για κάθε δημιουργό και τι χρειάζεται για να αντιμετωπίσει μια πιθανή λογοκρισία;**

Π.Ζ. «Ειδικά τα τηλεοπτικά ΜΜΕ είναι ένα σκάνδαλο. Είχα την τύχη να δουλεύω σε εφημερίδες φιλελεύθερες, που επιζητούν τον αντίλογο. Υπήρξε ένα περιστατικό στη εποχή της διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, αλλά γενικά δεν έχω συναντήσει εμπόδια, αν και γενικώς υπάρχουν προβλήματα σε πιο συντηρητικά έντυπα. Γενικότερα, οι γελοιογράφοι κάποιες φορές αυτολογοκρίνονται, δε θα θίξουν κάποια πράγματα ή θα το κάνουν ακροθιγώς. Η δύναμη της

εικόνας και της σάτιρας, είναι δυνατή, ένα σύμβολο που μπορεί να χρησιμοποιήσεις, ίσως θίξει κάποιους και αντιδρούν».

Μ.Κ. «Δεν είχα την τύχη του Πέτρου να δουλέψω σε εφημερίδες που είχαμε την ίδια πολιτική άποψη. Το απολαμβάνω τα τελευταία χρόνια στην ΕΦ.ΣΥΝ., για αυτό και με ενδιέφερε από την αρχή η συλλογική προσπάθεια του πως έχει στηθεί αυτή η εφημερίδα. Πάντως και παλαιότερα, λίγα προβλήματα είχα αντιμετωπίσει. Νομίζω περισσότερο και από την πολιτική κατεύθυνση κάθε εντύπου, οι καταστάσεις έξω από τις εφημερίδες και η ίδια η παρακμή του Τύπου, δημιουργούν τα προβλήματα. Οι κοινωνίες, τα τελευταία χρόνια, έτσι όπως είναι χειραγωγημένες και πολωμένες, αντιδρούν επιθετικά απέναντι στις γελοιογραφίες. Γενικότερα η γελοιογραφία περνάει δύσκολα παγκόσμια και στοχοποιείται, γιατί από τη φύση της είναι μια αιρετική και προκλητική μορφή τέχνης. Στην ιδανική της μορφή έχει όλο το σύστημα της εξουσίας απέναντι. Στην Ελλάδα είχαμε την προβοκάτσια τότε με τα σκίτσα της έκθεσης που αμφισβητούσαν την ΕΕ και όταν μεταφέρθηκε στο ευρωκοινοβούλιο, μια Βρετανίδα επίτροπος είχε κόψει τα μισά».

? **Το έξυπνο χιούμορ, τα κολλάζ, οι ατάκες αξιοποιούνται συνεχώς στον λεγόμενο «διαδικτυακό πόλεμο». Βοηθά αυτό και τη γελοιογραφία;**

Π.Ζ. «Το ίντερνετ έχει απελευθερώσει τον σαρκασμό και το χιούμορ ακόμα και από ιδιώτες, από ανώνυμους. Λέει κάτι κάποιος πολιτικός ή ένας ιεράρχης και αμέσως γίνεται φοβερό χιούμορ στο διαδίκτυο. Πολλές φορές μένω και εγώ άναυδος από την ευρηματικότητα και τον σαρκασμό του κόσμου, που μιλά πολύ πιο επιθετικά, για όσα εμείς οι επαγγελματίες κρίνουμε πιο «ευπρεπώς». Το θεωρώ καλό όλο αυτό και μας απελευθερώνει και εμάς, όπως και όλους τους σατιρικούς. Στη εποχή που τα έντυπα αιμορραγούν δεν υπάρχει όμως εύκολη δι-άδοχη κατάσταση για τους γελοιογράφους

στο διαδίκτυο. Ήδη έχουμε υψηλά ποσοστά ανεργίας στο χώρο μας».

? **Τελικά είμαστε όλοι/ες ίσοι απέναντι στον ιό ή όλοι/ες επιμεριζόμαστε εξίσου τα βάρη της υγειονομικής και οικονομικής κρίσης; Πώς βλέπετε τη φάση της «επανεκκίνησης» μετά την καραντίνα;**

Π.Ζ. «Η όλη επιστροφή, έγινε λίγο άρον-άρον, μήπως και σώσουν τον τουρισμό. Είναι καθαρά οικονομικό το κριτήριο. Ποντάρουν στον καλό καιρό, ότι θα μειώσει τη μετάδοση του ιού, χωρίς αυτό να είναι σίγουρο. Δεν έχει αλλάξει τίποτα στα νοσοκομεία, οι προσλήψεις είναι λίγες και φυσικά αυτό γίνεται συντονισμένα παντού στην Ευρώπη. Είναι λίγο σε μια στάση «βλέποντας και κάνοντας». Βέβαια αξιοποιήθηκε η όλη κατάσταση για ένα πισωγύρισμα στα εργασιακά, όπου πολλές ρυθμίσεις, όπως η τηλεργασία ήρθαν για να μείνουν. Υπάρχει και ένα κεκτημένο στα ζητήματα αυταρχισμού και διακυβέρνησης με φερμάνια».

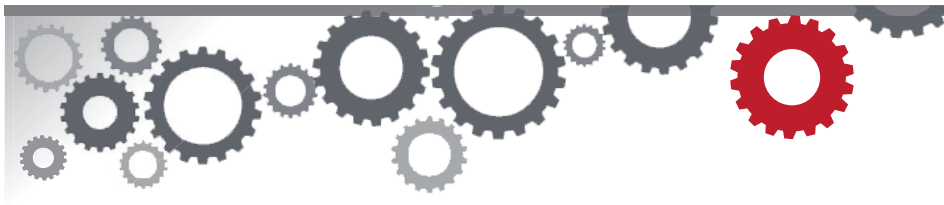
Μ.Κ. «Είμαστε λίγο αναρμόδιοι για να κρίνουμε τους κινδύνους, γιατί έχουμε συνηθίσει να δουλεύουμε από το σπίτι. Μάλιστα ένας τεράστιος κομίστας στην Ιταλία, ο Τζιαννίνι, έλεγε πρόσφατα ότι «2 μήνες κλεισμένοι δεν είναι τίποτα. Ξέρετε πόσους μήνες μένουμε εμείς μέσα για να δουλέψουμε;». Αλλά ευτυχώς είμαστε μειοψηφία. Όλο αυτό το κλίμα που καλλιεργείται δεν θα το αφήσουν ανεκμετάλλευτο, είναι ένας πολύ χρήσιμος φόβος. Νομίζω ότι χρειάζεται να έχουμε τα μάτια ανοιχτά».

? **Λίγο πριν την πανδημία, σε μια σειρά από χώρες, υπήρχε ένας αξιοσημείωτος κοινωνικός αναβρασμός. Πρόσφατα ο Σερτζ Χαλίμι διευθυντής της Le Monde Diplomatique, περιγράφοντας την πνιγηρή ατμόσφαιρα που μας περιβάλλει και τον θυμό που δεν βρίσκει διέξοδο κατέληγε πως «το μπαρούτι περιμένει τον σπινθήρα. Μετά από τα παιδικά χρόνια, έρχεται η ηλικία της αχαριστίας και της εξέγερσης». Είμαστε μπροστά σε ενδιαφέροντες καιρούς;**

Π.Ζ. «Δεν ξέρουμε πότε θα εκδηλωθεί και πώς, αλλά πραγματικά συσσωρεύεται μπαρούτι και θυμός. Καμιά φορά νιώθω τόσο θυμό με όλα αυτά που γίνονται, που δεν μπορώ να σκισάρω καλά. Είναι σαν να θέλεις να ρίξεις μια μπουνιά, αλλά την ίδια στιγμή πρέπει να τραγουδήσεις».

Μ.Κ. «Οντως, όσο πιο πολύ είσαι θυμωμένος τόσο λιγότερο μπορείς να λειτουργήσεις δημιουργικά. Αλλά υπάρχουν τα όμορφα πράγματα, όπως οι κουβέντες με τους πρόσφυγες που έλεγα πριν, όπως ένας παππούς που σε μια έκθεση εξηγούσε μια-μια τις γελοιογραφίες στο εγγονάκι του για ώρες, όλα αυτά τα όμορφα πράγματα που μας ανεβάζουν το ηθικό».

*cartoonfair2020.cartoonists.gr

νέα από τους εργατικούς χώρους

Επιμέλεια
Θοδωρής Πατσατζής

Αγώνας διαρκείας στην Υπηρεσία Ασύλου 24ωρη απεργία στις 18 Μάη

Σε συνεχείς κινητοποιήσεις βρίσκονται εδώ και 20 μέρες οι συμβασιούχοι εργαζόμενοι της Υπηρεσίας Ασύλου. Η κυβέρνηση έβγαλε πάνω σε 17 εργαζόμενους της Υπηρεσίας όλο το μένος που τη διακατέχει για την εργατική τάξη, όταν αυτή, αντί να κάτσει στα αυγά της και να υποστεί τα πάντα χωρίς διαμαρτυρίες, αντιστέκεται. Το υπουργείο Μετανάστευσης είχε ανακοινώσει ότι ως τις 30 Απρίλη 2021, θα ανανεώσει τις συμβάσεις τους, μετά τις πρώτες κινητοποιήσεις που είχαν εξαγγείλει οι συμβασιούχοι της υπηρεσίας.

Όμως τελείως εκδικητικά αποφάσισε να μην ανανεωθούν οι συμβάσεις σε 17 εργαζόμενους στην υπηρεσία. Πολλοί από αυτούς είναι μέλη του ΔΣ του Σωματείου Εργαζομένων Συμβασιούχων στην Υπηρεσία Ασύλου (ΣΕΣΥΑ) και σχεδόν όλοι, οι 16 στους 17, είναι οι παλαιότεροι και πιο έμπειροι εργαζόμενοι στην Υπηρεσία. Είναι πραγματικά πρωτοφανές το κράτος να απολύει εκδικητικά εργαζόμενους. Είναι μια απόφαση παράνομη που πρέπει να ανακληθεί άμεσα. Μια απόφαση πρόκληση για το συνδικαλιστικό κίνημα που πρέπει να απαντηθεί αποφασιστικά όχι μόνο

από τους εργαζόμενους στην υπηρεσία αλλά από όλους τους εργαζόμενους στο Δημόσιο.

Οι εργαζόμενοι στην Υπηρεσία Ασύλου απάντησαν αποφασιστικά με απεργία διαρκείας 11 ημερών από τις 24 Απρίλη. Εργαζόμενοι σε Αθήνα, Λέσβο, Χίο, Σάμο, Θεσσαλονίκη κ.ά. δεν δίστασαν μπροστά στο δυσβάσταχτο οικονομικό κόστος. Απέργησαν μαζικά για να υπερασπιστούν τις θέσεις εργασίας τους και απαιτώντας να ανακληθούν οι εκδικητικές απολύσεις των συναδέλφων τους.

Η κυβέρνηση παρότι γνωρίζει τι προβλήματα προξενεί με αυτή τη στάση της (η εξέταση των αιτημάτων ασύλου των προσφύγων και των μεταναστών ήταν ήδη πολύ χρονοβόρα), μειώνει το προσωπικό της υπηρεσίας αποδεικνύοντας ότι δεν θεωρεί μόνο δεύτερης κατηγορίας ανθρώπους τους εργαζόμενους αλλά εξίσου και τους πρόσφυγες και τους μετανάστες. Ξεχνώντας ότι η ύπαρξη περισσότερου και μόνιμου προσωπικού στην υπηρεσία, θα βοηθούσε στο να μη στοιβάζονται σε απараδέκτες συνθήκες στα νησιά και σε άλλα «στρατόπεδα» ή κέντρα κράτησης χιλιάδες πρόσφυγες και μετανάστες. Ο

υπουργός Ν. Μηταράκης αποδεικνύει ότι ο θεσμικός ρατσισμός, που μεταφράζεται στους νόμους που έχουν ψηφιστεί τα τελευταία 5 χρόνια από τις κυβερνήσεις και οι οποίοι αφαιρούν τη δυνατότητα οι πρόσφυγες να έχουν πρόσβαση σε υποδοχή που να δίνει έστω τις ελάχιστες αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης και διαμονής, είναι επιλογή και αυτής της κυβέρνησης. Ρατσισμός και αντεργατική βαρβαρότητα είναι οι επιλογές του άγριου νεοφιλελευθериσμού σε συνθήκες κρίσης.

Η μαζική απάντηση που έχουν πάρει ως τώρα από το ΣΕΣΥΑ και τους εργαζόμενους στην υπηρεσία Ασύλου αποδεικνύει ότι οι εργαζόμενοι μπορούν να υπερασπιστούν τη δουλειά τους και το δικαίωμα στην αξιοπρεπή διαβίωση των ιδίων και των προσφύγων και μεταναστών που έρχονται στη χώρα μας. Εργαζόμενοι στην Υπηρεσία Ασύλου, πρόσφυγες και μετανάστες είναι στην ίδια πλευρά και χρειάζονται τη στήριξή μας σε κάθε αγώνα που δίνουν και την Δευτέρα 18 Μάη, μέρα που θα επαναλειτούργησει πλήρως μετά την καραντίνα η Υπηρεσία, η στήριξη αυτή πρέπει να γίνει ενεργή δύναμη στο δρόμο.

Αντίδραση των εργαζομένων στο «λουκέτο» της Schneider Electric

Οι καπιταλιστές προετοιμάζονται πυρετωδώς για να μην έχουν απώλειες από την όξυνση της οικονομικής κρίσης. Άλλοι απολύουν, άλλοι μειώνουν μισθούς και άλλοι ανακοινώνουν το κλείσιμο εγκαταστάσεων, γραφείων και εργοστασίων. Στην τελευταία αυτή κατηγορία ανήκει και η Schneider Electric που ανακοίνωσε από τώρα ότι το εργοστάσιό της στα Οινόφυτα θα κλείσει οριστικά σε 6 περίπου μήνες, την 1η Νοέμβρη του 2020.

Αποτέλεσμα της απόφασης του γνωστού επιχειρηματικού Ομίλου είναι να μείνουν χωρίς δουλειά πολλοί εργαζόμενοι. Στο εργοστάσιο δουλεύουν 80 μόνιμοι εργαζόμενοι που τα έτη εργασίας τους κυμαίνονται από 10 ως 35 χρόνια. Ανά περιόδους οι εργαζόμενοι με τους προσωρινά απασχολούμενους έφταναν και τους 150. Το εργοστάσιο ήταν μια παραγωγική μονάδα μετασχηματιστών στα Οινόφυτα (ELVIM) με βασικό πελάτη τον ΔΕΔΔΗΕ (Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας). Η εταιρεία επικαλείται το «εξαιρετικά δύσκολο παγκόσμιο και εγχώριο επιχειρηματικό περιβάλλον στην αγορά των μετασχηματιστών» και αρχικά δεσμευόταν ότι θα αποζημιώσει κανονικά όλους τους εργαζόμενους.

Παρά την αρχική τους όμως διαβεβαίωση κάλεσαν τελικά τους εργαζόμενους να «συμφωνήσουν» μέχρι τις 8/6/2020 για το πώς θα απολυθούν. Δείγμα ότι η εργοδοσία δεν είναι τόσο ειλικρινής και δείγμα ότι οι εργαζόμενοι καλώς συζητάνε ενδεχόμενες κινητοποιήσεις με απαίτηση να μείνει ανοιχτό το εργοστάσιο και να μην απολυθεί κανείς τους. Άλλωστε το επιχείρημα της εργοδοσίας ότι η συνέχιση της λειτουργίας του εργοστασίου είναι «μη βιώσιμη δραστηριότητα» καταρρίπτεται από τους αριθμούς. Το 2019 η Schneider Electric είχε πωλήσεις 27,2 εκατ. ευρώ και κέρδη 3,5 εκατ. ευρώ.

Η εταιρεία δεν μπορεί να επικαλείται γενικόλογα την οικονομική κρίση. Το πιθανότερο είναι ότι υπήρξε εδώ και καιρό σχεδιασμός για το «λουκέτο» στο εργοστάσιο καθώς είχαν προηγηθεί, όπως καταγγέλλουν οι εργαζόμενοι, η πώληση του πινακάδικου και η μεταφορά της αποθήκης. Μάλιστα, μετά την πώληση του εργοστασίου του Ομίλου στην Ιταλία η εταιρεία διατυμπάνιζε ότι θα φέρει όλες τις δουλειές των δύο εργοστασίων στα Οινόφυτα.

«Support art workers»

Τις τελευταίες βδομάδες γιγαντώθηκε στα social media η καμπάνια «Support art workers» (στήριξη στους εργάτες της τέχνης). Βασικό αίτημα της καμπάνιας ήταν η επέκταση του επιδόματος των 800 ευρώ στους εργαζόμενους στις τέχνες, οι οποίοι, λόγω ιδιαιτεροτήτων του τομέα, δεν πληρούσαν όλα τα κριτήρια. Στις 7 Μαΐου πραγματοποιήθηκαν συγκεντρώσεις καλλιτεχνών έξω από την Βουλή και σε όλες τις μεγάλες πόλεις με αποτέλεσμα να γίνει δεκτό το αίτημα, να επεκταθεί το επίδομα και να δημιουργηθεί μητρώο καλλιτεχνών και δημιουργών. Παρά αυτήν τη σημαντική νίκη, το μέλλον των καλλιτεχνών παραμένει αβέβαιο, καθώς δεν έχει ανακοινωθεί τίποτα σχετικά με το άνοιγμα των καλλιτεχνικών χώρων. Είναι κρίσιμο ο αγώνας αυτός να συνεχιστεί, αναγνωρίζοντας την ανισότητα ανάμεσα στα μεγάλα καλλιτεχνικά ονόματα και τους «μεροκαματιάρηδες» της τέχνης και διεκδικώντας σαφή και διαρκή στήριξη του πολιτισμού και των εργαζομένων σε αυτόν από την κυβέρνηση.

Από ήρωες, διωκόμενοι οι εργαζόμενοι στο Νοσοκομείο Πρέβεζας!

Σε καρατομήσεις συνδικαλιστών στο Νοσοκομείο Πρέβεζας προχωράει τις τελευταίες μέρες η διορισμένη από τη ΝΔ διοίκηση του νοσοκομείου. Πρόκειται επί της ουσίας για συνδικαλιστικές διώξεις καθώς καρατομήθηκαν, στις 7 Μάη η πρόεδρος του Δ.Σ. του Σωματείου Εργαζομένων στο νοσοκομείο, ένα ακόμη μέλος του Δ.Σ. και μια τομεάρχης που είναι η παλαιότερη σε χρόνια υπηρεσίας νοσηλεύτρια του νοσοκομείου.

Από τα χειροκροτήματα στα μπαλκόνια που καλούσε η σύζυγος του πρωθυπουργού Μαρέβα Μητσοτάκη περάσαμε στις καρατομήσεις και τις συνδικαλιστικές διώξεις πριν αλέκτωρ λαλήσει πριν από τη λήξη της καραντίνας. Ο πραγματικός στόχος των καρατομήσεων είναι να τρομοκρατηθούν οι εργαζόμενοι στο νοσοκομείο και να σιωπήσει το σωματείο που αντιδρά στην απόφαση του υπουργείου Υγείας να συλλειτουργήσουν κλινικές του Γενικού Νοσοκομείου (ΓΝ) Πρέβεζας και του ΓΝ Λευκάδας. Απόφαση που πάρθηκε με εντέλλεσθαι από την 6η Υ.Π.Ε. (Υγειονομική Περιφέρεια) ώστε να επιβληθούν χωρίς αντιδράσεις οι μετακινήσεις των γιατρών του νοσοκομείου.

Το σωματείο καταγγέλλει την αντισυνταγματική στάση της διευθύντριας της

νοσηλευτικής υπηρεσίας που εν μέσω πανδημίας είχε αφήσει τις νοσηλεύτριες να παλεύουν χωρίς όπλα και σε συνέργεια με τον διευθυντή του νοσοκομείου οργάνωσε άτυπες ακροάσεις αξιολόγησης των προϊσταμένων, ανοίγοντας έτσι το δρόμο των καρατομήσεων. Οι εργαζόμενοι απάντησαν με 3ωρη στάση εργασίας την Τρίτη 12 Μάη (παγκόσμια μέρα των νοσηλευτριών-ων) και μαζική συμμετοχή στη συγκέντρωση-γενική συνέλευση στο προαύλιο του νοσοκομείου όπου αποφάσισαν να συνεχίσουν τις κινητοποιήσεις τους αν δεν παρθούν πίσω οι καρατομήσεις.

Αυτό που έγινε στο ΓΝ Πρέβεζας πρέπει να ηχήσει ως καμπανάκι στους εργαζόμενους στα νοσοκομεία. Ήταν το δεύτερο κρούσμα μετά τις καρατομήσεις που είχαν γίνει 8 μέρες νωρίτερα στο νοσοκομείο «Χατζηκώστα» των Ιωαννίνων. Όλα δείχνουν ότι διοικήσεις νοσοκομείων και διοικήσεις στις Υ.Π.Ε. στρώνουν το δρόμο ώστε να περάσουν στην επόμενη μέρα της πανδημίας θέλοντας στα πόστα των προϊσταμένων να βρίσκονται πρόθυμα και δικά τους παιδιά που θα εκτελούν με απόλυτη υπακοή οποιοδήποτε μέτρο περάσει η κυβέρνηση στα νοσοκομεία. Είτε αυτό αφορά απολύσεις, είτε φορά κλεισίματα κι συγχωνεύσεις κλινικών.

Μετά τις «τροχιοδεικτικές» κινητοποιήσεις του Απρίλη και της Πρωτομαγιάς Αγώνας απέναντι στον κορωνοϊό, την κυβέρνηση και τους εργοδότες

Της Κατερίνας Γιαννούλια

Οι εργαζόμενες κι οι εργαζόμενοι στην Ελλάδα και σε όλο τον κόσμο καλούνται να δημιουργήσουν τη δική τους κανονικότητα, αφού προκαλούνται και προσκαλούνται και πάλι στην πίστα της αντιπαράθεσης με την «άλλη τάξη». Βρίσκονται αντιμέτωποι με μια διπλή κρίση, υγειονομική και οικονομική. Μια κρίση για την οποία, ούτε αυτήν τη φορά, ευθύνονται, αλλά οι «από πάνω» τη μετατρέπουν σε ευκαιρία αντεργατικών επιθέσεων σαρωτικής κλίμακας.

Η ευκαιρία ενυπάρχει, όμως και στη δική μας την πλευρά, στην πλευρά του κόσμου της δουλειάς.

Μετά από 10 χρόνια μνημονίων και μονομερούς λιτότητας υπάρχει και η εμπειρία στην πλευρά μας.

Οι «πόντοι» που πιστώθηκε η κυβέρνηση της ΝΔ λόγω της «ευτυχούς» πορείας (προς το παρόν) της πανδημίας στην Ελλάδα, είναι τόσο επισφαλείς, όσο και οι εργασιακές συνθήκες που επιχειρεί να επιβάλλει.

Ο φόβος για τον ιό και το Εξασθενημένο Σύστημα Υγείας, οι πρωτόγνωρες καταστάσεις, η κοινωνική αποστασιοποίηση, η δυσκολία, η μοναξιά, το άγνωστο, ήταν ευνοϊκοί παράγοντες για την εργοδοσία, τη νεοφιλελεύθερη κυβέρνηση και τη συναινετική αντιπολίτευση, που επιχείρησαν να τους εκμεταλλευτούν στο έπακρο και να επιβάλλουν καραντίνα για πάντα και σιωπητήριο στην εργατική τάξη.

Αυτό έσπασε, τελικά, με σχετική ευκολία, όπως αποδείχτηκε, μετά από συνειδητή προσπάθεια κάποιων δυνάμεων συνδικαλιστικών και πολιτικών, στις 7 Απρίλη, σε νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας, Περιφέρειες κλπ.

Τότε (φαίνεται μακρινό), υπήρξε έντονη συζήτηση στην ίδια τη συνδικαλιστική και πολιτική αριστερά, γιατί οι συνθήκες έμοιαζαν ανυπέρβλητες.

Ο κόσμος ανταποκρίθηκε στο κάλεσμα περισσότερο από το αναμενόμενο και έδειξε τα πρώτα σημάδια διάθεσης αντίστασης.

Η εμπειρική απόδειξη, σε μαζικό επίπεδο, για την υπεροχή του Δημοσίου έναντι του Ιδιωτικού, στο βασικό αγαθό της Υγείας κατ' αρχάς, ήταν και είναι υπέρ μας, υπέρ της οργάνωσης της κοινωνίας με βάση το συλλογικό συμφέρον και όχι τα κέρδη των λίγων, τα κέρδη των επιχειρηματιών.

Οι καταγγελίες για εργοδοτικές αυθαιρεσίες είναι αμέτρητες και έρχονται από παντού, σε κάθε οργανωμένη δύναμη

(σωματεία βάσης, συνδικαλιστικές παρατάξεις, εργατικά σχήματα, διαδικτυακές καμπάνιες). Ο κόσμος της δουλειάς συνειδητοποιεί την κατάσταση και θέλει να αντιδράσει.

Αγωνιστικά ρήγματα της καραντίνας και των περιορισμών συνέχισαν να εμφανίζονται, όλο και πιο θαρρετά, στις 14 και 15 Απρίλη (έξω από το Υπ. Εργασίας και στα σούπερ μάρκετς), ενώ, απεργία διαρκείας (από τις 23 Απρίλη) γίνεται από τους συμβασιούχους στην Υπηρεσία Ασύλου του Υπ. Μετανάστευσης και Ασύλου, ως απάντηση στο ρεβανσισμό της κυβέρνησης απέναντι στο σωματείο των εργαζομένων, με τη μη ανανέωση των συμβάσεων σε 17 άτομα, με επόμενο κάλεσμα για συμπάρασταση στην 24ωρη Απεργία στις 18 Μαΐου, ημέρα επαναλειτουργίας της Υπηρεσίας Ασύλου. Οι μικρές κινητοποιήσεις αναπληρωτριών-ών εκπαιδευτικών στο Υπ. Παιδείας, εν τω μέσω της καραντίνας, αλλά και τα πρόστιμα που «έπεσαν» έδειχναν στην κυβέρνηση και την κοινωνία, ότι όσο οι επιθέσεις συνεχίζονται, το σιωπητήριο δεν περνάει. Η επόμενη μέρα-σταθμός, η 28 Απρίλη, ένωσε ξανά τις φωνές των εργαζομένων έξω από τις Δημόσιες δομές Υγείας, για την υπεράσπιση και την ενίσχυση του Δημόσιου Συστήματος Υγείας, λίγο πριν την Πρωτομαγιά.

Μια Πρωτομαγιά που τελικά δεν ήταν παρηκμασμένη επέτειος, αλλά πραγματική αγωνία, με αυτοπρόσωπη παρουσία, αντιπροσωπευτικού ποσοστού του κινήματος, για την τροπή που θα πάρουν οι εργατικές κινητοποιήσεις στη συνέχεια.

Υπό τη σκληρή πίεση της καπιταλιστικής οικονομίας για άρση των περιοριστικών μέτρων και σε συνδυασμό με την πλήρη αποκάλυψη των κυβερνητικών σχεδίων για ανατροπή κάθε «κανονικότητας», ακόμα και αυτής της φτωχής κι επίφοβης που είχε απομείνει από την προηγούμενη και ημιτελή μεγάλη κρίση, ο κόσμος της εργασίας δεν μπορεί και δεν του επιτρέπουν οι συνθήκες να γυρίσει πίσω. Το πίσω δεν υπάρχει.

Τα κραυγαλέα νομοσχέδια για το Περιβάλλον (νόμος, πλέον) και για την Παιδεία δεν άφησαν και δεν αφήνουν περιθώρια για συμβολικές μάχες και κινητοποιήσεις με «κουκίδες» και αντιπροσώπους, σε καμιά ταξική δύναμη.

Ακόμα και οι γραφειοκράτες των ανώτερων και ανώτατων κλιμακίων του συνδικαλισμού έχουν αναγκαστεί από τις εξελίξεις να μη «μένουν σπίτι», να συνεδριάζουν και να πάρουν κάποιες πρωτοβουλίες.

Η γραφική και εξαφανισμένη στα δύσκολα, ηγεσία της ΠΟΕΔΗΝ, επανεμφανίστηκε με κάποιο τρόπο στις 12 Μάη (παγκόσμια ημέρα των νοσηλευτών / τριών), υπό την πίεση και της ενωτικής

ΟΙ ΖΩΕΣ ΜΑΣ ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΑ ΚΕΡΔΗ ΤΟΥΣ
**ΝΑ ΜΗΝ ΠΛΗΡΩΣΟΥΜΕ
ΕΜΕΙΣ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ**

• ΟΧΙ ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ, ΜΕΙΩΣΕΙΣ
ΜΙΣΘΩΝ, ΕΛΑΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

• ΔΩΡΕΑΝ ΜΕΣΑ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
– ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ
ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ
ΑΝΕΡΓΟΥΣ

• ΕΝΙΣΧΥΣΗ
ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ – ΜΑΖΙΚΕΣ
ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ ΣΕ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ-ΔΗΜΟΥΣ-
ΣΧΟΛΕΙΑ

• STOP ΣΤΙΣ ΔΑΠΑΝΕΣ
ΓΙΑ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΚΑΙ
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥΣ

ΜΑΖΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΠΑΝΤΟΥ
(ΣΕ ΧΩΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΣΧΟΛΕΣ, ΣΧΟΛΕΙΑ, ΓΕΙΤΟΝΙΕΣ)

RProject.gr

αριστερής παράταξης των γιατρών μας στην ΟΕΝΓΕ.

Οι αντιδράσεις στο ν/σ για την Παιδεία προαναγγέλλουν μαζικές κινητοποιήσεις και η ενότητα εκπαιδευτικών-μαθητών-φοιτητών-γονιών μοιάζει πιο εφικτή κι επικίνδυνη για την κυβέρνηση και τους επιχειρηματίες-φίλους της. Μεγάλες κινητοποιήσεις έγιναν ήδη, ξεχωρίζοντας αυτή της Τετάρτης 13/5.

Μεγάλο μέρος της εργαζόμενης κοινωνίας, όσο κι αν συμπάθησε και υπάκουσε το μετριοπαθή γιατρό Σ. Τσιόδρα, συνειδητοποιεί μέρα με τη μέρα ότι οι οικονομικές κι εργασιακές επιθέσεις της κυβέρνησης δεν έχουν όρια και δεν αντιμετωπίζονται παρά στους δρόμους, με αγώνες.

Ο ιδιωτικός τομέας, με τις μεγαλύτερες καταστρατηγήσεις δικαιωμάτων, μισθών, συμβάσεων, ωραρίων, αδειών, με τους μεγαλύτερους κινδύνους στη σωματική και ψυχική υγεία των εργαζομένων, με τις μεγαλύτερες πιέσεις για να εξασφαλιστούν τα κέρδη των εργοδοτών, παρόλο που έδειξε διάθεση αντιστάσεων (πχ κινητοποίηση στη BEAT κ.ά.), δεν μπορεί, λόγω της συνδικαλιστι-

κής του κατάστασης να ενώσει τον κόσμο της δουλειάς.

Μια πολύτιμη υπηρεσία των εργαζομένων του Δημοσίου (με την Υγεία και την Παιδεία να βρίσκονται στο επίκεντρο των διεκδικήσεων) είναι να οργανώσουν απεργιακά γεγονότα με σχεδιασμένους σταθμούς, ενωτική δράση και κοινά αιτήματα για όλη την κοινωνία της δουλειάς, για να εκφραστούν οι μικροί και μεγάλοι αγώνες, για να σταθούμε απέναντι σε όλους όσους, τόσα χρόνια, από τη Μαρφίν και μετά, ορνύουν στην επιχειρηματικότητα (υγιή ή όχι) και την ανάπτυξη (πράσινη ή...μπλε), αφήνοντας τις ζωές μας στην τύχη του ιδιωτικού τομέα, διалύοντας κάθε κοινωνική και δημόσια φροντίδα και προστασία, για τα κέρδη των λίγων.

Η συνδικαλιστική και πολιτική αριστερά καλείται άλλη μια φορά να οργανώσει στα σωματεία, τις ομοσπονδίες και τα συνδικάτα, την παρέμβασή της, για να ενωθούν οι αγωνιστικές εστίες και δι-αθέσεις, σε πιο μεγάλους απεργιακούς σταθμούς (τέλος Μάη-αρχές Ιούνη), για να επιβληθεί η κανονικότητα των «από κάτω». Το ζήτημα είναι επείγον!

ΜΕ ΑΛΛΟΘΙ ΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΤΣΑΚ

Η κυβέρνηση ανοίγει το βηματικό

Του Νίκου Αναστασιάδη

Το νομοσχέδιο του υπουργείου παιδείας με τίτλο «Αναβάθμιση του Σχολείου και άλλες διατάξεις» προκάλεσε εύλογα μεγάλο ενδιαφέρον από το σύνολο της εκπαιδευτικής κοινότητας. Δεν είναι τυχαίο ότι η διαβούλευση συγκέντρωσε 14.711 σχόλια, τα περισσότερα από οποιοδήποτε άλλο νομοσχέδιο του υπουργείου παιδείας.

Η δημόσια δωρεάν παιδεία στην κλίνη του Προκρούστη

Μέσω του νομοσχεδίου υπουργός παιδείας έχει τρεις στόχους. Τη μείωση των δαπανών για την παιδεία, τη δημιουργία συνθηκών ενίσχυσης της ιδιωτικής εκπαίδευσης και τον έλεγχο της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Για να πετύχει τα παραπάνω:

Α. Αποδυναμώνει το δημόσιο σχολείο αυξάνοντας σταδιακά τον αριθμό των παιδιών από 22 σε έως και 26 και θέτοντας κατώτατο αριθμό παιδιών ανά τμήμα στο νηπιαγωγείο και στο δημοτικό. Με αυτό τον τρόπο θα κλείσουν χιλιάδες σχολεία σε βάθος πενταετίας και θα χαθούν χιλιάδες θέσεις εκπαιδευτικών. Βάζει ηλικιακό όριο εγγραφής στα ημερήσια ΕΠΑΛ τα 17 έτη και

έτσι πετάει έξω από την εκπαιδευτική διαδικασία το 1/3 των μαθητών των ΕΠΑΛ που είναι άνω των 18 ετών. Κλείνει έτσι πολλά ΕΠΑΛ ενώ και εδώ χάνονται χιλιάδες θέσεις εκπαιδευτικών. Περιορίζει τις κατευθύνσεις από τέσσερις σε τρεις μειώνοντας τον αριθμό των ολιγομελών τμημάτων εξοικονομώντας προσωπικό. Αντί να προσλάβει προσωπικό για τη λειτουργία των σχολείων ή να αναβαθμίσει δομές όπως τα ΚΕΣΥ, αναθέτει στους/στις εκπαιδευτικούς αλλότρια καθήκοντα όπως ο «εκπαιδευτικός εμπιστοσύνης».

Β. Εντατικοποιεί την εκπαιδευτική διαδικασία ξεκινώντας από το νηπιαγωγείο και εισάγοντας αγγλικά, ρομποτική και γυμναστική. Αυτό είναι ακόμη πιο φανερό στο γυμνάσιο και στο λύκειο μέσω της αύξησης του αριθμού των εξεταζόμενων μαθημάτων στο τέλος της χρονιάς, αλλά και των γραπτών δοκιμασιών. Ο βαθμός προαγωγής από τάξη σε τάξη από 9,5 γίνεται 10. Η εισαγωγή της τράπεζας θεμάτων υπηρετεί αυτή ακριβώς την αναβάθμιση των γραπτών εξετάσεων. Η επανάληψη της Γ' γυμνασίου για όσους μαθητές δε καταφέρουν να περάσουν την τάξη είναι στην ίδια κατεύθυνση. Επίσης η εισαγωγή του «κόντρα μαθήματος» κάνει ακόμα πιο δύσκολη την απόκτηση του απολυτηρίου Λυκείου.

Γ. Αλλάζει το περιεχόμενο σπουδών στις

βαθμίδες μέχρι και το γυμνάσιο δίνοντας έμφαση στις δεξιότητες, απαραίτητες για την εργασιακή κινητικότητα που οραματίζεται και όχι στην ολόπλευρη γνώση. Καταργεί την Κοινωνιολογία από την κατεύθυνση των ανθρωπιστικών σπουδών αφαιρώντας από τους εκπαιδευτικούς ένα εργαλείο που είχαν, για να βοηθήσουν τα παιδιά να κατανοήσουν την κοινωνική πραγματικότητα. Η ενίσχυση των πρότυπων σχολείων ενισχύει τη λογική της αριστείας, συμπυκνώνοντας τη λογική ενός σχολείου για λίγους και εκλεκτούς ενώ ταυτόχρονα αποδυναμώνει πολλά μικρά σχολεία εκτός των αστικών κέντρων κάτι που θα οδηγήσει σε κλείσιμο σχολικών μονάδων.

Δ. Περνάει μέτρα πειθάρχησης των μαθητών/τριων. Προχωρά σε επιστροφή της «διαγωγής» και των πολυήμερων αποβολών για όσα παιδιά δεν μπορούν να προσαρμοστούν σε ένα σχολείο που γίνεται πιο απαιτητικό και εχθρικό προς τα πιο αδύναμα. Η δημιουργία εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας σε κάθε σχολείο με εμπλοκή του συλλόγου εκπαιδευτικών, της τοπικής αυτοδιοίκησης και του συλλόγου γονέων προορίζεται να είναι ένα βήμα αυστηροποίησης του πλαισίου λειτουργίας του σχολείου και ελέγχου των μαθητών/τριων.

Ε. Η πειθάρχηση των εκπαιδευτικών είναι προ των πυλών, μια που έχει ανακοινωθεί

από το υπουργείο ότι θα έρθει με προεδρικό διάταγμα η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών η οποία θα εφαρμοστεί μέσα στο 2021. Άλλωστε η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών νομοθετείται για τα πρότυπα σχολεία, όπου οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν στα σχολεία που μετατρέπονται σε πρότυπα, χάνουν τις οργανικές τους και αξιολογούνται για να παραμείνουν στις θέσεις τους. Η εισαγωγή των καμερών στην σχολική τάξη, που εισήγαγε η υπουργός παιδείας σε ένα άσχετο νομοσχέδιο του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής όχι μόνο αλλοιώνει την εκπαιδευτική πράξη αλλά θα είναι και εργαλείο αξιολόγησης και ελέγχου των εκπαιδευτικών το αμέσως επόμενο διάστημα. Ειδικά για τους αναπληρωτές εισάγει τιμωρητική διάταξη η οποία σε περίπτωση που αρνηθούν διορισμό οποιαδήποτε στιγμή μέσα στο έτος (ακόμα και το Φεβρουάριο) χάνουν τη δυνατότητα διορισμού τους για δύο ή και τρία χρόνια!

ΣΤ. Κατηγοριοποιεί τις σχολικές μονάδες. Η αυτοαξιολόγηση των σχολικών μονάδων ανοίγει στο δρόμο στην ύπαρξη «καλών» και «κακών» σχολείων. Η εξ' αποστάσεως διδασκαλία, που ήρθε για να μείνει, θα χρησιμοποιηθεί και αυτή ως εργαλείο αξιολόγησης σχολείων αλλά και εκπαιδευτικών. Αν δούμε τι γίνεται στα πανεπιστήμια με τη σύνδεση της χρηματοδότησης με την

Το παρόν και το μέλλον των σχολείων σε ένα θέατρο παραλόγου

Της Άννυς Ποταμίτη

Ανοίγουν τα σχολεία, αυτή τη φορά όχι μετά το πέρας του καλοκαιριού σημαίνοντας μια νέα σχολική χρονιά, αλλά μετά την δίμηνη καραντίνα σημαίνοντας μια νέα επικίνδυνη πειραματική περίοδο για μαθητές και εκπαιδευτικούς.

Σύμφωνα με τις οδηγίες της υπουργού Παιδείας αφού πέρασε η «μπόρα» του ιού, οι μαθητές είναι ώρα να επιστρέψουν στα θρανία και να παρακολουθήσουν μαθήματα που συνολικά θα διαρκέσουν 10 ημέρες με τις βάρδιες έως το κλείσιμο των σχολείων για καλοκαίρι. Το ανορθόδοξο είναι ότι ενώ η κυβέρνηση είναι έτοιμη να ανοίξει τα σχολεία, τα σχολεία δεν είναι έτοιμα για να ανοίξουν, όπως τα νοσοκομεία δεν ήταν έτοιμα να αντιμετωπίσουν τον ιό. Είναι γεγονός

ότι στους σχολικούς χώρους ανέκαθεν υπήρχε έλλειψη υγιεινής και ασφάλειας, πόσο μάλλον τώρα που οι απαιτήσεις αυξάνονται λόγω της πανδημίας. Τα περισσότερα σχολικά κτίρια της χώρας μας είναι ακατάλληλα για στέγαση μαθητών και τήρηση των μέτρων προστασίας που προβλέπει η υπουργός Παιδείας καθώς στερούνται των αναγκαίων κτιριακών υποδομών (αίθουσες διαστάσεων που να μπορεί να διατηρηθεί η απόσταση των μαθητών), του εξοπλισμού προστασίας (μάσκες, γάντια, αντισηπτικά, στολές) και του μόνιμου προσωπικού καθαριότητας που θα εξασφαλίζει τακτικούς καθαρισμούς του κτιρίου και απολυμάνσεις.

Στα κτίρια αυτά οι μαθητές που μέχρι προσφάτως θεωρούνταν πολλαπλασιαστές του ιού και κατά συνέπεια επικίνδυνοι για τις ευπαθείς ομάδες θα συνυπάρχουν με εκπαιδευτικούς που ανήκουν στις ομάδες αυτές. Φυσικά όλο αυτό το ρίσκο θα παρθεί όχι για την κάλυψη της

ύλης (αδύνατο λόγω ελάχιστου χρόνου), ούτε για την ανάγκη εκπαίδευσης όσων δεν πηγαίνουν φροντιστήριο αλλά για την εφαρμογή του σχεδίου της κυβέρνησης να διασώσει την οικονομία και να εξασφαλίσει τα κέρδη των επιχειρήσεων μέσω της επιστροφής των γονέων στις εργασίες τους και έτσι και των παιδιών στα σχολεία. Το υπουργείο επικαλείται τα προβλήματα των φετινών υποψηφίων των Πανελλαδικών εξετάσεων για να ανοίξει το σχολείο ενώ οι μαθητές αυτοί έχουν βιώσει μια χρονιά απροσδόκητων και δυσάρεστων εκπλήξεων, αβεβαιότητας και κούρασης μέσω εκπαίδευσης εξ' αποστάσεως και καθόλου δεν θα επωφελούνταν από αυτά τα τελευταία μαθήματα στο σχολείο. Με τα ανικανοποίητα αιτήματα λοιπόν υγειονομικής προστασίας να προκαλούν αντιδράσεις, το υπουργείο θα χρησιμοποιήσει μαθητές και εκπαιδευτικούς ως πειραματόζωα παίζοντας με την ασφάλεια τους.

Την ίδια στιγμή που στα σχολεία θα διακινδυνεύεται η υγεία μας, στο υπουργείο θα κατατίθεται νέο νομοσχέδιο που θα διακινδυνεύει τη δημόσια παιδεία. Το νέο νομοσχέδιο που εμφανίστηκε όμως τυχαίως την ιδανική περίοδο της καραντίνας καθιστώντας αδύνατη όποια διαμαρτυρία και αντίδραση, σκοπεύει να διαλύσει τη δημόσια εκπαίδευση και να ισχυροποιήσει τον ιδιωτικό τομέα. Η ενέργεια αυτή, που ήδη βρίσκει αντίθετους μαθητές και εκπαιδευτικούς σε όλη την χώρα, προοικονομεί ένα εκ-

παιδευτικό σύστημα που θα εξυπηρετεί λίγους και εκλεκτούς και θα αποκλείει τους οικονομικά αδύναμους. Στα πλαίσια αυτά το νομοσχέδιο εντατικοποιεί την εκπαίδευση με περισσότερες καθοριστικές εξετάσεις σε κάθε τάξη, επαναφέρει την τράπεζα θεμάτων που ενισχύει τα φροντιστήρια, αυξάνει τους μαθητές μικρών ηλικιών ανά τμήμα και εισάγει μαθήματα όπως τα Αγγλικά στα νηπιαγωγεία επηρεάζοντας τον ρόλο της προσχολικής αγωγής. Επιπλέον αντικαθιστά την κοινωνιολογία με τα λατινικά στην Γ' Λυκείου υποτιμώντας την σημασία της για την κρίση και τις αξίες των μαθητών και μειώνει τις κατευθύνσεις από 4 σε 3, ενώ επίσης προτείνει την σκληρή αξιολόγηση εκπαιδευτικών, την διαγωγή των μαθητών-τριών, μετατρέποντας το σχολείο σε ένα αυστηρό και απάνθρωπο περιβάλλον και δυσκολεύει την εισαγωγή και την παραμονή σε πρότυπα σχολεία και σε ΕΠΑΛ.

Μολονότι λοιπόν διανύουμε μια πρωτόγνωρη και ψυχοφθόρα περίοδο, με αβεβαιότητα για το επόμενο διάστημα και ανησυχία για την υγεία, την οικονομική κατάσταση και τα συνολικά κοινωνικά προβλήματα που προκύπτουν εξαιτίας της πανδημίας, η κυβέρνηση βρίσκει την κατάλληλη ευκαιρία να επιβάλλει μια σειρά νομοσχεδίων και μέτρων που θα αποβούν καταστροφικά για το μέλλον μας και τα οποία επιτάσσουν άμεση συλλογική δράση για τη διασφάλιση των δημόσιων αγαθών.

ΚΙΖΟΥΝ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Σμό προς το σχολείο της αγοράς

αξιολόγησή τους καταλαβαίνουμε ότι αυτό θα γίνει και στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Ο δρόμος της υποβάθμισης και τελικά του κλεισίματος των «κακών» σχολείων θα ανοίξει διάπλατα.

Τι να κάνουμε

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η ΝΔ έρχεται να εφαρμόσει μια ταξική πολιτική που θα εμποδίσει χιλιάδες παιδιά να πάρουν απολυτήριο λυκείου ή και πτυχίο των ΕΠΑΛ, στρέφοντάς τα στον ιδιωτικό τομέα, ενισχύοντας παράλληλα τα κάθε είδους φροντιστήρια. Η μετατροπή όμως της δημόσιας παιδείας, σε εμπόρευμα, προϋποθέτει την υποβάθμιση των δημόσιων δομών και τον αποκλεισμό ενός μεγάλου τμήματος του μαθητικού δυναμικού. Η απόλυση χιλιάδων αναπληρωτών είναι ο δεύτερος μη ομολογημένος στόχος. Πέρα από τις ρυθμίσεις του νομοσχεδίου θα αξιοποιηθεί και η εξ' αποστάσεως διδασκαλία σε μια τέτοια κατεύθυνση. Ο τελικός στόχος είναι να περάσει η ευθύνη των σχολείων και των εκπαιδευτικών στους δήμους, δηλαδή προοπτικά η χρηματοδότηση να γίνεται από τους δημότες και την αγορά. Η ανατροπή των εργασιακών σχέσεων του μόνιμου προσωπικού είναι ένας ακόμα μη ανοιχτά ομολογημένος στόχος της κυβέρνησης.

Το τι θα γίνει στη δημόσια δωρεάν παιδεία αφορά όλους και όλες μας. Η κυβέρνηση απέδειξε ότι δεν έχει τον παρामीκρό ενδοιασμό να υλοποιήσει την πολιτική της ανεξάρτητα από το κοινωνικό κόστος. Κάνει την κρίση ευκαιρία για να

ψηφίσει και να υλοποιήσει πολιτικές που σε άλλη περίπτωση δε θα μπορούσαν να έχουν καμιά τύχη. Είτε με κλειστά, είτε με ανοιχτά σχολεία το κέντρο της είναι οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές και όχι το οποιοδήποτε ενδιαφέρον για τα παιδιά και

τη δημόσια παιδεία. Γι' αυτό κάθε απόφασή της είναι επικίνδυνη για την κοινωνία. Γι' αυτό και πρέπει να τη σταματήσουμε. Όλοι και όλες μαζί. Μαθητές/τριες, γονείς και εκπαιδευτικοί. Να κάνουμε την κρίση, τη δική μας ευκαιρία!

Η τηλεκπαίδευση στα πανεπιστήμια εξυπηρετεί το σύστημα!

Των Ηλιάνας Ζερβού
και Βασίλη Λίτου

Η τηλεκπαίδευση ήρθε για να μείνει, όπως τονίζουν διαρκώς τα φιλοκυβερνητικά ΜΜΕ. Κατά την περίοδο του εγκλεισμού η χρήση της στάθηκε αναπόφευκτη, ίσως και απαραίτητη, με τις διάφορες δυσκολίες της.

Αυτό όμως φαίνεται πως μονιμοποιείται. Υπάρχουν καθηγητές στα πανεπιστήμια, που την περίοδο της καραντίνας δεν πραγματοποιήσαν παραδόσεις μέσω διαδικτύου, ενώ από την άλλη υπάρχουν καθηγητές που, με τη λογική του «άπλετου ελεύθερου χρόνου», αυξάνουν τις υποχρεωτικές εργασίες, αγνοώντας τους φοιτητές που εξακολουθούν να εργάζονται ή που διαθέτουν περιορισμένα μέσα παρακολούθησης. Κάποιοι από εμάς λοιπόν που δεν έχουμε καμία δυνατότητα να παρακολουθήσουν, έχουμε μείνει πίσω στο έτος μας.

Μπορεί, όμως, να αντικατασταθεί η ζωντανή παράδοση ενός μαθήματος με μία οθόνη; Ο καθηγητής δεν παραδίδει στους φοιτητές του αλλά σε έναν αριθμό, «49 μέλη», σε μαύρες οθόνες. Δεν αλληλεπιδρά με τους φοιτητές του, εκτός αν κάποιος πατήσει το μικρόφωνο με το ποντίκι του και δώσει μια απάντηση.

Βέβαια, το μάθημα μέσω ίντερνετ αποκόπτεται και τις σχέσεις μεταξύ των φοιτητών. Οι σπουδαστές αυτό που βλέπουν στις οθόνες τους κατά τη διάρκεια του μαθήματος είναι μαύρα κουτάκια με δύο αρχικά πάνω. Η τηλεκπαίδευση λοιπόν αποξενώνει και απομακρύνεται από κάθε έννοια ουσιαστικής εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Όμως, πέρα από το γεγονός πως η εφαρμογή της είναι άνιση και δημιουργεί φοιτητές/τριες δύο ταχυτήτων, πέρα από το ότι είναι προβληματική η ίδια η φύση αυτής της μεθόδου διδασκαλίας και την κάνει αναποτελεσματική, εγκυμονεί και κινδύνους για τη δημοκρατία στα δημόσια Πανεπιστήμια. Είναι ορατό το σενάριο η εξ αποστάσεως εκ-

παίδευση να παγιωθεί μακροπρόθεσμα ως κατάσταση που θα απονεκρώσει τους φοιτητικούς συλλόγους και θα τους μετατρέψει από ζωντανούς κοινωνικούς χώρους σε στείρα εξεταστικά κέντρα, χωρίς κοινωνικοποίηση, χωρίς συζητήσεις στα αμφιθέατρα και πολιτικό διάλογο.

Στο πιο άμεσο μέλλον είναι βέβαιο ότι θα βρεθούμε αντιμέτωποι με νέες καταστάσεις που μας ήταν άγνωστες μέχρι πρότινος. Η τηλεκπαίδευση είναι πιθανό να χρησιμοποιηθεί σε περιπτώσεις που οι φοιτητικοί σύλλογοι παίρνουν αγωνιστικές αποφάσεις. Για παράδειγμα αν αποφασίσουν οι φοιτητές/τριες συλλογικά να κάνουν κατάληψη, τότε μέσω της τηλεκπαίδευσης θα μπορεί ο οποιοσδήποτε καθηγητής να παρακάμψει την απόφαση των συλλογικών οργάνων τους και να κάνει μάθημα από το διαδίκτυο.

Ταυτόχρονα οι ίδιες οι συλλογικές διαδικασίες των φοιτητών όπως η γενική συνέλευση τίθενται προς αμφισβήτηση με τον τρόπο που διεξάγονται και ήδη διάφοροι δήθεν «ανεξάρτητοι» φοιτητές σε διάφορες σχολές έχουν δημιουργήσει πλατφόρμες ηλεκτρονικής ψηφοφορίας σε συνεργασία με καθηγητές και ιδιωτικές επιχειρήσεις υποκλέπτοντας μάλιστα προσωπικά στοιχεία από τη Γραμματεία της σχολής.

Ακόμη χειρότερο σενάριο, είναι το γεγονός ότι Σύγκλητοι πανεπιστημίων ή Σύνοδοι πρυτάνεων θα μπορούν να γίνουν διαδικτυακά στερώντας το δικαίωμα από τους φοιτητές, τους εργαζόμενους και τους καθηγητές να συμμετέχουν και να έχουν λόγο σε τέτοιες διαδικασίες που παίρνονται αποφά-

σεις για το μέλλον τους.

Ποια θα είναι η απάντηση;

Κανένας μόνος, καμία μόνη! Συλλογικά πρέπει να πούμε όχι σε ένα ακόμα μέτρο που αποδυναμώνει τις συλλογικότητες, αμφισβητεί τις συλλογικές διαδικασίες και δεν μας αφήνει να οικειοποιηθούμε τις σχολές μας.

Θέλουμε οι φωνές μας να ακουστούν. Ζωντανά, με εξορμήσεις και συζητήσεις στις σχολές αλλά και διαδικτυακά αν χρειαστεί, απαντάμε στον καθηγητή που εξυμνεί την τηλεκπαίδευση ή βρίσκουμε τρόπους συλλογικά να διακόψουμε το μάθημα σε περίπτωση κατάληψης.

Η εντατικοποίηση που αυξήθηκε εν μέσω καραντίνας δεν πρέπει να μείνει αναπάντητη. Αρνούμαστε ως φοιτητές και φοιτήτριες να φορτώνεται υπερβολικά το πρόγραμμα μας με επιπλέον εργασίες και μαθήματα. Λέμε όχι στην εντατικοποίηση που αυξάνεται διαρκώς.

Ζητάμε η τηλεκπαίδευση να αποτελεί απλώς βοηθητικό όργανο του φοιτητή, με την παροχή βέβαια των απαραίτητων πόρων από το κράτος. Όχι να λειτουργεί προς όφελος του κεφαλαίου, με μείωση του προσωπικού των πανεπιστημίων και φίμωση των συλλογικοτήτων.

Η πάλη για τη δημοκρατία στα πανεπιστήμια περνάει μέσα από τον αγώνα για την υπεράσπιση του δημόσιου και δωρεάν χαρακτήρα της. Οι μαζικές γενικές συνελεύσεις και η λήψη αγωνιστικών αποφάσεων θα είναι η καλύτερη απάντηση το επόμενο διάστημα.

Πολύ πετυχημένη η εκδήλωση της Συνέλευσης 8 Μάρτη ‘Εμφυλη βία και κοινωνική καιρό της πανδημίας

Της Κατερίνας Καλλέργη

Την live διαδικτυακή εκδήλωση της Συνέλευσης 8 Μάρτη με θέμα “Εμφυλη βία και Κοινωνική αναπαραγωγή στον καιρό της πανδημίας” είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν εκατοντάδες χρήστες από τη σελίδα της Συνέλευσης 8Μ το απόγευμα του Σαββάτου της 9ης Μάη. Η μαζική συμμετοχή και η ζωντανή συζήτηση που γινόταν κατά τη διάρκεια της συζήτησης με τα σχόλια και τις ερωτήσεις όσων παρακολουθούσαν έδειξαν τη διάθεση συμμετοχής που ενισχύθηκε από τις δυνατότητες που προσφέρει το διαδικτυακό μέσο, αλλά κυρίως δείχνει ότι η εκδήλωση ήρθε να καλύψει ένα μεγάλο κενό στη δημόσια συζήτηση για την πανδημία και τις επιπτώσεις της. Τη συζήτηση παρακολούθησαν φίλες από το Ισπανικό Κράτος, τη Γαλλία, την Κύπρο, την Αγγλία, τη Βραζιλία, τις ΗΠΑ και φυσικά από την Ελλάδα ενώ πολλά ήταν και τα εμπνευστικά μηνύματα που συνέχισαν να έρχονται και τις επόμενες μέρες.

Στην εκδήλωση συμμετείχαν η Άντζελα Δημητρακάκη από το Πανεπιστήμιο του Εδιμβούργου, η γυναικολόγος Αλέκα Μακρή, η Δέσποινα Παρασκευά-Βελουδογιάννη, από την Συνέλευση 8 Μάρτη και τον συντονισμό έκανε η Κατερίνα Σεργίδου. Όλες οι ομιλήτριες ανέδειξαν τις πολλαπλές μορφές της εμφυλης βίας, της σχέσης της με την κοινωνική αναπαραγωγή και την ευκαιρία που συνιστά αυτή η κρίση για να αναδειχθούν νέες μορφές κοινωνικής οργάνωσης από τα κάτω σε μια αντικαπιταλιστική προοπτική.

Η συντονίστρια της συζήτησης **Κατερίνα Σεργίδου** στο άνοιγμα της συζήτησης, σημείωσε πως «εξαρχής η επιθυμία μας είναι να μιλήσουμε για την αναγκαιότητα ενός άλλου τρόπου οργάνωσης της ζωής, της καθημερινότητας, του δημόσιου χώρου. Να δούμε από πολύ κοντά ποια είναι αυτά τα σπίτια στα οποία καλούμαστε να μείνουμε μέσα, πως ζούμε μέσα; Πως το σώμα μας γίνεται πεδίο νέας εκμετάλλευσης, άσκησης βίας όχι μόνο στις συνθήκες της πανδημίας; ποιες είναι αυτές που θεωρούνται υπεύθυνες, δωρεάν και εθελοντικά να οργανώσουν την φροντίδα, να παρηγορήσουν, να θεραπεύσουν, να εργαστούν πολλαπλά.

Η **Δέσποινα Παρασκευά-Βελουδογιάννη**, μέλος της Συνέλευσης, μας μίλησε για το πως εντός της καραντίνας έγιναν ακόμα πιο θολά τα όρια μεταξύ παραγωγής και κοινωνικής αναπαραγωγής, και ακόμα πιο έντονη η παρουσία των “αόρατων” γυναικείων εργασιών. Έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στις αόρατες μορφές εργασίας που

εντατικοποιούνται στο σπίτι στο κενό που αφήνει η κατάρρευση του κοινωνικού κράτους.

Η μαιευτήρας-γυναικολόγος **Αλέκα Μακρή** εστίασε στο ζήτημα της αύξησης της σεξιστικής βίας μέσα στην καραντίνα, στα σωματικά, ψυχολογικά και κοινωνικά αποτελέσματα της και στάθηκε ιδιαίτερα στη “μαιευτική βία” που εντάθηκε στην εποχή της πανδημίας.

Η **Άντζελα Δημητρακάκη** αναπληρώτρια καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο του Εδιμβούργου και μέλος της Μαρξιστικής Φεμινιστικής Κολλεκτίβας, παρουσίασε το Μανιφέστο για ένα φεμινισμό του 99% και στάθηκε ιδιαίτερα στη σχέση ανάμεσα στις κοινοτικές μορφές οργάνωσης της ζωής και στον αγώνα για ένα κοινωνικό κράτος αλλά και στις προκλήσεις που έχει να αντιμετωπίσει το φεμινιστικό κίνημα.

Στο κλείσιμο της εκδήλωσης ακούσαμε την **Μάρθα Φριντζήλα** με τους μουσικούς της να αφιερώνουν δυο υπέροχα τραγούδια στις γυναίκες που αγωνίζονται.

Ιδιαίτερα σημαντικός ήταν και ο διεθνιστικός χαρακτήρας της εκδήλωσης με τη συμμετοχή γυναικών από από το εξωτερικό. Η **Χούλια Κάμαρα** μέλος των Αντικαπιταλιστάς και της Συνέλευσης 8Μ Σαραγόσας μας μίλησε για την εφαρμογή του κράτους έκτακτης ανάγκης στην Ισπανία και πως αυτό αιφνιδίασε το κίνημα, και βρήκε τόσο τον κόσμο όσο και το σύστημα υγείας καταπονημένο από τα χρόνια εφαρμογής νεοφιλελεύθερων πολιτικών. Η φροντίδα και η υγεία μεταφέρθηκαν στην ιδιωτική σφαίρα, μέσω της ατομικής ευθύνης επιφορτίζοντας ακόμα

*** Η φροντίδα και η υγεία μεταφέρθηκαν στην ιδιωτική σφαίρα, μέσω της ατομικής ευθύνης επιφορτίζοντας ακόμα περισσότερο τις γυναίκες.**

περισσότερο τις γυναίκες. Ταυτόχρονα παρουσίασε πως το φεμινιστικό αλλά και το ευρύτερο κίνημα βρήκε τους τρόπους να οργανώσει δίκτυα αλληλεγγύης και αλληλοϋποστήριξης για γυναίκες, ειδικά για αυτές που βρίσκονταν σε μεγαλύτερο κίνδυνο: φτωχές, μετανάστριες, άνεργες, επισφαλώς εργαζόμενες και όσες φυσικά έμειναν χωρίς εισόδημα κατά την διάρκεια της καραντίνας.

Η **Μαριάννα Λούπι**, οικοσοσιαλίστρια φεμινίστρια από την Βραζιλία αναφέρθηκε στο γεγονός ότι αυτό που καθορίζει την πανδημία δεν είναι ο ιός, αλλά η δομή των κοινωνιών και του καπιταλισμού. Τόνισε πως σε άλλες συνθήκες ο ιός δεν θα είχε φύγει ποτέ απ’την Κίνα -πιθανόν να μην είχε μεταφερθεί ποτέ και στον άνθρωπο. Είναι η παγκοσμιοποιημένη δομή του καπιταλισμού αυτή που δημιουργεί πανδημίες και όχι οι ίδιοι οι ιοί. Σύνδεσε επίσης την περιβαλλοντική κρίση με την πανδημία, καθώς οι καταστροφικές επιπτώσεις του καπιταλισμού στο περιβάλλον είναι αυτές που μας έχουν αφήσει απροστάτευτες απέναντι σε ιούς. Μας μετέφερε και την εικόνα από τα πιο φτωχά και χτυπημένα από την κρίση του κορονοϊού μέρη της Βραζιλίας: τις φαβέλες. Εκεί που οικογένειες μοιράζονται ένα δωμάτιο, εκεί που λείπουν όχι μόνο η μάσκα και το απολυμαντικό, αλλά το φαγητό και το καθαρό νερό. Μίλησε για την υποκρίση της κυβέρνησης Μπολσονάρου που καλεί το κόσμο να μείνει σπίτι του, αγνοώντας ένα μεγάλο κομμάτι του πληθυσμού για το οποίο το σπίτι δεν έχει καν καθαρό νερό. Έκλεισε λέγοντας πως οι γυναίκες ήταν αυτές που πρωταγωνίστησαν στις διαδηλώσεις ενάντια στην κυβέρνηση Μπολσονάρου, και εκείνες είναι επίσης αυτές που βιώνουν ακόμα πιο σκληρά τις συνέπειες των καταστροφικών νεοφιλελεύθερων επιλογών του, και είναι αυτές οι οποίες θα φέρουν την αλλαγή.

Η βιντεοσκοπημένη εκδήλωση είναι διαθέσιμη στη σελίδα της Συνέλευσης 8 Μάρτη στο facebook και μπορούν να την παρακολουθήσουν και όσες-οι δεν διαθέτουν λογαριασμό εκεί στο <https://www.facebook.com/387584018695638/videos/2673764326193660>.

αναπαραγωγή στον

«Το θάρρος δεν είναι κάτι που φυτρώνει στα δέντρα φυτρώνει μέσα από την αλληλεγγύη που νιώθουμε με άλλους ανθρώπους συμπεριλαμβανομένων αυτών που έχουν πεθάνει»

οργάνωσης από τις γυναίκες στη Λατινική Αμερική, παραδείγματα που για αυτήν συνιστούν τις εικόνες μιας άλλης κοινωνικής οργάνωσης. Ο λόγος της Φεντερίτσι ήταν χειραφετητικός, αντικαπιταλιστικός και αντισυστημικός. Μίλησε για το ξεπέρασμα του φόβου του θανάτου που γίνεται μέσα από

δήποτε μορφή υγειονομικής περίθαλψης και εμφανίζουν υψηλότερο δείκτη θνησιμότητας. Στην πραγματικότητα αυτό που συμβαίνει τώρα με την επιδημία είναι ότι η πλειοψηφία των θανόντων είναι συγκεντρωμένη σε περιοχές με πληθυσμούς έγχρωμων ή μεταναστών (...). Ο καπιταλισμός συγκεκριμένα σε αυτή τη φάση της ανάπτυξης του λειτουργεί διαρκώς αποδιαιρθετικά για την παραγωγή και την ανθρώπινη ζωή και φυσικά ποτέ με ομοιόμορφο τρόπο (...). Οι γυναίκες επιβαρύνονται πολύ περισσότερο επειδή σε πολλές περιπτώσεις αν δουλεύουν μέσα στο σπίτι προκύπτει το ζήτημα της διπλής βάρδιας, της διπλής εργασίας. Αυτό ισχύει και για τις γυναίκες που είναι αναγκασμένες να ηγηθούν κάθε μέρα στο νοσοκομείο ή σε ένα κατάστημα ή σε ένα εργοστάσιο και μετά πρέπει να επιστρέψουν στο σπίτι έχοντας να αντιμετωπίσουν όλα τα προβλήματα που δημιουργεί αυτή η κατάσταση. (...) Το σπίτι λοιπόν είναι ήδη ένα εργοστάσιο, τουλάχιστον από τη δική μας φεμινιστική οπτική αφού πάντοτε κάναμε λόγο για την οικογένεια και για το σπίτι ως το χώρο εντός του οποίου παράγεται η εργατική δύναμη, εμείς παράγουμε την εργατική τάξη κάθε μέρα (...) η ελπίδα μας είναι ότι αυτή θα είναι μία ιστορική στιγμή, μια

καμπή. Όλα αυτά θα οδηγήσουν σε ένα μαζικό βάθεμα συνειδήσεων, σε μία βαθιά συνειδητοποίηση ότι αυτό το σύστημα δεν μπορεί να εγγυηθεί τις ζωές μας και ότι πρέπει να το ανακαταλάβουμε, να το πάρουμε στα χέρια μας. Πρέπει να ξαναπάρουμε στα χέρια μας την αναπαραγωγή μας πρέπει να ξανασκεφτούμε τα θεμέλια της αναπαραγωγής μας από τη βάση έως την κορυφή γιατί δεν μπορούμε να βασιστούμε σε αυτό το κράτος (...) Είμαι πολύ εμπνευσμένη από τους ανθρώπους στη Λατινική Αμερική, από την αλληλεγγύη τους με το παρόν αλλά και από την αλληλεγγύη τους με τον θάνατο. Αυτό το θάρρος δεν είναι κάτι που φυτρώνει στα δέντρα φυτρώνει μέσα από την αλληλεγγύη που νιώθουμε με άλλους ανθρώπους συμπεριλαμβανομένων αυτών που έχουν πεθάνει. Έτσι ο θάνατος δεν σε τρομάζει, δεν σε τρομοκρατεί όπως όταν σκέφτεσαι μόνο τη δική σου μικρή ζωή γιατί είσαι μέρος κάτι πολύ μεγαλύτερου από τους εαυτούς μας ο αγώνας σου είναι μέρος κάτι πολύ μεγαλύτερου (...) η αγάπη είναι ένας υπέροχος δαίμονας. Είναι μια υπέροχη δύναμη που σε κάνει να υπερβαίνεις τον εαυτό σου. Σε συνδέει, σου δίνει δύναμη να μην ανησυχείς για τη ζωή σου επειδή τώρα είσαι συνδεδεμένη με κάτι πολύ πιο δυνατό.

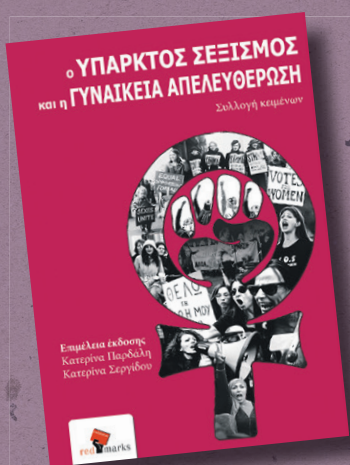
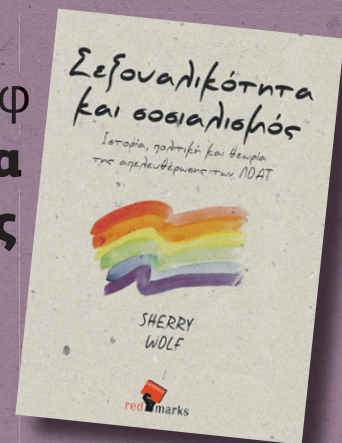
Προς το τέλος παρακολουθήσαμε την βιντεοσκοπημένη παρέμβαση της **Σίλβια Φεντερίτσι**, της φιλοσόφου που έχει σηματοδέψει την φεμινιστική σκέψη παγκοσμίως η οποία παραχώρησε 50λεπτη συνέντευξη στην Κατερίνα Σεργίδου. Η παρέμβαση της Σίλβια Φεντερίτσι είχε μεγάλη πολιτική και φιλοσοφική αξία, ιδιαίτερα αν αναλογιστούμε ότι δεν παρεμβαίνει συχνά με ομιλίες της στο δημόσιο διάλογο το τελευταίο διάστημα. Η Φεντερίτσι έκανε μια συνολική τοποθέτηση για την πανδημία κάνοντας σαφές εξ αρχής ότι πρόκειται για μια πολιτική κρίση που θα χρησιμοποιηθεί από τους καπιταλιστές ως ευκαιρία για την αναδιάρθρωση της εργασίας και της παραγωγής. Έκανε την εκτίμηση ότι όλη αυτή η διαδικασία θα είναι χρήσιμη για τη διαδικασία συσσώρευσης κεφαλαίου, μια εκ νέου συσσώρευση κεφαλαίου, μια νέα οργάνωσή του αλλά και για νέες μορφές ελέγχου. Σημείωσε πως το «Μένουμε σπίτι» αφορά κάποιες μικρές μειοψηφίες και αναρωτήθηκε πως οι άνθρωποι στις φτωχές κοινωνίες της Αφρικής ή της Λατινικής Αμερικής θα μπορέσουν να τηρήσουν την κοινωνική αποστασιοποίηση ή ακόμα και στον δυτικό κόσμο σε διαμερίσματα όπου ο ένας είναι στοιβαγμένος πάνω στον άλλο. Δεν παρέλειψε να αναφερθεί στις ευάλωτες κατηγορίες πληθυσμών, ανάμεσά τους και τις προσφύγιες στην Ελλάδα, να ασκήσει δριμύεια κριτική στην κυβέρνηση Τραμπ, να αναφερθεί στη σχέση παραγωγικής και αναπαραγωγικής διαδικασίας, να μιλήσει για τις συνθήκες εργοστασίου που επικρατούν στον οίκο, αλλά και να δώσει ελπιδοφόρα παραδείγματα κοινοτικής

το σπάσιμο του ατομισμού. Μίλησε για τη δύναμη της αγάπης, αυτού του «υπέροχου δαίμονα» που δένει τους ανθρώπους που αγωνίζονται. Ακολουθούν κάποια αποσπάσματα από την ομιλία της:

«Σε συνθήκες κανονικότητας είναι κυρίως οι άνθρωποι μαύρου χρώματος, οι μαύρες γυναίκες που πεθαίνουν. Είναι οι μετανάστες, οι μαύροι, οι κρατούμενες στις φυλακές που τους αρνούνται οποια-

Κυκλοφορούν από τις εκδόσεις Red Marks

Σέρρυ Γουλφ
**Σεξουαλικότητα
και Σοσιαλισμός**

Συλλογή κειμένων

Ο υπαρκτός σεξισμός και η γυναικεία απελευθέρωση

εκδόσεις
red marks

Β' Παγκόσμιος Πόλεμος ΕΝΑΣ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΟΣ, ΟΛΟΚΛΗΡΩΤΙΚΟΣ, ΦΟΝΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Του Πέτρου Τσάγκαρη

Πριν από 75 χρόνια, τον Μάιο του 1945, τέλειωσε τυπικά ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος (σε αντίθεση με την ευρωκεντρική αντίληψη της ιστορίας, ο πόλεμος δεν ξεκίνησε το 1939 αλλά το 1937 με την εισβολή της Ιαπωνίας στην Κίνα και τέλειωσε τον Σεπτέμβριο του 1945 με την παράδοση της Ιαπωνίας στις ΗΠΑ). Στην πραγματικότητα ήταν ο πρώτος πραγματικά παγκόσμιος πόλεμος, αφού -σε αντίθεση με τον Α' Παγκόσμιο που ήταν μόνον ευρωπαϊκός- αγκάλιασε με τα φονικά φτερά του σχεδόν όλον τον πλανήτη (πρακτικά μόνον η Λατινική Αμερική έμεινε εκτός).

Οι απόψεις σχετικά με τα αίτια και τη φύση του πολέμου αποκλίνουν ανάλογα με την ταξική και πολιτική τοποθέτηση του καθενός.

Η κληρονομιά

Ο Α' Παγκόσμιος Πόλεμος στόχευε στα ξαναμοίρασμα εδαφών, αγορών, αποικιών κ.λπ. μεταξύ των ιμπεριαλιστικών δυνάμεων. Ήταν ένας εντελώς άδικος πόλεμος εκατέρωθεν. Όμως οι νικητές, κυρίως η Γαλλία και η Αγγλία, επέβαλαν στους ηττημένους πρωτόγνωνα επαχθείς και τιμωρητικούς όρους. Ειδικά όσον αφορά τη Γερμανία η Συνθήκη των Βερσαλλιών την ανάγκασε να παραχωρήσει εδάφη στο Βέλγιο, στην Τσεχοσλοβακία και στην Πολωνία, ενώ η Αλσατία και η Λωρραίνη, οι οποίες είχαν προσαρτηθεί το 1871 μετά τον Γαλλοπρωσικό πόλεμο, επεστράφησαν στη Γαλλία. Όλες οι γερμανικές υπερπόντιες αποικίες περιήλθαν υπό την επικυριαρχία της Κοινωνίας των Εθνών. Η συνθήκη όριζε την αποστρατικοποίηση και κατοχή της Ρηνανίας και ειδικό καθεστώς για το Σάαρλαντ υπό γαλλικό έλεγχο.

Ίσως το πιο ταπεινωτικό σημείο της συνθήκης για την ηττημένη Γερμανία ήταν το άρθρο 231, γνωστό ως «Άρθρο της Πολεμικής Ενοχής», το οποίο ανάγκαζε τη Γερμανία να αναλάβει την αποκλειστική ευθύνη για την έναρξη του Α' Παγκοσμίου Πολέμου. Ως εκ τούτου, η χώρα θεωρούνταν υπεύθυνη για όλες τις υλικές ζημιές και ο πρωθυπουργός της Γαλλίας Ζ. Κλεμανσώ επέμεινε ιδιαίτερα στην επιβολή υπέρογκων πολεμικών αποζημιώσεων, αν και γνώριζε ότι η Γερμανία δεν θα ήταν σε θέση να πληρώσει τέτοιο υπέρογκο χρέος. Φυσικά τις συνέπειες (όπως γνωρίζουμε και από τα μνημόνια) τις πλήρωνε η μεγάλη μάζα του γερμανικού πληθυσμού.

Ήταν σε αυτό το έδαφος -δηλ. πάνω στη λαϊκή οργή για τους επαχθείς και ταπεινωτικούς όρους- όπου αναπτύχθηκαν σε όλες τις ηττημένες χώρες, αλλά ειδικά στη Γερμανία, οι ακροδεξιές εθνικιστικές

Τσόρτσιλ, Ρούζβελτ και Στάλιν στη Γιάλτα, όπου οι ηγέτες Βρετανίας, ΗΠΑ και ΕΣΣΔ μοίρασαν τον μεταπολεμικό κόσμο σε σφαίρες επιρροής.

πολιτικές δυνάμεις, κεντρική εκδοχή των οποίων αποτέλεσαν οι ναζί. Η τελική κυριαρχία του Χίτλερ, μπορεί να οφειλόταν σε λάθη της γερμανικής Αριστεράς (Σοσιαλδημοκρατών και Κομμουνιστών), ωστόσο οι ρίζες του κινήματός του ήταν στη Συνθήκη των Βερσαλλιών.

Αρα, αφενός, τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο τον πυροδότησε η συνθήκη με την οποία τελείωσε ο προηγούμενος. Αφετέρου τον πυροδότησαν οικονομικοί λόγοι:

Οι αντίπαλοι της Γερμανίας (οι μετέπειτα Σύμμαχοι) είχαν τις ίδιες ακριβώς βλέψεις με τη Γερμανία: να ξαναμοιράσουν τον κόσμο η καθεμία για τον εαυτό της φυσικά. Π.χ. η Αγγλία ήθελε να διατηρήσει και να επεκτείνει τις αποικίες της, οι ΗΠΑ ήθελαν ακριβώς το αντίθετο, δηλ. την κατάρρευση του βρετανικού μοντέλου αποικιοκρατίας, προκειμένου να επιβάλλουν αυτές τον οικονομικοστρατιωτικό ιμπεριαλισμό τους. ΗΠΑ, Γαλλία και Βρετανία είχαν αρχίσει να καταφεύγουν σε προστατευτικές πολιτικές για να στηρίξουν το εθνικό τους κεφάλαιο. Η Σοβιετική Ένωση το είχε ήδη κάνει αναγκαστικά αυτό. Για τη γερμανική οικονομία, η οποία εξαρτιόταν σε πολύ μεγάλο βαθμό από τις εξαγωγές, ο προστατευτισμός των άλλων ήταν καταστροφικός. Όπως γράφει ο Βρετανός σοσιαλιστής C. Bamberg, «ακόμη και πριν από την άνοδο του Χίτλερ, πολλά τμήματα της γερμανικής άρχουσας τάξης είχαν αρχίσει να υποστηρίζουν ότι το διττό πρόβλημα της χώρας, δηλ. οι εξαγωγές και η έλλειψη πρώτων υλών, μπορούσε να λυθεί μόνο με την κυριαρχία στην ανατολική και τη νότια Ευρώπη».

Ποιος αντιφασισμός;

Η άποψη περί αντιφασιστικού πολέμου είναι εντελώς αστήρικτη όχι μόνον εξαιτίας των παραπάνω αλλά για μια σειρά άλλ-

λους πολύ συγκεκριμένους λόγους:

Όλες μαζί οι δημοκρατικές κυβερνήσεις μαζί με τον Χίτλερ, τον Μουσολίνι και τους δικτάτορες της Ιαπωνίας, ήθελαν τη συντριβή της Σοβιετικής Ένωσης. Παρότι η σταλινική αντεπανάσταση είχε καταστρέψει κάθε τι που είχε να κάνει με εργατικό κράτος, η ΕΣΣΔ φαινόταν σαν φάρος στα μάτια της εργατικής τάξης όλου του πλανήτη -κι αυτό ήταν ένας πολύ καλός λόγος οι αστικές κυβερνήσεις να θέλουν τη συντριβή της. Αλλά κι αν δεν ήταν κάτι τέτοιο, το μοντέλο καπιταλιστικής συσσώρευσης της ΕΣΣΔ με κέντρο το κράτος είχε τεράστιες οικονομικές επιτυχίες για να την αγνοεί κανείς ως οικονομικό και τελικά στρατιωτικό ανταγωνιστή για τα εδάφη της Α. Ευρώπης και της Άπω Ανατολής (το τέλος του πολέμου επιβεβαίωσε αυτούς τους φόβους των Δυτικών συμμάχων).

Αλλά δεν είναι μόνον η δηλωμένη εχθρότητά τους προς τη λεγόμενη Σοβιετική Ένωση. Οι δημοκρατικές κυβερνήσεις (οι μετέπειτα Σύμμαχοι) δεν ενδιαφέρονταν, έτσι κι αλλιώς, να διεξάγουν έναν αντιφασιστικό, αντιναζιστικό αγώνα, ακόμη κι αν δεν υπήρχε η Σοβιετική Ένωση. Και αυτό όχι επειδή δεν ήξεραν τι σημαίνουν αυτά τα καθεστώτα. Ο φασισμός δεν ήταν καινούργιο «φρούτο», καθώς ο Μουσολίνι είχε επικρατήσει στην Ιταλία από τη δεκαετία του '20. Και μάλιστα είχε προβεί σε ιμπεριαλιστικό κατακτητικό πόλεμο ενάντια στην Αιθιοπία, χρησιμοποιώντας απαγορευμένα χημικά όπλα.

Το απαίσιο πρόσωπο του φασισμού είχε ήδη επίσης ξεδιπλωθεί στην Ισπανία. Η κατάλυση της δημοκρατίας, η επέλαση των φασιστικών ορδών του Φράνκο, τα εγκλήματα τύπου Γκερνίκα δεν θορύβησαν καθόλου τους μετέπειτα Συμμάχους. Την ώρα που ο Μουσολίνι και ο Χίτλερ έστελναν στον Φράνκο κάθε εί-

δους στρατιωτική βοήθεια, οι Σύμμαχοι -δήθεν υποστηρικτές της δημοκρατίας- ένιπταν τας χείρας των. Προτιμούσαν να επικρατήσει ο Φράνκο, παρά να υπάρξει κάποιου είδους επανάσταση που θα αμφισβητούσε τον ισπανικό καπιταλισμό.

Μάλιστα πολλές κυβερνήσεις και άρχουσες τάξεις φλέρταραν οι ίδιες με την ιδέα του φασισμού και του ναζισμού, ως μοντέλο διακυβέρνησης (π.χ. στην Ελλάδα υπήρχε ήδη η φασιστική δικτατορία του Μεταξά). Όπως λέει ο C. Bamberg, τα αποφασιστικά γεγονότα στην πορεία για το ξέσπασμα του πολέμου στην Ευρώπη αποδεικνύουν το πόσο διαβρωτική ήταν στο εσωτερικό της βρετανικής άρχουσας τάξης η πολιτική κατευνασμού των ναζί. Τυφλωμένη από τη συμπάθειά της προς τον γερμανικό και ιταλικό φασισμό η ελίτ του Γουέστιμινστερ αρνιόταν να δει τον Χίτλερ ως κύριο εχθρό της Βρετανίας. Μέχρι το τέλος προσπαθούσαν να έρθουν σε συμβιβασμό μαζί του. Μάλιστα μόλις ένα χρόνο πριν από την επίθεση της Γερμανίας, ο δεξιός πρωθυπουργός της Βρετανίας Ν. Τσάμπερλεν είχε καταλήξει σε συμφωνία με τον φίρερ -υποσχόμενος ότι στην «εποχή μας θα υπάρξει ειρήνη». Μάλιστα επέτρεψε στον Χίτλερ να προσαρτήσει στη Γερμανία, τη Ρηνανία, την Αυστρία και την Τσεχοσλοβακία -προφανώς με την ελπίδα ότι οι ναζί θα στρέφονταν προς τη Ρωσία.

Φόβος

Εκτός από τα παραπάνω, η αγγλική άρχουσα τάξη και οι κυβερνήσεις τους φοβούνταν πολύ περισσότερο από τον Χίτλερ μήπως γίνει κομμουνιστική επανάσταση στη μεγάλη αποικία τους, την Ινδία, μήπως χάσουν τις άλλες αποικίες τους, αλλά και μήπως υπάρξει εξέγερση στην ίδια τη Βρετανία. Ο Τσόρτσιλ που αντικατέστησε τον Τσάμπερλεν (όταν πια ήταν σαφές ότι ο Χίτλερ θα επιτεθεί)

αντιτάχθηκε στη δημιουργία και κυρίως στον εξοπλισμό της Φρουράς της Πατρίδας, μιας απόπειρας να κινητοποιηθεί ο άμαχος πληθυσμός υπό την ηγεσία του βετεράνου του ισπανικού εμφυλίου, Τ. Ουίντριγκαμ. Ο ιστορικός Α.Ι.Ρ. Taylor σχολίαζε σχετικά:

«Η κυβέρνηση ήταν ανίκανη να κινητοποιήσει τη λαϊκή υποστήριξη. Και όχι μόνον αυτό: δεν ήθελαν τη λαϊκή κινητοποίηση. Ένας πόλεμος βασισμένος στον λαϊκό ενθουσιασμό, τους φαινόταν ότι φέρνει στο προσκήνιο το φάντασμα του αριστερού Λαϊκού Μετώπου. [Φοβόντουσαν] ότι θα ξαναζήσουν στη Βρετανία τον Ισπανικό Εμφύλιο πόλεμο από την αρχή και πάλι».

Το ίδιο ίσχυε και στην περίπτωση της Γαλλίας, η άρχουσα τάξη της οποίας είχε ζήσει μόλις το 1936 μια κατάσταση εργατικής εξέγερσης. Τον πόλεμο η Γαλλία δεν τον έχασε γιατί τάχα ο Χίτλερ την αιφνιδίασε με το blitzkrieg: οι ναζί δεν είχαν υποροπλία ούτε σε τανκς ούτε σε αεροπλάνα, η δε Γαλλία είχε προετοιμαστεί στρατιωτικά να δεχθεί επίθεση από εκεί όπου τη δέχθηκε, δηλ. από το Βέλγιο. Τον πόλεμο τον έχασε γιατί αντιστάθηκε με μισή καρδιά, φοβούμενη ότι παρατεταμένος πόλεμος ενάντια στους ναζί, θα εξανάγκαζε σε εξοπλισμό του λαού, και τελικά θα επανέφερε την Αριστερά στην κυβέρνηση. Αυτές οι ιδέες, σε συνδυασμό με τη στάση των συμμάχων τους, των Βρετανών, οδήγησαν τη γαλλική άρχουσα τάξη σε προετοιμασία παράδοσης, κι όχι πολέμου.

Στάλιν

Αλλά και η σταλινική Ρωσία δεν πήγε πίσω. Παρά τα εγρήματα των ναζί στην Ισπανία, τον Αύγουστο του 1939 ο Στάλιν υπέγραψε συνθήκη με τον Χίτλερ (Σύμφωνο Μολότοφ-Ρίμπεντροπ) βάσει του οποίου υπήρχε αμοιβαία δέσμευση οι δύο πλευρές να μην εμπλακούν σε μεταξύ τους πόλεμο (ο Στάλιν δεν έκανε τίποτε χειρότερο από ό,τι απεργάζονταν την ίδια εποχή ο Τσάμπερλεν για λογαριασμό της Αγγλίας). Ένας -μυστικός τότε- όρος της συνθήκης προέβλεπε τον διαμελισμό της Πολωνίας μεταξύ του Τρίτου Ράιχ και της Σοβιετικής Ένωσης -και συνακόλουθα ο Κόκκινος Στρατός μπήκε στην ανατολική Πολωνία και την προσάρτησε στη Σοβιετική Ένωση. Φυσικά ανεξάρτητα από τη θέληση του λαού και σε πλήρη αντίθεση

με την πολιτική του Λένιν για αυτοδιάθεση των λαών. Αντίθετα με την παράδοση και την πολιτική των μπολσεβίκων, ο διαμελισμός της Πολωνίας ανήκε στην παράδοση του τσαρισμού, καθώς τρεις φορές στο παρελθόν ο τσάρος είχε διαμελίσει την πολύπαθη χώρα ανάμεσα στη Ρωσία, την Πρωσία και την Αυστρία.

Το περίεργο με τον Στάλιν είναι ότι ενώ επεφύλασσε για τους πάντες μια βαθύτατη δυσπιστία, φαινόταν ότι εμπιστευόταν τον ναζί δικτάτορα της Γερμανίας, ώστε ακόμη και την προηγούμενη της ναζιστικής εισβολής (21/6/41) ο Στάλιν αρνιόταν να δεχθεί ότι ο Χίτλερ θα επιτεθεί. Αυτή η εντελώς ατεκμηρίωτη θεώρηση, σε συνδυασμό με τις δίκες (παρωδίες) της Μόσχας, που είχαν οδηγήσει στο εκτελεστικό απόσπασμα εκατοντάδες ανώτατους στρατιωτικούς ηγέτες του Κόκκινου Στρατού, οδήγησε σε τεράστιες ήττες αυτόν τον Στρατό όταν οι ναζί εισέβαλαν.

Όλα αυτά έρχονται σε απόλυτη αντίθεση με την άποψη ότι ο Στάλιν υπέγραψε το σύμφωνο με τον Χίτλερ μόνο και μόνο για να κερδίσει χρόνο και να προετοιμαστεί για τη ναζιστική επίθεση. Χρειάστηκε να πιαστούν στον ύπνο η σοβιετική άμυνα και σε έδαφος και σε αέρα, χρειάστηκε να φτάσει η Βέρμαχτ μέχρι τα περίχωρα της Μόσχας και του Στάλινγκραντ, χρειάστηκε να σκοτωθούν περίπου 26 εκατομμύρια Σοβιετικοί στρατιώτες και άμαχοι, χρειάστηκε να υπάρξουν τα μεγαλύτερα εγκλήματα των ναζί όσον αφορά την εξόντωση των Εβραίων αλλά και των Ρώσων (βλ. σφαγή Μπάμπι Γιάρ), χρειάστηκε ο Στάλιν να εγκαταλείψει κάθε ιδεολογία των μπολσεβίκων και να απευθυνθεί στα εθνικιστικά ένστικτα των Ρώσων («πατριωτικός πόλεμος»), ώστε να ανέβει το ηθικό των τελευταίων, χρειάστηκε αυτοί και αυτές να πολεμήσουν ηρωικά για να σταματήσουν τη γερμανική προέλαση, αλλά χρειάστηκε να συμβάλει και ο «στρατηγός Χειμώνας». Αν όλα αυτά έγιναν παρότι ο Στάλιν «κέρδιζε χρόνο για να προετοιμαστεί», τι άραγε θα γινόταν αν δεν είχε προετοιμαστεί;

Αντίσταση

Όμως ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος, εκτός από ιμπεριαλιστικός, είχε και ένα άλλο, εντελώς νέο χαρακτηριστικό. Την εμφάνιση και ανάπτυξη κινημάτων αντίστασης, στα περισσότερα από τα οποία ηγήθηκε η Αριστερά.

Στην Ιταλία, τη Γαλλία, τη Γιουγκοσλα-

βία, την Αλβανία και την Ελλάδα, οι δυνάμεις της αντίστασης ενάντια στον Άξονα κυριαρχούνταν λιγότερο ή περισσότερο από τα κομμουνιστικά κόμματα. Στις χώρες αυτές υπήρξε είτε πλήρης κατάρρευση του αστικού καθεστώτος και των κομμάτων του είτε προσχώρησή τους στο φασιστικό στρατόπεδο. Το πολιτικό κενό που άφησαν ήταν τεράστιο και η πολιτική έχει συχνά τις ιδιότητες της φύσης.

Καμία πλευρά των αντιμαχόμενων ιμπεριαλισμών (σε αυτούς περιλαμβάνω και την ΕΣΣΔ) δεν αισθανόταν άνετα με την ύπαρξη αυτών των κινημάτων. Και έκαναν σχεδόν ό,τι περνούσε από το χέρι τους για να τα εξουδετερώσουν. Η γρήγορη απόβαση των Βρετανών στην ήδη απελευθερωμένη Ελλάδα το φθινόπωρο του 1944 είχε μόνον έναν εχθρό: το ΕΑΜ (το πρόβλημα ήταν ότι το ΕΑΜ δεν είχε εχθρό τους Βρετανούς).

Όμως αρνητική ήταν και η Μόσχα ως προς τα κινήματα αντίστασης, παρότι αυτά κυριαρχούνταν ως επί το πλείστον από κομμουνιστικά κόμματα. Για την Ελλάδα τα πράγματα είναι λίγο πολύ γνωστά. Στην Ιταλία, οι παρτιζάνοι είχαν επιφέρει σημαντικά πλήγματα ενάντια στη Βέρμαχτ το 1943 και το 1944 και όλη η βόρεια Ιταλία ήταν στα χέρια κομμουνιστικών οργανώσεων. Οι τρεις βιομηχανικές πόλεις, το Μιλάνο, το Τορίνο και η Γένοβα απελευθερώθηκαν από ένοπλες εξεγέρσεις την άνοιξη του 1945 και το Κομμουνιστικό Κόμμα εκτίναξε τη δύναμή του από τα 5.000 στα 400.000 μέλη. Όμως ο ηγέτης του κόμματος Π. Τολιάτι εκλήθη στη Μόσχα την άνοιξη του 1944 και όταν γύρισε επέβαλε της γραμμή του αφοπλισμού και της συνεργασίας με τον πρωθυπουργό Μπαντόλιο -τον χασάπη της Αιθιοπίας και επικεφαλής της εισβολής του ιταλικού φασισμού σε Αλβανία και Ελλάδα- που είχε αναλάβει μετά την πτώση του Μουσολίνι, κι όλα αυτά προκειμένου να νικηθεί... ο φασισμός.

Το ίδιο έγινε και στη Γαλλία. Την περίοδο Ιούνιος-Νοέμβριος 1944 οι εργάτες πραγματοποίησαν σημαντικές απεργίες και η αντίσταση κατανίκησε τοπικές γερμανικές δυνάμεις κατοχής και έστησε Επιτροπές Απελευθέρωσης και Λαϊκά Δικαστήρια. Όταν όμως επέστρεψε από τη Μόσχα στο Παρίσι ο ηγέτης του ΓΚΚ, Μ. Τορές, κάλεσε την εργατική τάξη και το κόμμα να υποταχθούν στους γκολικούς (δηλ. στη

Δεξιά) εισάγοντας το σύνθημα «Ένα κράτος, ένας στρατός, μία αστυνομία».

Το αντάρτικο της Πολωνίας αριθμούσε 400.000 μέλη στο ζενίθ του. Στην εξέγερση της Βαρσοβίας 50.000 αντάρτες, ανάμεσά τους πολλοί κομμουνιστές και Εβραίοι κατέλαβαν το κέντρο της πόλης και το στρατόπεδο συγκέντρωσης που είχε στηθεί στο παλιό εβραϊκό κέντρο. Δημιουργήθηκε ολόκληρη υποδομή με μαγαζιά, νοσοκομεία και διοικητικές αρχές. Όμως ο Κόκκινος Στρατός περίμενε λίγο πιο μακριά, αφήνοντας επί δύο μήνες στους ναζί τη δυνατότητα να συντρίψουν την εξέγερση στην αρχή βομβαρδίζοντας την πόλη και μετά εξαπολύοντας τον τιμωρητικό τρόπο.

Απολογισμός

Ένα μεγάλο τμήμα της Αριστεράς, η Σοσιαλδημοκρατία, τα ΚΚ και η αστική τάξη όλων των χωρών περιγράφουν τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο ως δίκαιο από την μία μεριά των αντιμαχομένων, δηλ. ως αντιφασιστικό και «πατριωτικό». Όμως στην πραγματικότητα δεν είχε τίποτε το δίκαιο ο πόλεμος αυτός, εκτός από την απεγνωσμένη προσπάθεια των λαών να επιβιώσουν. Η στρατιωτική ήττα του ναζισμού ήταν σημαντική αλλά επιτεύχθηκε με τεράστιο κόστος. Μεγάλο μέρος των 56 εκατομμυρίων νεκρών μπορούσε να έχει αποφευχθεί αν το αντι-ναζιστικό στρατόπεδο έπαιρνε εγκαίρως τα μέτρα του, αν δεν φοβόταν την κοινωνική επανάσταση περισσότερο από ό,τι τον Χίτλερ. Τα ατιμώρητα εγκλήματα του «δημοκρατικού» στρατοπέδου ήταν πολλές φορές μεγαλύτερα από αυτά των ναζί: το Ναγκασάκι, η Χιροσίμα και η Δρέσδη στέκουν έως σήμερα ως αδιάψευστοι μάρτυρες.

Και μήπως τάχα εξαλειφθηκε ο φασισμός; Μετά το τέλος του πολέμου ένα φασιστικό καθεστώς επέζησε μέσα στη Δυτική Ευρώπη ακόμη και μέχρι το 1975: η Ισπανία του Φράνκο. Δικτατορίες επιβλήθηκαν σε Ελλάδα και Πορτογαλία.

Ούτε τα αποτελέσματα του πολέμου ήταν δίκαια. Γιατί έπρεπε να κυριαρχήσουν οι ΗΠΑ στον μισό πλανήτη; Γιατί έπρεπε να χάσει τα εδάφη που έχασε η Γερμανία; Γιατί, αντίθετα, έπρεπε να μην τιμωρηθούν οι περισσότεροι ναζί και οι συνεργάτες τους σε όλες τις χώρες -της Ελλάδας περιλαμβανομένης; Γιατί έπρεπε να μοιραστεί ο κόσμος στη Γιάλτα σε σφαίρες επιρροής ανεξάρτητα από τη θέληση των λαών;

Σε κάθε περίπτωση η παρατεταμένη ειρήνη που επικράτησε μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο στον αναπτυσσόμενο καπιταλιστικό κόσμο δεν ήταν προϊόν μιας τάχα δίκαιης διευθέτησης, αλλά προϊόν της ισορροπίας του τρόμου των πυρηνικών.

Σίγουρα ο πόλεμος αυτός, όπως και ο προηγούμενος, έφεραν θέλοντας και μη τις μάζες στο προσκήνιο, άνοιξαν τις δυνατότητες για δημοκρατικές ή ακόμη και για σοσιαλιστικές κατακτήσεις δηλ. για κοινωνική επανάσταση. Είναι αλήθεια ότι σε πολλές περιοχές του πλανήτη, αμέσως μετά τον πόλεμο, τεράστιοι πληθυσμοί απελευθερώθηκαν από τα αποικιακά δεσμά των στρατιωτικά ηττημένων του πολέμου και της οικονομικά ηττημένης Βρετανίας και εν μέρει της Γαλλίας. Όμως τα μεγαλύτερα από αυτά τα γεγονότα έγιναν μετά τον πόλεμο.

Πέρα από κάθε αμφιβολία, ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος ήταν ο πρώτος ολοκληρωτικός πόλεμος, ο πρώτος πόλεμος δηλ. όπου τα πυρά στράφηκαν εναντίον αμάχων σε μαζική κλίμακα. Έναν μέχρι σήμερα η μεγαλύτερη τραγωδία της ανθρωπότητας που σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να επαναληφθεί.

Ιταλοί κομμουνιστές παρτιζάνοι ποζάρουν στον φακό μετά την είσοδό τους στη Φλωρεντία και την απελευθέρωσή της.

«ΓΙΑ ΤΟΥΣ

Τρεις ερευνητικές ομάδες και τρία μεγάλα ΜΜΕ συνεργάστηκαν σε μια πολύμηνη έρευνα, με δεκάδες συνεντεύξεις αυτόπτων μαρτύρων, εκατοντάδες βίντεο από τα ελληνοτουρκικά σύνορα που εξετάστηκαν ενδελεχώς σε κάθε λεπτομέρεια και συνδυάστηκαν μεταξύ τους, αλλά και πολλά άλλα τεκμήρια (πχ τύπος σφαίρας). Το πόρισμα δημοσιεύτηκε στο Spiegel και αποκαλύπτει ότι στις 4 Μαρτίου **χρησιμοποιήθηκαν πραγματικά πυρά στον Έβρο**, από τα οποία τραυματίστηκαν αρκετοί πρόσφυγες και **δολοφονήθηκε ο Μοχάμαντ Γκουλζάρ**, ενώ υπάρχουν ισχυρότατες ενδείξεις ότι τα πυρά προήλθαν από την ελληνική πλευρά. Απέναντι σε μια διεθνή καταγγελία-κόλαφο, η κυβέρνηση επιλέγει είτε τον «στρουθοκαμηλισμό» ή ακόμα χειρότερα γελοίες προσπάθειες απαξίωσης της έρευνας ως «στημένης από την Τουρκία». Δυστυχώς σε αυτό το μονοπάτι βαδίζουν και πολλά ελληνικά ΜΜΕ, που αντί να σηκώσουν ένα σοκαριστικό θέμα-σκάνδαλο, είτε το θάβουν είτε επιχειρούν να «αποδομήσουν» (με τραγελαφική αποτυχία) την έρευνα. Δυστυχώς το μίγμα «τουρκικός δάκτυλος», «βρώμικος ρόλος διεθνών οργανώσεων» και «γερμανικά ΜΜΕ» αποτελεί πλέον μόνιμη επωδό που θεωρείται ικανή να αναστέλλει αυτονόητα ανθρωπιστικά-δημοκρατικά αντανάκλαστα ή έστω τη στοιχειώδη εμπιστοσύνη σε συντριπτικά στοιχεία... Εδώ είχαν τσιμπήσει αριστεροί (;) άνθρωποι τις μέρες που διεξάγονταν το κρατικό έγκλημα στον Έβρο, μαλάκες είναι στην κυβέρνηση και στα φιλικά τους ΜΜΕ να αλλάζουν τακτική; Να μην αφήσουμε να τους περάσει, στον Έβρο δολοφονούν και πλέον «ο κόσμος το 'χει τούμπανο»...

Τον περασμένο Μάρτη, **οι Ρομά που ζουν στον αυτοσχέδιο οικισμό «Τσαϊρία»** του Δήμου Θερμαϊκού, **δικαιώθηκαν δικαστικά** ενάντια στα σχέδια του Δήμου να τους εκτοπίσει (στο φόντο εξαγγελίας και του Κ. Μητσοτάκη για «αναπτυξιακές δραστηριότητες» στο χώρο). Σε αυτό το φόντο, **η αστυνομική εισβολή στον οικισμό** μετά από «πολλές καταγγελίες για φωτιές σε πλαστικά... αλλά και για πολλές κλοπές σε μετασχηματιστές και αυτοκίνητα» **δεν μοιάζει και πολύ αθώα** (αχ αυτές οι «καταγγελίες» που κινητοποιούν στοχευμένα και με δυσανάλογες «ευαισθησίες» την ΕΛΑΣ να οργανώσει ολόκληρες επιχειρήσεις...). Άλλωστε μετά από ελέγχους και προσαγωγές, **δεν βρέθηκε τίποτε εναντίον κανενός!** Για τη φωτιά που παίρνουν τα σκουπίδια, Ρομά των «Τσαϊριών» κατήγγειλαν στην «Εφ.Συν.» την άλλη όψη του θέματος, ότι «ο ίδιος ο Δήμος έχει σπρώξει γύρω γύρω από τον οικισμό ένα τείχος από σκουπίδια και μετά κατηγορούν εμάς γιατί παίρνουν φωτιά». Για κάποιους συντηρητικούς πολιτικούς και τους επίδοξους επενδυτές φίλους τους υποθέτουμε, **οι Ρομά αντιμετωπίζονται ως «σκουπίδια»** κυριολεκτικά...

Ήταν αναμενόμενο ότι μια σειρά από σημαντικά κινηματικά γεγονότα θα επηρεαστούν από την πανδημία, μεταξύ των οποίων και το **Athens Pride**. Οι διοργανωτές επισημοποίησαν την αναβολή του (επρόκειτο να γίνει 5-13 Ιουνίου) αλλά και όρισαν το **νέο ραντεβού για την εβδομάδα 4-12 Σεπτεμβρίου**. Είναι σημαντικό ότι δεν ακυρώνεται συνολικά ένα γεγονός που παρά τις κριτικές που απασχολούν το εσωτερικό του κινήματος, παραμένει η μεγαλύτερη γιορτή ορατότητας της LGBTQI κοινότητας και μέρα διεκδίκησης ισότητας και σεβασμού. Όπως γράφουν άλλωστε οι διοργανωτές στη σχετικά ανακοίνωση για την αλλαγή ημερομηνίας: «Η ανάγκη για ορατότητα ωστόσο σε αυτή τη συγκυρία είναι μεγαλύτερη από ποτέ καθώς οι πολιτικές για τον περιορισμό της εξάπλωσης της πανδημίας που περιορίζονται στη σημασία της ατομικής ευθύνης, παραβλέπουν το διαχρονικό και επίμονο στίγμα, τις διακρίσεις και τους αποκλεισμούς που βιώνουν τα LGBTQI άτομα καθημερινά». Ραντεβού τον Σεπτέμβρη!

ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΕΝΟΥΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΜΠΡΑΚΤΕΣ ΝΑ ΑΚΟΥΣ»
* στίχος των
Rationalistas

Συλλογή ειδών πρώτης ανάγκης για πρόσφυγες/μετανάστες Η αλληλεγγύη αντέχει!

Η καμπάνια «Κανένας Μόνος/Καμία Μόνη», οργανώνοντας την αντιπληροφόρηση και την αλληλεγγύη στις δύσκολες μέρες της καραντίνας, δεν θα μπορούσε να ξεχάσει τους πλέον ευάλωτους-ες. Όσους κι όσες ούτε μπορούν να αυτοαπομονωθούν «σπίτι», ούτε έχουν πρόσβαση στα αυτονόητα. Εκτός από την ανάδειξη των ζητημάτων και των προβλημάτων των προσφύγων (συνέντευξη με έγκλειστη στην Ριτσώνα, καταγγελλία των όσων έγιναν αλλά κι όσων σεξιστικών/ρατσιστικών ειπώθηκαν για το Κρανίδι), οργάνωσε και την έμπρακτη αλληλεγγύη, με συλλογή ειδών πρώτης ανάγκης.

Μια σειρά από πολιτικοί/κοινωνικοί χώροι και στέκια της Αθήνας συνεργάστηκαν, παραμένοντας ανοιχτοί ως «υποδοχείς» του κόσμου που ανταποκρίθηκε στα σχετικά καλέσματα. Η συγκινητική ανταπόκριση ξεπέρασε κατά πολύ τις προσδοκίες μας. Στην περίοδο που ήταν ακόμα ενεργός ο «πέλεκυς» για όποια μετακίνηση κρινόταν «άσκοπη» (στο λεξιλόγιο και στα «κουτάκια» της κρατικής γραφειοκρατίας, η αλληλεγγύη είναι μια τέτοια «άσκοπη» μετακίνηση), δεκάδες και δεκάδες άνθρωποι μπήκαν στον κόπο να βγουν από το σπίτι, ή βρήκαν το χρόνο για μια μικρή παράκαμψη και στάση κατά την μετακίνησή τους για να βοηθήσουν. Σε μια περίοδο που η οικονομική πίεση αυξάνεται δραματικά σε όλους κι όλες, δεκάδες και δεκάδες άνθρωποι μπόρεσαν να σκεφτούν αυτούς που βρίσκονται σε ακόμα χειρότερη θέση και φρόντισαν να μοιραστούν μαζί τους ό,τι μπορούσαν.

Μετά την μεγάλη επιτυχία της συλλογής ειδών για τις κρατούμενες μετανάστριες της Πέτρου Ράλλη, οργανώθηκε και ένα νέο κάλεσμα για το Κέντρο των Προσφύγων του Λαυρίου. Η λαϊκή-αλληλέγγυα διαθεσιμότητα αποδείχτηκε ανεξάντλητη, καθώς για άλλη μια φορά μέσα σε ελάχιστο χρονικό διάστημα, οι φιλόξενοι χώροι-υποδοχείς της αλληλεγγύης γέμισαν από

σακούλες με είδη πρώτης ανάγκης.

Οι πρωτοβουλίες (που η συνέχειά τους θα εξεταστεί) είχαν πολλαπλή αξία. Η έμπρακτη-υλική στήριξη σε ανθρώπους που την έχουν μεγάλη ανάγκη είναι η πρώτη κι αυτονόητη. Εξίσου μεγάλη σημασία έχει και η ηθική στήριξη σε αυτούς τους ανθρώπους, η υπενθύμιση ότι σε αντίθεση με την κυβέρνηση, είμαστε πολλοί και πολλές που δεν τους έχουμε ξεχάσει, ούτε εν μέσω των άλλων μεγάλων προβλημάτων της εποχής. Ήταν μια μεγάλη τόνωση και για όλους όσους κι όσες συμμετείχαμε και στηρίζαμε την πρωτοβουλία. Η αντοχή της αλληλεγγύης σε μια εποχή φόβου, υστερίας και «μείνετε σπίτι» μας γεμίζει δύναμη για την επόμενη περίοδο. Όπου όλο αυτό το δυναμικό της αλληλεγγύης, μπορεί να ενεργοποιηθεί για αντισταθεί στις κυβερνητικές ρατσιστικές πολιτικές (βλ. δίπλα).

Ποτέ μη ξεχαστεί τι 'κάναν στην Ελένη...

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ Η ΔΙΚΗ για το βιασμό και τη γυναικοκτονία της Ελένης Τοπαλούδη. Τη στιγμή που γράφονται αυτές γραμμές (12/5) έχουν ξεκινήσει οι απολογίες. Βασική γραμμή της υπεράσπισης είναι ότι η Ελένη συναίνεσε (με το εξοργιστικό «το έπαιξε λίγο δύσκολη...» που έκανε το γύρω του διαδικτύου και άλλες προσπάθειες να πέσει το φταίξιμο πάνω της), ο θάνατός της ήταν ατύχημα, ενώ ο ένας κατηγορούμενος δείχνει τον άλλο ως βα-

σικό ένοχο... Σε κάθε δικάσιμο, έξω από τη δικαστική αίθουσα βρίσκεται κόσμος του φεμινιστικού κινήματος για να δείξει πως δεν ξεχνάει τι πραγματικά συνέβη στην Ελένη. Η παρουσία μας είναι ακόμα πιο σημαντική τώρα για να μην επιτρέψουμε οι βιαστές και γυναικοκτόνοι της να τύχουν ευνοϊκής μεταχείρισης. Για να ακουστεί ακόμα πιο δυνατά το σύνθημα «Ποτέ μην ξεχαστεί τι 'κάναν στην Ελένη-Καμία άλλη δολοφονημένη».

Η πρωτοβουλία «Εκκενώστε τα Κέντρα Υποδοχής» έστειλε το μήνυμα **Αγώνας, αλληλεγγύη και αντίσταση στον κυβερνητικό ρατσισμό**

Του Νικόλα Κολυτά

Η περίοδος της πανδημίας, για τους χιλιάδες πρόσφυγες που ζουν εγκλωβισμένοι σε όλη την Ελλάδα, άγγιξε τον απόλυτο εφιάλτη. Άνθρωποι που ήταν ήδη εγκαταλειμμένοι από το κράτος, ξεχασμένοι από τη διεθνή κοινότητα και στοχοποιημένοι από την εγχώρια και διεθνή ακροδεξιά, βρέθηκαν να ζουν σε ακόμη πιο άθλιες συνθήκες χωρίς καμία εγγύηση αξιοπρεπούς διαβίωσης και επαρκούς πρόληψης απέναντι στον ιό. Για όλη αυτή την κατάσταση βέβαια υπάρχουν ευθύνες.

Άθλιες συνθήκες

Σε πρόσφατη συνέντευξη τύπου της πρωτοβουλίας «Εκκενώστε τα Κέντρα Υποδοχής» εκτέθηκε η κατάσταση σε όλο της το εύρος. Η **Λυδία Λιοδάκη**, γιατρός που δραστηριοποιείται στη Λέσβο και έχει δει από κοντά την κατάσταση στη Μόρια, αναφέρθηκε τόσο στις συνθήκες που επικρατούν εκεί, όσο και στα υποκριτικά μέτρα της κυβέρνησης. Τόνισε πως οι δομές στις οποίες είναι εγκλωβισμένοι οι πρόσφυγες αυτή τη στιγμή αποτελούν υγειονομικές ζώνες εξαίρεσης, όπου το οποιοδήποτε μέτρο πρόληψης είναι αδύνατον να είναι αποτελεσματικό, αφενός λόγω του υπερπληθυσμού και αφετέρου λόγω της χωροταξίας των δομών. Οι πρόσφυγες στερούνται στοιχειωδών αγαθών όπως το νερό σε πολλές περιπτώσεις, ενώ οι συνθήκες υγιεινής είναι σε απελπιστική κατάσταση με την έλλειψη ακόμη και σαπουνιού. Όλα τα παραπάνω σε συνδυασμό με την ελλιπή ιατροφαρμακευτική περίθαλψη κρίνονται εγκληματικά, ειδικά σε περίοδο πανδημίας.

Όπως ανέφερε η Λιοδάκη, τα πρώτα άμεσα μέτρα για το προσφυγικό που ανακοίνωσε η κυβέρνηση, στερούνταν κάθε λογικής. Απαγόρευσε τις δραστηριότητες εντός των δομών ώστε να μη συνωστίζονται οι πρόσφυγες, τη στιγμή που καθημερινά σχηματίζουν τεράστιες

ουρές για να καλύψουν βασικές ανάγκες όπως η σίτιση. Στο ίδιο μοτίβο τους απαγορεύτηκε η έξοδος από τις δομές πλην ελαχίστων εξαιρέσεων, πράγμα που οδήγησε στο να χρειάζεται να σχηματίζουν πρόσθετη ουρά για να εξέλθουν. Στα κυβερνητικά μέτρα δεν προβλεπόταν τίποτα για το πώς θα γίνονταν επαρκής καταγραφή των κρουσμάτων και των πιθανών φορέων του ιού αφού η ιχνηλάτηση σε αυτές τις τραγικές συνθήκες συμβίωσης χιλιάδων ανθρώπων αποτελεί κενό γράμμα. Ο περιορισμός στα στρατόπεδα κρίνεται εγκληματικός και εξοντωτικός από τη στιγμή που η πλειοψηφία των προσφύγων δεν είχε καν πρόσβαση σε πρωτοβάθμια υγεία.

Ανεπαρκή μέτρα

Ο **Βασίλης Παπαστεργίου**, μέλος του ΔΣ του Δικηγορικού Συλλόγου της Αθήνας, τοποθετήθηκε επί των νομικών ζητημάτων εστιάζοντας σε συγκεκριμένα σημεία του νέου νομοσχεδίου της κυβέρνησης. Συγκεκριμένα τόνισε, ότι ένα μείζον ζήτημα είναι αυτό της νομικής βοήθειας στους πρόσφυγες. Εστίασε στο γεγονός δηλαδή ότι αυτή, από υποχρέωση της πολιτείας, μετατρέπεται σε δυνατότητα του κάθε πρόσφυγα που θα πρέπει να κάνει μόνος του αίτηση στην Αρχή Προσφυγών εντός δύο ημερών της απορριπτικής επίδοσης και μόνο εφόσον η συγκεκριμένη Αρχή κρίνει ότι υπάρχουν βάσιμες πιθανότητες επιτυχίας της προσφυγής αυτής.

Επιπρόσθετα ο Β. Παπαστεργίου έθεσε το ζήτημα της διερμηνείας. Ότι δηλαδή λαμβάνεται ως δεδομένο ότι ο κάθε πρόσφυγας ομιλεί την επίσημη γλώσσα της χώρας καταγωγής και υποχρεούται να συνεντευξιαστεί σε αυτή, γεγονός που σε πολλές περιπτώσεις δε συμβαίνει, όπως με Σεναγαλέζους που μιλούν τοπικές διαλέκτους και όχι γαλλικά. Παράλληλα, έκρινε ως προβληματική τη ρύθμιση που αποκλειστικά για τα πέντε νησιά στα οποία βρίσκονται τα Κέντρα Υποδοχής, προβλέπει ότι οι πρόσφυγες των αιτούντων άσυλο θα δικάζονται από μονομελή και όχι τριμελή σύνθεση της Αρχής, η

οποία παρέχει και μεγαλύτερη εγγύηση αμεροληψίας. Τέλος σημείωσε ότι μέχρι τις 15 Απριλίου περίπου 300 ασυνόδευτοι πρόσφυγες ζούσαν υπό το καθεστώς «προστατευτικής φύλαξης» είτε σε ΑΤ είτε σε κέντρα όπως η Αμυγδαλέζα, γεγονός που παραβιάζει στοιχειώδη δικαιώματά τους.

Από τη μεριά της, η **Ειρήνη Γαϊτάνου**, εκ μέρους της Διεθνούς Αμνηστίας αναφέρθηκε τόσο στις συνθήκες διαβίωσης των προσφύγων όσο και στα αντιπροσφυγικά μέτρα που είχε ήδη λάβει η κυβέρνηση πριν τον κορονοϊό. Σημείωσε ότι σε μια περίοδο που νομιμοποιείται ο ακροδεξιός λόγος και οι ρατσιστικές πρακτικές, οφείλουμε να στεκόμαστε στο πλευρό των προσφύγων -όχι μόνο σε περιόδους κρίσης αλλά διαρκώς. Ως προς αυτό, εστίασε στο πώς η Συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας συνέτεινε σε αυτή την κατεύθυνση δυσχεραίνοντας ακόμη περισσότερο τη ζωή των προσφύγων.

Αναφέρθηκε στις ρυθμίσεις που είχε περάσει η ΝΔ στο περίφημο πολυνομοσχέδιο με το οποίο έμπαιναν πρόσθετα εμπόδια στις διαδικασίες χορήγησης ασύλου, στο γεγονός ότι με αυτές κανονικοποιήθηκε μια ευρεία χρήση της κράτησης των προσφύγων που αιτούνται άσυλο ενώ με βάση το διεθνές δίκαιο αποτελεί ένα έσχατο μέτρο, καθώς και στην κυβερνητική στόχευση επαναπωθήσεων χωρίς την απαραίτητη εξέταση των αιτημάτων των προσφύγων. Όπως η ίδια τόνισε, όλα τα παραπάνω επιδεινώθηκαν στην περίοδο της πανδημίας με την αναστολή χορήγησης ασύλου καθώς και με τη θεσμοθετημένη ακύρωση της υγειονομικής κάλυψης των προσφύγων.

Νέο νομοσχέδιο

Μέσα σε αυτές τις συνθήκες, η κυβέρνηση Μητσοτάκη έφερε στη βουλή το νέο νομοσχέδιο για το προσφυγικό, το οποίο και υπερψηφίστηκε στις αρχές Μαΐου. Πρόκειται για ένα νομοσχέδιο που περιλαμβάνει μέτρα τα οποία καταπατούν το διεθνές δίκαιο, δεν σέβονται στοιχειώδη ανθρώπινα δικαιώματα και περιορίζουν σημαντικά τις δυνατότητες αντίδρασης

των προσφύγων. Αυτός είναι και ο λόγος που πλήθος αντιρατσιστικών οργανώσεων, πρωτοβουλιών αλληλεγγύης, μεταναστευτικών συλλογικοτήτων, ΜΚΟ, διεθνών οργανισμών και οργανώσεων της Αριστεράς εξέφρασαν την αντίθεσή τους.

Πιο συγκεκριμένα, το νομοσχέδιο θεσμοθετεί τη δημιουργία κλειστών κέντρων κράτησης στα νησιά, ενώ την ίδια στιγμή περιλαμβάνει μια σειρά από μέτρα που πλήττουν τα ασυνόδευτα προσφυγόπουλα. Διατηρεί την εξέταση των αιτήσεων ασύλου των ασυνόδευτων παιδιών με ταχύρρυθμες διαδικασίες, γεγονός που λειτουργεί επιβαρυντικά για τα ίδια, καθυστερώντας την προτεραιότητα εξέτασης των αιτημάτων ασύλου ευάλωτων ομάδων (στις οποίες περιλαμβάνονται τα ασυνόδευτα προσφυγόπουλα) και καταργεί τη δυνατότητα έκδοσης άδειας παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους πλήττοντας και τα ασυνόδευτα παιδιά. Επιπρόσθετα, συρρικνώνει τις προθεσμίες των προσφύγων στην αρμόδια αρχή, ενώ η διοικητική κράτηση από εξαίρεση με βάση το ενωσιακό δίκαιο, γίνεται κανόνας.

Κινηματική απάντηση

Είναι σαφές ότι την περίοδο της πανδημίας το προσφυγικό ζήτημα μπαίνει σε μια νέα φάση, χειρότερη από εκείνη στην οποία βρισκόταν ήδη. Αυτό αυξάνει τα καθήκοντα τόσο του αντιρατσιστικού κινήματος όσο και της Αριστεράς. Το αίτημα της εκκένωσης των Κέντρων Υποδοχής βρίσκεται στον πυρήνα αυτού του αγώνα, καθώς στις μέρες του κορονοϊού αυτές οι δομές κινδυνεύουν να μετατραπούν από αποθήκες ψυχών σε μαζικά νεκροταφεία. Σύσσωμο το αντιρατσιστικό κίνημα, από κοινού με πρωτοβουλίες αλληλεγγύης και την Αριστερά πρέπει να στηρίξει τα αιτήματα των προσφύγων για αξιοπρεπή διαβίωση και προστασία απέναντι στην πανδημία. Τόσο η συλλογή υπογραφών και οι διαδικτυακές πρωτοβουλίες όσο και το πραγματικό κίνημα στο δρόμο, πρέπει να ασκήσουν πίεση στην κυβέρνηση διεκδικώντας τα αυτονόητα. Μόνο τότε το νομοσχέδιο που ψηφίστηκε θα καταργηθεί στην πράξη.

Βραζιλία

Η κυβέρνηση Μπολσονάρο αντιμετωπίζει κλυδωνισμούς. Αν η αποπομπή του υπουργού Υγείας αφορούσε αμιγώς τη διαχείριση της πανδημίας, η ρήξη με τον υπουργό Δικαιοσύνης, Σέρχιο Μόρο, αναδεικνύει σοβαρότερη πολιτική κρίση. Ο Μόρο ως δικαστικός έχτισε το όνομά του εννοχώντας την άδικη καταδίκη του Λούλα και τη γενικότερη επιχείρηση «πλυντήριο» που αναδιάρθρωσε τον πολιτικό χάρτη στη Βραζιλία κι άνοιξε το δρόμο στον μέχρι πρότινος περιθωριακό νεοφασίστα. Η συζήτηση για ανατροπή του προέδρου έχει ανοίξει και από τα αριστερά (εκατομμύρια υιοθετούν το σύνθημα «Φύγε Μπολσονάρο!» στα μπαλκόνια) αλλά και στα δεξιά (με συζητήσεις για «βελούδινο πραξικόπημα» ή για «παραπομπή» του). Αποδεικνύεται η αστάθεια του «μπολσοναρισμού» ως εξουσία, αλλά την ίδια ώρα επιβεβαιώνεται ο «μπολσοναρισμός» ως κοινωνική απειλή: ενώ ο ίδιος δηλώνει εύκολα «ε και;» για τα θύματα του Covid19, ένα 30% δείχνει έτοιμο (και διαδηλώνει) να τον ακολουθήσει «ως τον θάνατο», πράγμα που κάνει τα σενάρια «ήπιας, κοινοβουλευτικής» αντιμετώπισής του εξαιρετικά δύσκολα...

Η πανδημία, η κρίση, η διαχείρισή της και Η οργή σιγοβράζει

Του Πάνου Πέτρου

Η εξάπλωση της πανδημίας κι η περίοδος του lockdown στις περισσότερες χώρες έμοιαζε να έχει «παγώσει» τα γεγονότα και τις ειδήσεις στον πλανήτη. Ένα ερώτημα είναι τι απέγινε το κύμα εξεγέρσεων που απασχολούσε τη διεθνή συζήτηση μόλις ελάχιστους μήνες πριν; Και σε συνάρτηση με αυτό, ερχόταν το ερώτημα αν «η πανδημία μας ένωσε όλους» ή αν «συσπείρωσε γύρω από τα υπαρκτά κράτη και κυβερνήσεις».

Επιφανειακά και βραχυπρόθεσμα, η απάντηση δείχνει απλή. Όντως η αυτοπειθαρχία στην καραντίνα λόγω του φόβου της απειλής της πανδημίας έβαλε «πάγο» στις μαζικές κοινωνικές κινητοποιήσεις. Όντως κράτη και κυβερνήσεις απέκτησαν είτε μια προσωρινή υποστήριξη είτε έστω μια «ντε φάκτο ανοχή». Αυτή η εικόνα είναι όμως υπονομευμένη από μια άλλη πραγματικότητα: ότι η πανδημία ΔΕΝ μας ένωσε όλους.

Με αυτήν την έννοια, είναι τουλάχιστον παρακινδυνευμένο να εκτιμήσει κανείς ότι

ο Covid19 «έσβησε» το κύμα εξεγέρσεων – τουλάχιστον με την έννοια των αιτιών, της δυναμικής, των κινήτρων που μπορούν να τροφοδοτήσουν ένα τέτοιο φαινόμενο. Πόσο μάλλον όταν η κρίση που ξεδιπλώνεται είναι πολλαπλή: Υγειονομική, οικονομική, κοινωνική κ.ο.κ.

Το Bloomberg προειδοποιεί για κοινωνικές εξεγέρσεις

Ένα άρθρο γνώμης στο Bloomberg πρόσφατα καταπιπίστηκε με αυτό το ζήτημα:

«Το πιο παραπλανητικό κλισέ που έχει ειπωθεί για τον κορονοϊό είναι ότι μας αντιμετωπίζει όλους ως ίσους. Δεν το κάνει, ούτε ιατρικά, ούτε οικονομικά, κοινωνικά ή ψυχολογικά. Συγκεκριμένα, ο Covid-19, όπου εμφανίζεται, παροξύνει προϋπάρχουσες συνθήκες ανισότητας...». Καταγράφοντας το μεγάλο κύμα των εξεγέρσεων των δύο τελευταίων χρόνων παγκοσμίως, συμπληρώνει:

«Η άμεση συνέπεια του Covid-19 είναι να απονευρώσει τις περισσότερες μορφές αναταραχής, καθώς και δημοκρατικές και αυταρχικές κυβερνήσεις υποχρεώνουν τους πληθυσμούς τους σε lockdown, τα οποία αποτρέπουν τον κόσμο να κατέβει

στους δρόμους ή να συναντηθεί συλλογικά. Αλλά πίσω από τις πόρτες των κλεισμένων σε καραντίνα νοικοκυριών, στις μακρές ουρές των συσσιτίων, στις φυλακές και στις παρακουπόλεις και στα στρατόπεδα προσφύγων – όπου οι άνθρωποι ήταν πεινασμένοι, ασθενείς κι ανήσυχτοι ακόμα και πριν το ξέσπασμα της επιδημίας – η τραγωδία και τα ψυχολογικά τραύματα συσσωρεύονται. Αυτές οι πιέσεις θα εκραγούν, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο. Με αυτή την έννοια, ο κοροναϊός έχει θέσει τον μεγεθυντικό φακό στις ανισότητες και μεταξύ των χωρών και στο εσωτερικό της καθεμιάς».

Ακολουθεί μια γλαφυρή περιγραφή για τις ανισότητες: Τι σημαίνει για τους φτωχούς το «μένουμε σπίτι» και πόσο ανέφικτο είναι ακόμα και στη Δύση, πώς ο ιός σκοτώνει δυσανάλογα μαύρους στις ΗΠΑ και

πολύ περισσότερο ποια είναι η κατάσταση στις παρακουπόλεις της Ινδίας ή τις φαβέλες της Βραζιλίας κ.ο.κ.

Πρόκειται για «άρθρο γνώμης», αλλά δεν πιστεύουμε ότι η αρχισυνταξία του Bloomberg, ενός από τα σοβαρότερα αστικά ΜΜΕ που οργανώνει τη συζήτηση της άρχουσας τάξης διεθνώς, «αφήνει όλα τα λουλούδια να ανθίσουν» γενικώς στις σελίδες του. Επιπλέον, ο άνθρωπος που καταθέτει «γνώμη» δεν είναι χθεσινός: Ο Andreas Kluth υπήρξε αρχισυντάκτης της διεθνούς έκδοσης της Handelsblatt (η κορυφαία γερμανική εφημερίδα του «επιχειρηματικού κόσμου») και αρθρογράφος του Economist, πριν αρχίσει τη συνεργασία του

Η οικονομική κρίση συντρίβει την Αφρική

Του Ben Hillier

Μετάφραση: Ελένη Πελέκη

Η υποσαχάρια Αφρική αντιμετωπίζει ήδη τη χειρότερη κρίση εδώ και δεκαετίες. Η ήπειρος δεν έχει μέχρι στιγμής πληγεί από την πανδημία όπως άλλα μέρη του κόσμου. Οι συνέπειες όμως της διεθνούς οικονομικής κρίσης είναι ήδη τεράστιες.

Οικονομία

Οι πρώτες εστίες «μετάδοσης» της οικονομικής κρίσης ήταν οι χρηματιστηριακές αγορές που ακολούθησαν την ραγδαία πτώση της Γουόλ Στριτ καθώς οι επενδυτές το έβαλαν στα πόδια. Αντίθετα με τις πιο σταθερές αναπτυγμένες οικονομίες όμως, όπου οι επενδυτές κατέφυγαν σε κυβερνητικά μέτρα προστασίας, το κόστος δεν μετακυλίστηκε από τον ιδιωτικό τομέα στο κρατικό χρέος. Τα κεφάλαια απέδρασαν από την ήπειρο αναζητώντας τη σιγουριά

των θησαυροφυλακίων των ΗΠΑ. Τα τοπικά νομίσματα κατέρρευσαν σε σχέση με το δολάριο πιέζοντας τις χώρες με χρέος παντού και οι δείκτες δανεισμού εκτοξεύτηκαν.

Οι αγορές χρέους ασφυκτιούν, τα εγχώρια εισοδήματα συστέλλονται και συμπαρασύρουν μαζί τους τις επενδύσεις και την κατανάλωση. Οι εξαγωγείς της ήπειρου έρχονται αντιμέτωποι με πεσμένες πωλήσεις και ασταθείς αγορές. Η βιομηχανία του τουρισμού που αποφέρει δεκάδες δισεκατομμύρια δολάρια ετησίως σε εισοδήματα έχει παγώσει στην ανατολική και νότια Αφρική. Η νομισματική κατάρρευση προμηνύει καταστροφικές αυξήσεις στις τιμές των τροφίμων για τις χώρες που τα εισάγουν. Εκτιμάται ότι ο αριθμός των ανθρώπων που υποφέρουν από το λιμό θα εκτοξευθεί από 135 εκατομμύρια στα 265 εκατομμύρια μέχρι το τέλος του χρόνου, με την υποσαχάρια Αφρική να είναι μία από τις περιοχές που θα υποφέρουν περισσότερο. Τα εμβάσματα – χρήματα που στέλνονται από εργάτες που έχουν μεταναστεύει στο εξωτερικό – αποτε-

λούν την μεγαλύτερη εισροή πλούτου στις φτωχότερες χώρες τα τελευταία 20 χρόνια. Αυτή η σανίδα σωτηρίας όμως έχει σπάσει καθώς διαλύεται παγκοσμίως η οικονομία.

Εκτός από τα εξωτερικά πλήγματα, πολλές αφρικανικές χώρες έχουν επιβάλλει τα δικά τους lockdown για να εμποδίσουν την πανδημία να ξεφύγει εκτός ελέγχου. Όλες σχεδόν οι χώρες αντιμετωπίζουν τώρα μια τέλεια καταιγίδα οικονομικής σύνθλιψης. Σύμφωνα με τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας (ILO), περίπου το 85% της εργασίας στην ήπειρο είναι ανεπίσημη – αδήλωτη. Για την πλειοψηφία των εργατών δεν υπάρχει κανένα δίκτυο κοινωνικής προστασίας.

Δημοκρατία

Οι οικονομίες και τα εισοδήματα δεν είναι τα μόνα που έχουν διαλυθεί. Η Αιθιοπία διακήρυξε την τρίτη κατάσταση εκτάκτου ανάγκης σε τέσσερα χρόνια. Έχει απαγορευτεί η διακίνηση πληροφοριών και ειδήσεων που είναι επικριτικές προς τις κυβερνητικές αποφάσεις, ενώ έχουν δοθεί

αυξημένες εξουσίες στο στρατό για να καταστέλλει πολιτικά κόμματα, τα ΜΜΕ και τις διαδηλώσεις. Στο Τόγκο, η κυβέρνηση ανακήρυξε μια παρόμοια κατάσταση έκτακτης ανάγκης, αναπτύσσοντας 5.000 στρατιώτες στους δρόμους, που έχει καταγραφεί ότι σκοπούν πολίτες.

Η Νότια Αφρική είναι ένα παράδειγμα. «Στην συνοικία Αλεξάντρα του Γιοχάνεσμπουργκ, οι κάτοικοι συγκεντρώθηκαν την Κυριακή του Πάσχα έξω από ένα σχολείο για να παραλάβουν δέματα με φαγητό. Δύο μέρες μετά δεν είχαν παραλάβει τίποτα. Ενώ γυρνούσαν στα σπίτια τους συγκεντρώνονταν επί τόπου σε ομάδες για να συζητήσουν τη δεινή κατάσταση στην οποία βρίσκονταν. Η αστυνομία χτύπησε τις ομάδες και άνοιξε πυρ με πλαστικές σφαίρες», δηλώνει η Άσλεϊ Φατάαρ, μέλος του Σοσιαλιστικού Επαναστατικού Εργατικού Κόμματος. «Χιλιάδες εργάτες προσπάθησαν να φύγουν προς τα χωριά τους. Τους στα-

ολόκληρο στο
rproject.gr

Βενεζουέλα

Υπάρχουν και κάποιοι που δε σταματούν τους σχεδιασμούς τους εν μέσω πανδημίας, όπως επίδοχοι πραξικοπηματίες στη Βενεζουέλα. Μια απόπειρα εισβολής μισθοφόρων απέτυχε. Εμπλέκονταν μια καναδική εταιρεία, στελέχη της βενεζουελάνικης Δεξιάς και κάτι πράκτορες επιπέδου... «Θου-Βου». Τα αμερικανικά ΜΜΕ κάνουν λόγο για «επανάληψη του Κόλπου των Χοίρων ως φάρσα». Να σκεφτεί κανείς ότι ο αυθεντικός Κόλπος των Χοίρων χαρακτηρίζεται ως φιάσκο. Μιλάμε δηλαδή για φάρσα φιάσκου. Ο Γκουαϊδό αποδεικνύεται για πολλοστή φορά το μεγαλύτερο «παλτό» στην ιστορία των επίδοξων πραξικοπηματιών. Πρόεδρος και υπ. Εξ. των ΗΠΑ πήραν αποστάσεις με βασικό επιχείρημα ότι το Στέιτ Ντιπάρτμεντ θα το έκανε πολύ καλύτερα. Πέρα από την πλάκα, ήταν μια έμμεση παραδοχή ότι υπάρχουν τέτοια σενάρια στο τραπέζι...

Γαλλία

Ο Μακρόν έχει χάσει 20 βουλευτές ως τώρα με αποτέλεσμα η άνετη κοινοβουλευτική του πλειοψηφία να έχει περιοριστεί. Σε αυτό το φόντο άνοιξε πρόσφατα η δημόσια συζήτηση στους κύκλους της παράταξής του για μια «νέα κεντροαριστερή κοινοβουλευτική ομάδα». Από την έκταση που θα πάει η πρωτοβουλία και την κατεύθυνση που θα επιλέξει, ίσως κριθεί η τύχη του «παντοκράτορα» Μακρόν, στα μισά μιας θητείας την οποία ξεκινούσε «καβάλα στο άλογο»...

οι κολασμένοι της γης

με το Bloomberg. Το άρθρο του έχει τον προκλητικά ευθύ τίτλο «Αυτή η πανδημία θα προκαλέσει κοινωνικές επαναστάσεις». Δυστυχώς δεν είναι ούτε προφητεία ούτε ασφαλής πρόβλεψη, σε ένα σκληρό τοπίο γεμάτο κινδύνους, δυσκολίες κι απειλές. Αλλά η υπενθύμιση της άλλης όψης του νομίσματος, όταν προέρχεται εκ μέρους του αντιπάλου, δεν πρέπει να υποτιμηθεί στη συζήτηση για τις προοπτικές.

Η παρέμβαση του Kluth είναι σοσιαλδημοκρατική συμβουλή στην άρχουσα τάξη: «Η μεγάλη πανδημία του 2020 είναι συνεισώζον ένα τελεσίγραφο για όσους από εμάς απορρίπτουμε τον λαϊκισμό. Απαιτεί να σκεφτούμε πιο σκληρά και πιο τολμηρά, αν και πάντα πραγματιστικά, για τα υποκείμενα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινωνία, συμπεριλαμβανομένης της ανισότητας». Δεν ανήκουμε σε όσους πιστεύουν στη δυνατότητα μιας «αυθόρμητης αναγέννησης μιας διεθνούς σοσιαλδημοκρατίας» κι εναποθέτουν εκεί τις ελπίδες τους. Η αντικαπιταλιστική Αριστερά οφείλει να επενδύσει στα εναλλακτικά σενάρια τα οποία ο Kluth ξορκίζει ως κίνδυνο: «Η οργή και η πικρία θα βρουν νέες διεξόδους... Με τον καιρό, αυτά τα πάθη μπορούν να μετεξελιχθούν σε νέα λαϊκιστικά ή ριζοσπαστικά κινήματα, αποφασισμένα να σαρώσουν όποιο "παλιό καθεστώς" καθορίσουν ως τον εχθρό». Όταν γραφόταν το άρθρο στο Bloomberg, υπήρχαν δύο «πρώιμα σημάδια» για να επικαλεστεί ο συγγραφέας του:

Τα εκατομμύρια στα μπαλκόνια και τα παράθυρα της Βραζιλίας που φωνάζουν κατά του Μπολσονάρο και μια εξέγερση φυλακισμένων στον Λίβανο.

Εξέγερση της πείνας στο Λίβανο

Μεσολάβησε μια πολύ σημαντική εξέλιξη: στο Λίβανο η εξέγερση εξαπλώθηκε έξω από τις φυλακές, αγκάλιασε τον ευρύτερο πληθυσμό ο οποίος διαδηλώνει την οργή του πλέον στους δρόμους κι όχι από μπαλκόνια και παράθυρα. Οι Λιβανέζοι βρίσκονταν στους δρόμους από τον Οκτώβρη και το κίνημά τους δεν είχε υποστεί μια συντριπτική ήττα. Επί καραντίνας οι διαδηλώσεις σταμάτησαν, αλλά η ήδη τραγική οικονομική κατάσταση επιδεινώθηκε, φτάνοντας στη χρεοκοπία και την προσφυγή στο ΔΝΤ. Το δίλημμα «κορονοϊός ή πείνα;» που περιγράφει την τραγική συνθήκη όπου βρέθηκαν εκατομμύρια άνθρωποι στις ημέρες του lockdown, στον Λίβανο έγινε εκρηκτικό και πιεστικό κυριολεκτικό, οδηγώντας στο σύνθημα «δεν φοβόμαστε τον κορονοϊό – φοβόμαστε την πείνα!» με το οποίο κατέβηκαν χιλιάδες στους δρόμους, πυρπολώντας τις τράπεζες που αποτελούν τον μεγάλο στόχο της λαϊκής οργής... Δεν υπήρχε πλέον η ατμόσφαιρα του προηγούμενου γύρου κινητοποιήσεων, που χαρακτηριζόταν από «εορταστική» διάθεση και χιούμορ, κυριαρχεί η οργή και η απελπισία. Δηλώσεις όπως

«Ο πεινασμένος δεν κάθεται σπίτι», «Όταν λιμοκτονούν τα παιδιά σου, είσαι πρόθυμος να κομματιάσεις τους άρχοντες για να τα ταΐσεις» αποτυπώνουν το κλίμα σε όλα τα ρεπορτάζ. Ακόμα και στις συγκρούσεις με το στρατό (που παραμένει δημοφιλής «θεσμός») η πείνα είναι η κυρίαρχη αναφορά: «Εκτιμούμε τις ένοπλες δυνάμεις, αλλά δεν μπορούν να απαιτούν από τους πεινασμένους να διαδηλώνουν ήσυχα».

Ο Λίβανος αποτελεί μια ακραία περίπτωση –μιας χρεοκοπημένης χώρας κι ενός πληθυσμού που βρίσκεται κυριολεκτικά στην πείνα. Αλλά υπενθυμίζει ότι ανάλογα ζητήματα –με διαβαθμίσεις– αντιμετωπίζουν οι φτωχότεροι των φτωχών διεθνώς.

Οι άθλιοι του Παρισίου

Αν ο Λίβανος φαντάζει «εξωτικό» παράδειγμα, αξίζει να σημειώσουμε ότι 3 νύχτες οργής έζησαν και τα προάστια των «αθλίων» του Παρισίου στα τέλη Απριλίου. Ένα περιπολικό χτύπησε ζοχρονο που κινούταν με μηχανή. Το προάστιο όπου συνέβη πήρε φωτιά η οποία σύντομα εξαπλώθηκε και σε άλλες φτωχογειτονίες. Ήταν εμφανώς η αφορμή. Οι κάτοικοι περιγράφουν ότι σε αυτές τις συνοικίες η αστυνομία «ερμήνευσε» το lockdown ως «πράσινο φως» να εξαπολύσει την τρομοκρατία της. Ήταν γνωστό στατιστικά ότι το Σεν Ντενί (με συντριπτικό πληθυσμό μεταναστών) κατείχε μια δυσανάλογα μεγάλη «πρωτιά» σε πρόστιμα για

παραβίαση των μέτρων. Όποιος γνωρίζει ελάχιστα την κατάσταση στα «μπανλιέ» και την γαλλική αστυνομία, καταλαβαίνει ότι τα «πρόστιμα» ήταν η κορυφή ενός παγόβουνου αστυνομικής βίας, ταπείνωσης και παρενόχλησης την οποία επικαλέστηκαν στις δηλώσεις τους όλοι οι «πρωταγωνιστές» των συγκρούσεων στο Παρίσι. Τα πιο σοφιστικά ρεπορτάζ υποχρεώθηκαν να μιλήσουν για το εκρηκτικό μίγμα που παράγουν «πυκνοκατοικημένες συνοικίες», «με ανθρώπους που συνεχίζουν να βγαίνουν καθημερινά για να φέρουν φαγητό στο τραπέζι» και «ένα παρελθόν έντασης με την αστυνομία» (sic). Οι οργισμένες νύχτες στα «μπανλιέ» κράτησαν λίγο και η ένταση κι έκτασή τους ήταν μικρότερη από παλιές αναταραχές. Αλλά κι εδώ έχει σημασία πώς βλέπει τα πράγματα ο αντίπαλος: Οι Financial Times αισθάνθηκαν την ανάγκη να καλύψουν με εκτεταμένη αρθρογραφία κάποιες σύντομες «μικροσυγκρούσεις» κάποιων «ξεχασμένων από το Θεό» σε κάτι συνοικίες στο βορειοδυτικό Παρίσι...

Τέτοια περιστατικά έχουν ιδιαίτερη αξία, γιατί δείχνουν δυναμικές, αλλά ρίχνουν και φως στις πιο σκοτεινές όψεις του πώς βιώνουν την τρέχουσα κρίση οι φτωχότεροι των φτωχών. Μια ματιά στη «μαύρη Αφρική» αρκεί για να καταλάβουμε τι γεννά η τρέχουσα κρίση και η διαχείρισή της. Παραθέτουμε από κάτω αποσπάσματα σχετικού άρθρου από την εφημερίδα Red Flag.

μάτησαν και τους διέταξαν να γυρίσουν πίσω. Σε κάθε μία από τις περιπτώσεις όπου οι εργάτες διαμαρτυρήθηκαν, η απάντηση του κράτους ήταν βία και καταστολή. Δέκα άνθρωποι έχουν σκοτωθεί μέχρι στιγμής και πολλοί έχουν τραυματιστεί από πλαστικές σφαίρες ή από στρατιώτες που τους χτυπάνε με τις κάνες των όπλων».

Στη Νιγηρία, την πολυπληθέστερη χώρα της ηπείρου, κάποιοι ισχυρίζονται πως η επιβολή της κοινωνικής αποστασιοποίησης είναι σχεδόν ανέφικτη και θα πρέπει να αναθεωρηθεί. Οι αναφορές μιλούν για 20 νεκρούς από την βίαιη καταστολή. «Κερδίζει σταδιακά πλειοψηφικό έδαφος η άποψη ότι οι κυβερνητικές εκκλήσεις για lockdown είναι ανοησίες, επειδή δεν μπορούν να κρατήσουν τους ανθρώπους στα σπίτια τους», γράφει ο Γκμπένγκα Κομολάφε από την Ομοσπονδία Αδήλωτων Εργατών της Νιγηρίας στην Επιθεώρηση της Αφρικανικής Πολιτικής Οικονομίας. «Δεν μπορεί να γίνει αλλιώς όταν επτά άνθρωποι ζουν στο ίδιο δωμάτιο και 75 μοιράζονται μια τουαλέτα και όταν άν-

θρωποι είναι αναγκασμένοι να ζουν κυριολεκτικά στο δρόμο, και δεν πρόκειται καν για τους τυπικά άστεγους. Αυτό που έχουμε εδώ συνεπώς είναι ένα «πάγωμα»/«κλείδωμα» των μεροκάματων των ανθρώπων. Σε αυτό το σενάριο, μόνο ένας θεός ξέρει πως μπορούμε να υπολογίσουμε πόσοι έχουν πεθάνει μέχρι στιγμής στη διάρκεια του lockdown από την πείνα και τις αρρώστιες που προκαλούνται από αυτήν. Το μόνο λογικό αίτημα είναι να αποκλιμακωθεί ριζικά το lockdown και παράλληλα να παρθούν τα αναγκαία μέτρα για να προστατευτούν οι άνθρωποι και να εξασφαλιστούν οι βασικές συνθήκες υγιεινής για την πρόληψη του COVID-19».

Στην Κένυα επικρατεί μια παρόμοια κατάσταση. «Η Αστυνομία, με τη σιωπηλή υποστήριξη της κυβέρνησης, χρησιμοποιεί τους κανόνες για την κοινωνική αποστασιοποίηση για να σκοτώσει, να ασκήσει βία, να φυλακίσει και να εκβιάσει τον πληθυσμό, ειδικά τους εργάτες, τους φτωχούς και αυτούς από οικογένειες χωρικών», λέει ο Μπενντίτ Γουασιόρα, γ.γ. του ΚΚ Κένυας. «Στις 22 Απριλίου, ο αριθμός των νεκρών από τον COVID-19 ήταν 14 άτομα ενώ οι νεκροί από

αστυνομικούς "που επιβάλουν τους κανονισμούς για τον COVID-19" είχαν ξεπεράσει τους 25».

Υγεία

Οι οικονομίες διαλύονται και τα πολιτικά δικαιώματα καταστρατηγούνται αλλά οι αρχικές ζοφερές προβλέψεις για την εξάπλωση του κορονοϊού και την υγειονομική καταστροφή στην Αφρική, δεν έχουν ευτυχώς επιβεβαιωθεί ακόμα. Στην περιοχή της υποσαχάριας Αφρικής, που κατοικείται από περισσότερους από ένα δισεκατομμύριο ανθρώπους, μόνο η Νότια Αφρική έχει καταγράψει περισσότερες από 2000 περιπτώσεις. Η έλλειψη τεστ σίγουρα συμβάλλει στην καταγραφή λίγων κρουσμάτων, αλλά τα νοσοκομεία στις μεγάλες πόλεις δεν έχουν κατακλυστεί από ασθενείς του COVID-19. Γίνονται πολλές υποθέσεις για τις αιτίες αυτού του γεγονότος, από τη σχετική έλλειψη ηλικιωμένων στην ήπειρο (η μέση ηλικία του πληθυσμού είναι 18 σε σύγκριση με το 42 της Ευρώπης και μόνο 3% του πληθυσμού έχει κλείσει τα 65), μέχρι στις περιβαλλοντικές και κλιματικές συνθήκες που καθυστερούν την εξάπλωση του ιού.

Πολλές χώρες στον υπόλοιπο κόσμο διένυσαν μια περίοδο κατά την οποία η πανδημία φαινόταν να είναι υπό έλεγχο, μόνο για να φουντώσει ξαφνικά και να συνταράξει τα συστήματα υγείας. Αν αυτή η τροχιά επαναληφθεί και στην Αφρική, θα είναι τεράστιο πρόβλημα. Περίπου 200 εκατομμύρια άνθρωποι σε όλη την ήπειρο ζουν σε παραγκουπόλεις. Σε παραπάνω από 20 χώρες, λιγότερο από ένα τέταρτο των νοικοκυριών έχουν το βασικό εξοπλισμό για το πλύσιμο των χεριών.

Η «ισοπέδωση της καμπύλης» θα είναι σχεδόν αδύνατη αν ξεσπάσει η πανδημία. Οι υποδομές των συστημάτων υγείας που είναι ανεπαρκή υπό κανονικές συνθήκες δεν θα σταθούν ικανές να εντοπίσουν, να απομονώσουν και να θέσουν σε καραντίνα τους ασθενείς, πόσο μάλλον να θεραπεύσουν τις πιο ακραίες περιπτώσεις – πολλές χώρες δεν έχουν παρά μερικές δεκάδες αναπνευστήρες και κλίνες ΜΕΘ αντί για τις χιλιάδες που χρειάζονται.

Ακόμα κι αν για κάποιο λόγο η περιοχή βρει απρόσβλητη από την υγειονομική κρίση, η ζημιά έχει ήδη γίνει με άλλα μέσα. Είναι ξεκάθαρο πως διανύουμε την κρίση της γενιάς μας.

Ολόκληρο
στο **RProject.gr**

Νόμος είναι... το δίκαιο του επενδυτή

Του Πέτρου Ψαρρέα

Αυτός θα έπρεπε να είναι ο τίτλος του Σχεδίου Νόμου που ψηφίστηκε την προηγούμενη εβδομάδα στην «ολομέλεια» (των καθισμάτων) της βουλής με τον πολύ δηλωτικό τίτλο «Εκσυγχρονισμός της Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας».

Πριν σταχυολογήσουμε ορισμένες κεντρικές πτυχές του θα αναφερθούμε στο διαδικαστικό σκέλος καθώς θεωρούμε ότι έχει σημασία τόσο για το παρόν, ίσως όμως και για το μέλλον, καθώς ήταν ο πρώτος νόμος που ψηφίστηκε, ουσιαστικά, σε καθεστώς καραντίνας. Εντός λοιπόν ενός καθεστώτος εξαίρεσης και ενός κράτους έκτακτης ανάγκης όπου βασικά συνταγματικά και δημοκρατικά δικαιώματα ήταν σε αναστολή λόγω της λοίμωξης Covid – 19, επιλέχτηκε να περάσει ένα σχέδιο νόμου οδοστρωτήρας για την περιβαλλοντική προστασία. Είναι προφανές ότι αυτό που επιδιώχθηκε ήταν να περάσει ένα τέτοιο νομοθέτημα με τις μικρότερες δυνατές αντιδράσεις καθώς η κοινωνία και οι οργανώσεις της ήταν σε αυστηρό περιορισμό. Το Σχέδιο Νόμου τέθηκε σε διαβούλευση για 15 ημέρες από 4-18 Μαρτίου λαμβάνοντας 1579 σχόλια, αριθμό ρεκόρ για τόσο σύντομη διαδικασία διαβούλευσης. Επίσης, το κείμενο που τέθηκε σε διαβούλευση περιελάμβανε 66 άρθρα με έκταση 73 σελίδων, ενώ αυτό που κατατέθηκε στην αρμόδια επιτροπή της βουλής στις αριθμούσε 130 άρθρα και 157 σελίδες. Με λίγα λόγια προστέθηκε άλλο ένα σχέδιο νόμου, το οποίο δεν τέθηκε ποτέ σε δημόσια διαβούλευση. Σε αυτό εντάχθηκαν μερικές από τις πιο φωτογραφικές εξυπηρητήσεις στο κεφάλαιο, που ακόμα και ο Χατζηδάκης με τον Μητσοτάκη «ντράπηκαν» να τις θέσουν σε διαβούλευση. Φυσικά το νομοσχέδιο ψηφίστηκε από τη ΝΔ και αποτελεί το νόμο 4685/2020.

Ο ΣΕΒ νομοθετεί...

Ας δούμε όμως ορισμένα βασικά σημεία ενός νόμου που πραγματικά υπαγορεύτηκε από τον ίδιο τον ΣΕΒ, από επιχειρηματικές ενώσεις όπως αυτή των Βιομηχανικών Α.Π.Ε. και ειδικότερα των αιολικών - ΕΛΕΤΑΕΝ, του Συνδέσμου Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων, των πετρελαϊκών και των μεγάλων εταιρειών Real Estate, καθώς ήταν και οι μόνοι που τον στήριξαν.

Ως προς τις διαδικασίες της περιβαλλοντικής αδειοδότησης λύνει τα χέρια σε κάθε επίδοξο επενδυτή συρρικνώνοντας με πρωτόγνωρο τρόπο την αρχή της πρόληψης ως προς την περιβαλλοντική προστασία. Στο όνομα της επιτάχυνσης των διαδικασιών, πέρα από τη συρρίκνωση των φακέλων αδειοδότησης, εισάγει το θεσμό των ιδιωτών «αξιολογητών» (αρ.7) για τον έλεγχο των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), όπου μάλιστα προβλέπεται ότι κατόπιν αιτήματος του επενδυτή μπορεί να επιλέγεται ο «πιστο-

ποιημένος αξιολογητής» και να αμείβεται από τον επενδυτή. Ο διαχωρισμός ελεγκτή και ελεγχόμενου πάει περίπατο ή αλλιώς Γιάννης κερνάει, Γιάννης πίνει! Σε αυτό το σημείο αξίζει να τονίσουμε ότι οι Συμβάσεις Παραχώρησης για την Έρευνα και Εξόρυξη υδρογονανθράκων προβλέπουν ότι στο στάδιο της έρευνας (βαρύτατη δραστηριότητα) δεν απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση αλλά απλώς ένα Περιβαλλοντικό Σχέδιο Δράσης από την ίδια την εταιρεία το οποίο θα ελέγχει η ίδια με την σύσταση Μονάδας Περιβάλλοντος. Τα ασφυκτικά περιθώρια που δίνονται στις αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες και φορείς που καλούνται να γνωμοδοτήσουν, χωρίς μάλιστα να τους δίνονται τα κατάλληλα μέσα για να τις καταρτίσουν, καταλήγει στον πραγματικό στόχο την άνευ γνωμοδότησης αδειοδότησης μετά την παρέλευση της προθεσμίας, «εφόσον πρόκειται για γνωμοδοτήσεις που δεν θεωρούνται ουσιώδεις, η διαδικασία προχωρά στα επόμενα στάδια»!

Οι Προστατευόμενες Περιοχές μετατρέπονται σε εργοτάξια. Επί της ουσίας καταργείται η προστασία των περιοχών του δικτύου Natura2000. Στις 4 κλιμακούμενες ζώνες προστασίας: α) απόλυτης προστασίας της φύσης, β) προστασίας της φύσης, γ) διαχείρισης οικοτόπων και ειδών, δ) βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων, προκαθορίζονται επιτρεπόμενες χρήσεις γης (αρ.44). Συνεπώς, εντός περιοχών Natura προβλέπονται μεταξύ άλλων και οι εξορύξεις υδρογονανθράκων όπως και άλλες βαρύτατες δραστηριότητες, ενδεικτικά (25 αρ. 44) «Εξορυκτικές δραστηριότητες (Ορυχεία, Λατομεία, Μεταλλεία, Αμμοληψία, Ζώνες Αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων). Επίσης, καταργούνται οι Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, ενώ οι τοπικές κοινωνίες, οι ΟΤΑ και οι φορείς του Δημοσίου δεν έχουν κανέναν λόγο ιδιαίτερα σε ότι αφορά τις έρευνες για εξορύξεις

υδρογονανθράκων. Συγκεκριμένα στο αρ. 110 προβλέπεται ότι για τη διενέργεια ερευνών υδρογονανθράκων σε εκτάσεις που ανήκουν στο Δημόσιο και στους ΟΤΑ «δεν απαιτείται η λήψη οποιασδήποτε άδειας, έγκρισης ή συναίνεσης από τα παραπάνω πρόσωπα υπό την ιδιότητα τους ως κυρίων, νομέων ή κατόχων των εκτάσεων». Στην επέλαση των εξορύξεων υδρογονανθράκων και στην παραχώρηση του 1/3 της επικράτειας, (με πολλές δεκάδες περιοχών Natura εντός των παραχωρήσεων) σε διεθνείς και εγχώριες πολυεθνικές, πρωταγωνίστησε τα προηγούμενα χρόνια και η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ υπογράφοντας συμβάσεις μέχρι και λίγες μέρες πριν από τις εκλογές του 2019.

Παράλληλα, προωθούνται η περαιτέρω ιδιωτικοποίηση του ΑΔΜΗΕ και οι σχεδιασμοί εγκαταστάσεων βιομηχανικών Α.Π.Ε. κυρίως αιολικών σε κάθε κορυφογραμμή με την κατάργηση της άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε που αντικαθίσταται από την fast track διαδικασία της Βεβαίωσης Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας. Ταυτόχρονα, άλλες διευκολύνσεις, όπως αυτές με τις περιοχές Natura2000, δημιουργούν τετελεσμένα προκαταλαμβάνοντας ακόμα και την αναθεώρηση του Ειδικού Χωροταξικού για τις ΑΠΕ. Επανερχεται η νομιμοποίηση αυθαιρέτων -οικιστικές πυκνώσεις- (ένα εφεύρημα για τα αυθαίρετα της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ) εντός δασικών εκτάσεων αλλά και εντός υγροτόπων και ρεμάτων για 30 ακόμα χρόνια (αρ. 50-54) παρότι έχει απορριφθεί από την Ολομέλεια του ΣΤΕ. Πολύ σοβαρά είναι τα πράγματα και με τη διάθεση και διαχείριση στερεών αποβλήτων και αστικών και βιομηχανικών λυμάτων. Καταργείται η άδεια μεταφοράς αποβλήτων με απλή εγγραφή σε ένα μητρώο ενώ δελαμβάνονται μέτρα για την παράνομη διάθεση-εκφόρτωση λυμάτων και αποβλήτων σε ρέματα. Επί της ουσίας δίνεται το πράσινο φως για την περαιτέρω υποβάθμιση, καταπάτηση και ρύπανση δασι-

κών εκτάσεων, περιαστικών περιοχών και ρεμάτων.

Οι νόμοι καταργούνται σε δρόμους, ρέματα, λαγκάδια και βουνοκορφές

Παρά τις συνθήκες, ένα ευρύτατο κοινωνικό μέτωπο συγκροτήθηκε σε λίγες ημέρες. Πάνω από 130 συλλογικότητες, κινήματα και ομάδες διακίνησαν ψήφισμα το οποίο συγκέντρωσε 25.000 υπογραφές για την απόσυρση του νομοσχεδίου. Άλλες 30.000 υπογραφές συγκέντρωσαν δύο μεγάλες ΜΚΟ, ενώ μικρότερες κατέθεσαν πληθώρα επιστολών και ψηφισμάτων. Ταυτόχρονα όμως επιστολές με ενστάσεις και αποφάσεις απόσυρσης του νομοσχεδίου έστειλαν: τα Πανεπιστήμια Αιγαίου και Θεσσαλίας, το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο, η Αρχιτεκτονική του ΕΜΠ, το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών, ο Πανελλήνιος Σύλλογος Μηχανικών Περιβάλλοντος, η Πανελλήνια Ένωση Δασολόγων Δημοσίων Υπαλλήλων, πλειάδα συνδικαλιστικών παρατάξεων καθώς επίσης και 22 νησιωτικοί Δήμοι. Το σημαντικότερο γεγονός όμως ήταν ότι τη Δευτέρα 4 Μάη, πρώτη μέρα μετά τη λήξη της καραντίνας, χιλιάδες άνθρωποι συγκεντρώθηκαν στο Σύνταγμα και πολλές εκατοντάδες σε 10 ακόμη πόλεις.

Χωρίς να υποτιμούμε καθόλου την ψήφιση ενός νομοσχεδίου, τίποτα δεν έχει τελειώσει. Οι αγώνες για την κατάργησή του στην πράξη θα δοθούν από εδώ και πέρα. Σήμερα, περισσότεροι από κάθε άλλη φορά γίνεται κατανοητό ότι οι πιο ζωτικές κοινωνικές μας ανάγκες εξαρτώνται πλήρως από τις υλικές συνθήκες και λειτουργίες που προσφέρουν τα σύνθετα οικοσυστήματα του πλανητικού φυσικού περιβάλλοντος. Η διαρκής καταστροφή και υποβάθμισή τους από την άκορυστη τάση του κεφαλαίου για συσσώρευση, υπό το σύνθημα της διαρκούς ανάπτυξης, θέτει σε άμεσο κίνδυνο το παρόν μας, υποσκάπτοντας ταυτόχρονα το μέλλον των κοινωνιών.